

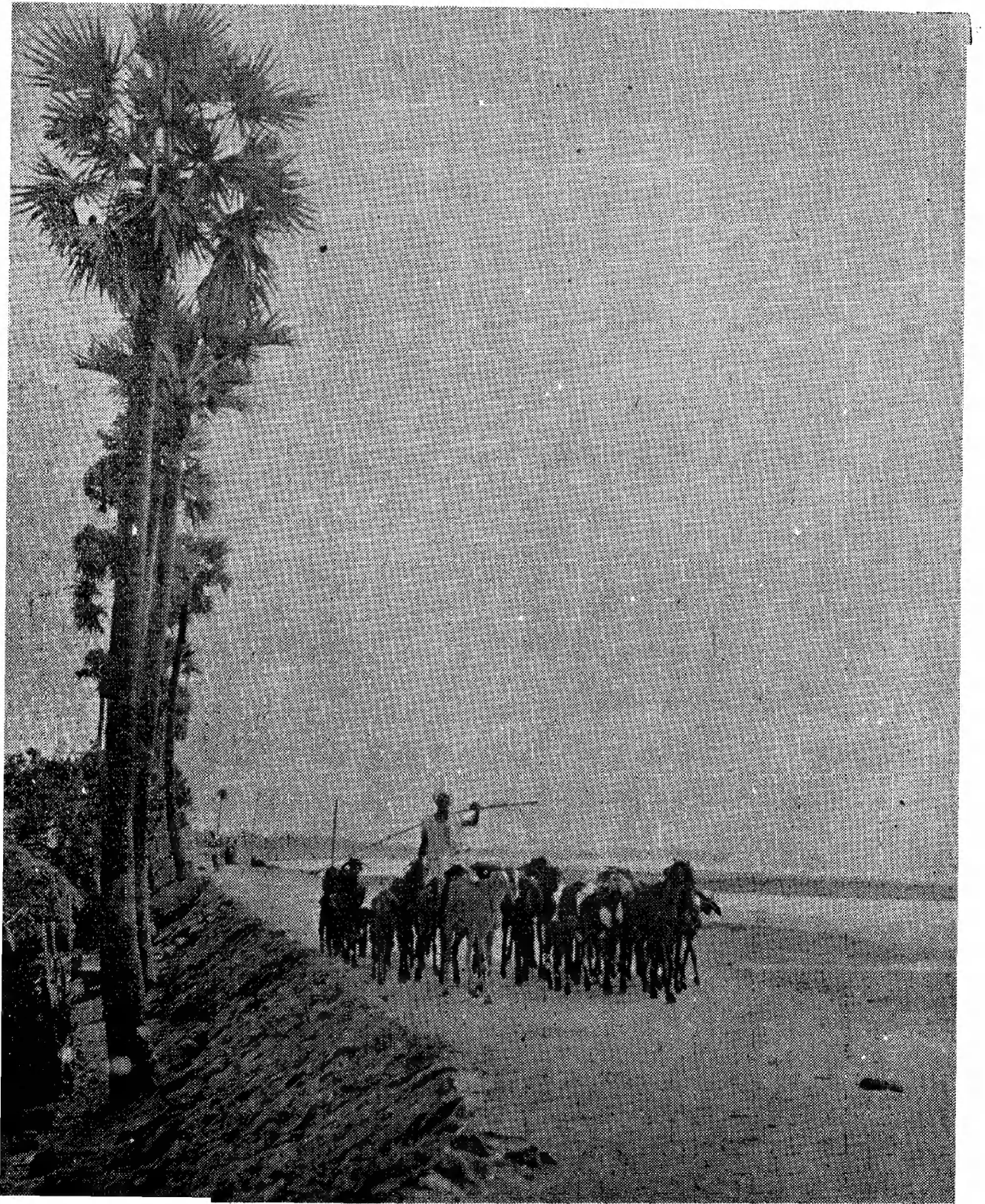
ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణ్ణాల
10-11-'54

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

మేకలకాపరి

— పొటో : కాపూరి గోపాలకృష్ణమూర్తి — బాపట్ల.

సంవత్సర దండా
కు. 12-0-0
విడివ్రతిక 4 అ.

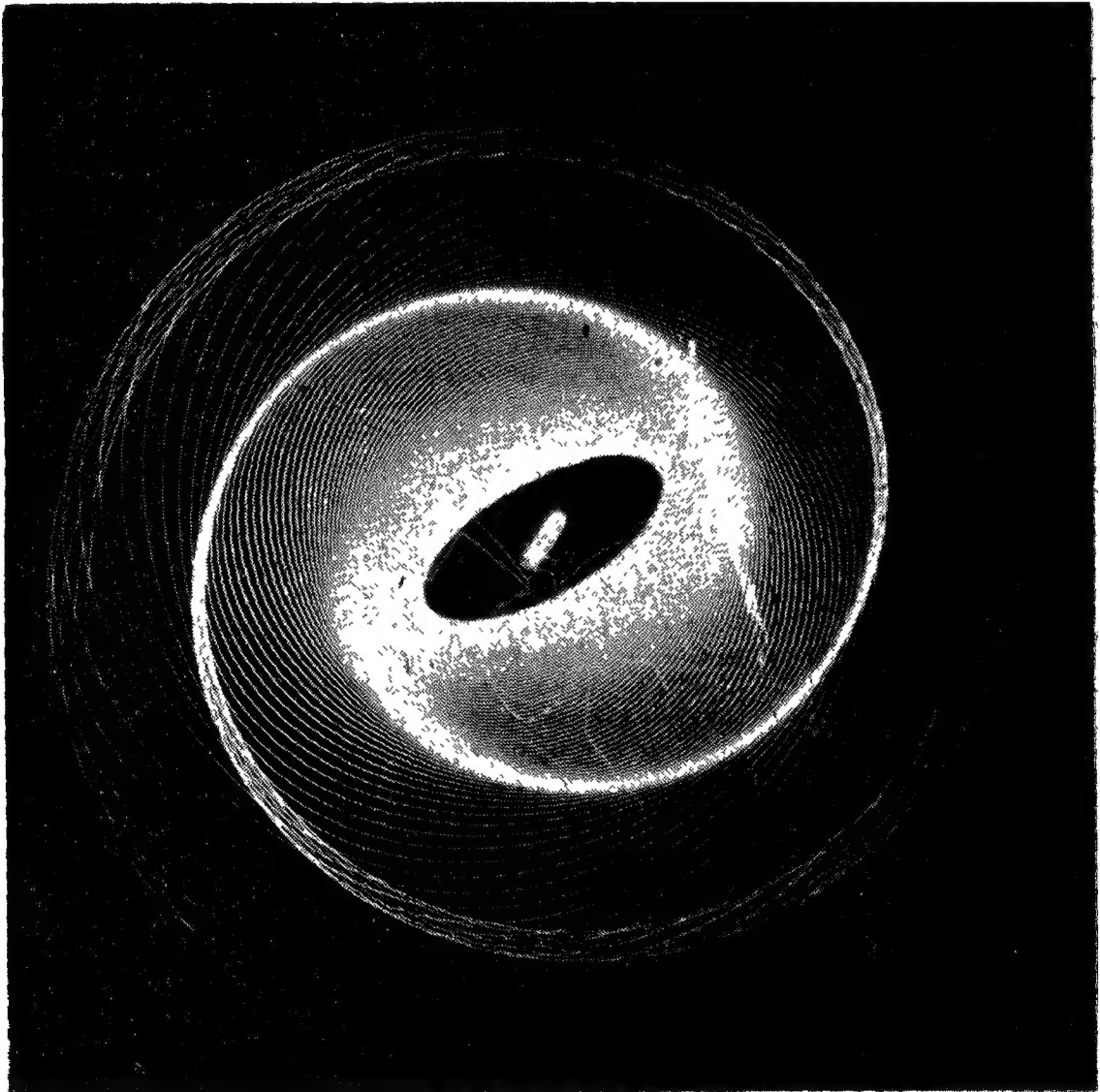

సంపుటము 48
సంచిక 11
10-11-54

సచిత్రవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

జయ కార్తిక శుద్ధ పౌర్ణమి బుధవారం

ఎ లక్ష్మీ క్ సా లీ డు

ఫోటో:—పి. రామారావు, రాజమండ్రి.

“వాణి చలస్యభావు లగువారు,
ప్రసన్నులుగారు భూపతుల:-
రాజసవృత్తి మానరు; - దురాశయ
నెక్కుడు మాకు సామ్యమై:-
దేజ మడంచు వృద్ధుల:-
దీక్షాని ప్రాణమునొంచు గాలు;- ద
వ్యాజ తపంబుకన్న భువి
నాత్మ హితంబగు కృత్యమున్నదే!”

తా|| రాజులు గుఱ్ఱమువలె పరుగెత్తడి
గుడుకు స్వభావము గలవారు కనుక, వారు
కాంతిచిత్తులై అనుగ్రహించరు. వారి అధిక
రాహంకారమును వారు మానరు. మాకు
సామ్యమై ఉండకూడదంత ఆశ అధికముగా
ఉంది. వార్ధక్యము అనేది శరీరములోని
లేజన్యును అణచివేస్తోంది - యముడు
ప్రాణమును లొంగదీయుచున్నాడు. కనుక,
ఏ కోరికలు లేకుండా తపస్సు చేసికొనుట
కంటే, ఆత్మవికాసదాయకమైన పని
యింకొకటి యీ ప్రపంచములో ఉన్నదా?
“అడలేక మద్దల ఓడు” అనే పద్ధతిలో
మాట్లాడడం మంచిది కాదంటారు. తియ్యని
ద్రాక్షపళ్ళి సుక్తులు తనకు అందలేదనే
కారణంచేత ఒక నక్క ఆ ద్రాక్షపళ్ళు
నుంచించి కాదన్నది. అవి కేవలం పుల్లని
ద్రాక్షపండ్లని కల్ల ప్రచారం సాగించింది.
ప్రభువులు రాజ్యాధికారాతిశయంతో
ఉంటే ఉండవచ్చు. మనకు వారు అందు
బాటులో లేకపోవచ్చు - మనం “దేహి”
అంటే వారు “సహి” అని కూనవచ్చునం
చూపించవచ్చు - మనం “పాహి! పాహి!”

విషయానుక్రమణిక

ముఖ చిత్రం:- ప్రకాష్
వారి “అంతేకావాలి”లో

జి. వరలక్ష్మి.

కాలక్షేపం—	2
అదృష్టం కలిగిన కల—	5
హానోయ—	9
లోకం దృష్టిలో—	12
సుగుణ—	22
వనితాలోకం—	27
ప్రమాదవశాత్తు మరణించింది—	35
బొమ్మరిల్లు—	37
స్వర్గం సరదాతీరింది!—	38
నాను చదువు—	45
పిల్లికూన—	47
పెనిమా—	50
విజ్ఞాన విభుల—	55

కాలక్షేపం

అంటే వారు “హా! హా!” అని తరిమి
వేయవచ్చు. వారిని ఆశ్రయిస్తే, ఆశ నిరాశ
కావచ్చు.

కాని, రాజ్య ప్రభుత్వాధికార
భారం వహించేటటువంటి రాజు ఒకడు
ఉండవలెనా? అక్కరలేదా? వంటచేసే
వాడుగాని వడ్డించేవాడుగాని ఒకడు ఉండి
తీరాలి. వడ్డించేవాడు మనవాడయితే, కడ
పంక్తిని కూర్చుండినా నష్టములేదు. రాజు
గారి అనుగ్రహం అనేది ఉన్నట్లయితే
ఆస్థాన పండితులలో ఒకడై ఆయన కుడి
భుజమై, ఆయనకు నర్తనచిత్తై, ఆయనకు
గుండెకాయడై, ఆయన యీయన,
యీయనే ఆయన అన్నట్లుగా వ్యవహ
రించవచ్చు. రాజ్యం అంతా మంత్రిగారికే
ఒప్పగించి ప్రభువుగారే ముక్కుమూసి
కొని “కృష్ణా! రామా!” అనుకొను చూ
తపస్సు చేసికొన్నట్లువంటి ధరణీపతులు
కూడా ఉన్నారు. అయితే ఆ విధంగా
రాజుగారు తాను సమీప బంటుకు, తన
అంతేవానికి, తన కిష్టుడైన శ్రేష్ఠునకు, కోరి
నంత యిస్తే యివ్వవచ్చు. దానకర్తృత్వం
అనిపించుకోవచ్చు. కర్తృత్వం చెవికంటే
ములను దొంగిలించుకొని పోయినట్లయితే,
కర్తృత్వం లేజను, కర్తృత్వం పరాక్రమముదివాలా
తీస్తాయి. అటువంటి కర్తృత్వం కుండలములను
ఎత్తుకొని పోతుంటే కర్తృత్వం ఊరకున్నాడు.
బలిచక్రవర్తి భూదానం చేశాడు. కాని,
యకరాల లెక్కను దానం చెయ్యలేదు.
మూడు అడుగులమేర దానంచేసి, మహా
త్యాగి అయినాడు. అయినా, ఆయనవద్దకు
వచ్చి యాచించిన వాడుకూడా ‘మూడు
అడుగులు మాత్రమే దయచేయించండి’ అని
అడిగియున్నాడు. అందువల్ల అడుగు
మాత్రమే యిచ్చినట్లువంటివాడు గొప్ప
దాత కాదన్నాడు ఒక కవి. అడిగినంత
మాత్రమే యిచ్చినట్లయితే అందులో
బౌద్ధారాతి శయంలేదు. అంతేకాదు. అడు
గుల లెక్కను కొద్దిగా నేలయివ్వడం ఒక

ఘనకార్యం కాదు. కర్తృత్వం ఆవేశ కటు
దోచినంతమాత్రమే యిచ్చాడు. అసగా
మానంచేసి దోచుకొనిపోయినంతమాత్రమే
“కృష్ణార్పణం” అన్నాడు. తనకు ఆవేశ
కేదో తోచినంతమాత్రమే త్యాగం చేశాడు.
కనుక కర్తృత్వంకూడా ఒక గొప్ప త్యాగి
కాదన్నాడు.

ఈవిధంగా ప్రభుత్వన వాడు ఎంత
త్యాగంచేసినా, ఇచ్చినదానికి మెచ్చే
వాడు లేకపోవచ్చు - పూర్వ మొకప్రభువు
ఆశీర్వాదం ఒకధూసురునకు వినుగను దాన
మిచ్చినాడట. అప్పుడా బ్రాహ్మణుడు
వినుగు నెక్కినంతగా సంతోషించాడు.
తనకంత రాజసవ్యాసం, గజరాజ
ప్రదానం జరిగినందుకు, నాడు
చేకోలగంబున పొంగిపోయినాడు. ఆ రాజ
సద్గుణ అతనికి నీరాజనమిచ్చినట్లుగా ఆనం
దించాడు. కాని, సభ ముగిసిన పిమ్మట,
ఆ బ్రాహ్మణుని రసాభాసఅయింది. “అయ్యా!
ఈవినుగును తమరింటికి తోలుకొని వెళ్ళింది!”
అని దివాన్ గారు ఉత్తర విచ్చారు. దివా
న్ ఒక జవానునుకూడా వెంట యిచ్చాడు.
కాని ఆ భూసురేంద్రుడు ఆ వరకరింద్రుని
నెక్కుటకు భయపడి బిక్కి మొగముచేసి
దిక్కులు చూడడం ప్రారంభించాడు.
అంతేకాదు. ఆ వినుగును తనయింటికి తీసి
కొనివెళ్లి పెరటిలో ఎక్కడ కట్టివేయగలడు?
తన కొంపకూడా కూలదోసే వినుగ అది.
ఆ గజం మదమెక్కితే తనమీదనే ధ్వజం
ఎత్తవచ్చు. అంతేకాక, దానికి మేత ఎలా
పెట్టడం? రోజుకు పదిరూపాయల నోటూ
ఫయిసలా అయ్యేటట్లుంది - ఇదంతా తలం
కుంటే, ఆ బ్రాహ్మణునకు తన కంటి
విరుటఉన్న ఆ వినుగు ఒక సింహ
స్వప్నంగా కనిపించింది. ఆ గజంముందర
గజగజలాడిపోయినాడు. “రాజా! యీ
యభరాజమును నేను భరించలేను. విను
గంత అనుగ్రహం వామిద తమరు చూపించి
నందువల్ల నేను మీ అనుగ్రహ పీడితుడ

నైనాను. తమించండి. మీ ఆంగ్రహమూ వద్దు. మీ ఆంగ్రహమూ వద్దు. మీ ఏనుగుల మీద మీరే ఊరేగండి. ఈ ఏనుగును మీరే తిరిగి తీసుకొని వాణ్ణి గజేంద్రునితో లంక విడిపించితే, అంతే చాలు. అదే గజేంద్రమోక్షం!" అని ప్రార్థించి, దివాన్ గారి యెదుట దివానా వలె ఆ దివాణంలో దీనవదనుడై ఆ ద్వీపరథము ఎదుట యీ ద్వీపాదు "భజామ్యహం గజాననం" అన్నట్లుగా, ఈ కరిరాజుకొక నమస్కారం అన్నాడు.

ఇది అసాధారణ విషయంగా కన్పిస్తుంది. కాని ప్రపంచ చరిత్రేతిహాసం యిటువంటి రసాభాసంకోసం ఉంది. ఎంతోదూరం పోవక్కరలేదు. బ్రిటిష్ వారు యీ దేశానికి వచ్చినది ఎందుకు? వారికి ఏనుగంత భారతదేశం లభించనదని ఎంత ఎత్తుకు ఎగిరినారు? చివరకు "మాకొద్దు యీ తెల్లదొరతనము" అనేసరికి, "వాణ్ణి రాజ్యము కావలసినట్లే" అన్నట్లుగా, "మాకొద్దీ దేశదొరతనము" అని విడిచిపెట్టి పారిపోయినారు. అలెగ్జాండరు అనే గ్రీకుదేశపు రాజు యీ దేశంమీదకు దండెత్తి వచ్చినతిర్యక్త, గ్రీకు దేశపు రాయవారులను కొందరిని మగధరాజ్యంలో చంద్రగుప్త చక్రవర్తివద్దకు కాముగా ఉంచాడు. గ్రీకుదేశానికి భారతదేశంనుంచి కానుకగా ఆనాడు పంపబడినవిమిలంజే, ఏనుగులు, భారతదేశం అంటే ఏనుగులతోనిండిన రాజ్యం అని పాశ్చాత్యులు భావిస్తూ ఉండేవారు.

ఇటీవల ఒక క్రయప్రవ పాదిరిగారు తాను యీ దేశంలో క్రయప్రవమతమును వివిధంగా వ్యాపింపజేయుచున్నాడో, భారతీయులు అనబడే అనాగరికజాతికి వివిధంగా చిత్రసంస్కారం కలుగజేసి వారిని తాను ఉద్ధరించుచున్నాడో వివరిస్తూ ఒక మాసపత్రికను అచ్చువేయించి, ఆ పత్రికయొక్క ప్రతులను అమెరికావంటి అపాచ్య (పశ్చిమ) రాజ్యాలకు పంపించి, తన పాదిరిసంఘమునకు కౌటలినద్రవ్యమును పుష్కలంగా పోగుచేస్తున్నాడు. ఆ మాసపత్రికయొక్క మొదటికొగిలించి అనగా ముఖపత్రం మీద ఒక పెద్ద ఏనుగుబొమ్మను ముద్రించి, ఆ ఏనుగుబొమ్మకింద "This is India" "ఇదే భారతదేశము" అనే మాటలు ముద్రించాడు. భారతదేశం అంటే ఏనుగంతదేశం అని ఆవాక్యంలోనిభావం. ఏనుగంతదేశమైనప్పటికీ, అంతుకేం పెట్టి కుంభస్థలమీద నుచ్చితేనేగాని, సరియైన త్రోవలో వదులుదు. అటువంటి భారతదేశానికి ప్రబోధం కలిగించుటకొరకే క్రయప్రవ పాదిరిలైన

మేము అమెరికావంటి అపూర్వ శిండం మోసికొని పోవలెనని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. నుండి యీ పూర్వఖండమునకు వచ్చి అపూర్వమైన దేశసేవ, ప్రజాసేవ చేస్తున్నామని చాటించుకొనుటకై యీ పత్రికమీద ఆ ఏనుగు బొమ్మను అచ్చువేసి, ఆవాక్యం, ఆ ముఖపత్ర చిత్ర విచిత్రతంతరాలంగా వ్రాసివాడా పాదిరి తెలివియుదిరి!

అతని విషయం ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ, అతని తెలివి ఎంత పరిపక్వ మయినప్పటికీ, బ్రిటిష్ వారు మాత్రము యీ దేశానికివచ్చి ఇచటి జహంగీరు పాదుషాను ఆశ్రయించారు. ఈ దేశంలో వర్తకం చేసికొనుటకై అనుమతి యివ్వవలసినదని విన్నవించి, నిలువ నీడ వేడివారు. అది మొదలుగా వారి వ్యాపారం భారీగా సాగింది. తుపాకులతో సిపాయిలతో, వ్యాపారం సాగించారు. వీరితో పోటీగా ఫ్రెంచివారు యీ దేశంలో కొట్టలకట్టి ఆ కొట్లపై తమ బావుటాలుపెట్టి, బాదతదేశాన్ని మూటకట్టి

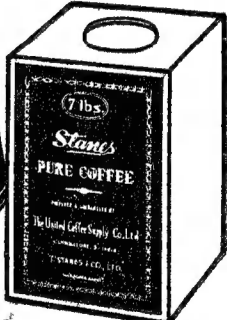
వారు సాగించిన యీ పరగణాల వేటలో వారితో సమానంగా పరుగుత్తవలెనని బ్రిటిష్ వారు ప్రాకులాడి, ఫ్రెంచివారికి స్వస్థిచెప్పి, పరానువాతితో చేరితే మీరు పాడైపోతా రన్నట్లుగా మనకు బ్రిటిష్ వారు తురాయికట్టి, స్వదేశరాజులకు తమ పటాలములను అంగరక్షగా యిచ్చి, మింగి వేరారు—గుడిసీ, గుడిలో లింగాన్ని. చిట్టచివరకు బ్రిటిష్ వారి సైనిక సహాయమును స్వీకరించినటువంటి స్వదేశరాజులందరూ బ్రిటిష్ వారి సైనిక సహాయానికి స్వాహా అయినారు. బ్రిటిష్ సైనికబలం అనే తిమింగిలం ఆ చిన్నచేపల నన్నింటినీ మింగి వేసింది. కాని, యీ భారతదేశంలో సముద్రతీరములందు పుడుచేరి, మాహే, యానాం మొదలైన చిన్న రేవులు కొన్ని ఫ్రెంచివారివి మిగిలిపోయాయి.

భారతదేశం అనే బ్రహ్మాండమైన ఏను

మీరు ఎప్పుడు రుచి చూడని చాలా

మంచికాఫీ...

...మీరు కొనగల ధరలకు!

అ! అదే ఈ ఉద్యమైన కాఫీ ఉపయోగాలు. ఇంపైన మహనవత బలమునిచ్చును. ఎన్నో కష్టాలకాఫీ యగును. అందుకే, వేలకలది ఫ్రేన్స్ ఎట్టలేదిల్లర్ ఫ్యూర్ కాఫీ కొంటారంటే అది వింతకాదు. ఎట్టలేదిల్లర్ ఫ్యూర్ కాఫీ తాజాగా, గాలి దొరనట్లు ప్యాక్ చేయబడి 3 పా, 1 పా, 3 పా, 7 పా టిన్సులలో దొరకును. నడ ఒక టిన్సు కొనండి.

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్, కోయంబటూరు, దక్షిణ ఇండియా

అదోవి మినహా కర్నూలు జిల్లాకు దిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మొనర్యు: రావమడుగు శృంగుయ్య చెట్టి శివస్వామి, జనరల్ మర్చింట్, కర్నూలు. బెజవాడ ఏకెంటు: శ్రీ ఎస్. సి. హెచ్. చల్లవరాజు మామ్యపాకర్లకు ప్రతినిధి, జికింగ్ హామపేట పోస్టు

★ కాల కైవం ★

గును బిటిష్ వారు ఎట్లాగతేసేం, గొలుగులతో బిగించారు. పంచమవార్తి చక్రవర్తి ఇంగ్లాండునుంచి వచ్చి హస్తీనాపురంలో పట్టాభిషేకం చేసికొన్నాడు. బిటిష్ వారు ఏనుగెక్కినారు. కాని, ఆ ఏనుగును వారు మచ్చికచేసి కిక్కిరించేసిరేగాని, భక్షణ చేయజాలకపోయిరి. గత ప్రపంచ సంక్రామంలో, బర్మానుంచి బిటిష్ సేనలు వెనుకకు పారిపోయినాయి. జపాను సేనల చెబ్బకు ఆగలేక విరావతీనది ప్రాంతంనుంచి బర్మా సరిహద్దులుదాటి ఇండియాలోకి వచ్చాయి. అయిరావతం అంటే ఇంద్రుని తెల్ల ఏనుగు. అటువంటి తెల్లఏనుగులంజే రాజ్యం అయిరావతీనది ప్రాంతం - ఆ తెల్లఏనుగుల రాజ్యంలోనే, తెల్లవారిసేనలు ఒకనాటి తెల్లవారుజామున తెల్లజేండా ఎత్తినవి. ఆ బ్రాహ్మీముహూర్తంలో బ్రహ్మదేశంనుంచి మహామంది ఎకావశి ఇండియాకు వచ్చారు. విరావతీనును దిగిరావలసి వచ్చింది. ఇక అటువంటి బిటిష్ సేనలు హస్తీనాపురంలోమాత్రం ఎందుకు? "భారతదేశానికి స్వస్తి చెప్పి పోండి. భారతదేశం అంటే మీకు చాలా భారమైనదే. దీనిని భుక్తపరచుకోవలెనంటే, మీరే దానికి భుక్తంకాక తప్పదు. మీకెందుకీ సామంతుకాంక్ష? ఎందుకీ సామ్రాజ్యకాంక్ష?" అని గాంధీమహాత్ముడు తన "క్విట్" గీతోపదేశం సమరమధ్యంలోనే సాగించాడు. ఆఖరుకు ఆంగ్లేయులకు మన మహాత్మునివల్లనే భ్వాన ప్రబోధం కలిగింది. "అయన మాకు దారి చూపించాడు." He showed us the way అని ఇంగ్లీషువారు కూడా అంగీకరించి స్వదేశమైన ఇంగ్లాండుకు మూట ముట్టేతో సహా మల్లెరాకుండా వెలిపోయినారు.

అయితే, అంతటితో కథ కంచికి వెళ్లి నట్లేనా? సామ్రాజ్యవాదులకు అందరికీ బుద్ధి సాఫీ అయినట్లేనా? బిటిష్ వారితో పాటు యీ దేశంలో రాజ్యం సంపాదించవలెననే కాంక్షతో, కలువరించి, కలహించి, "మిగిలి నది తుట్టతుండక - మీసకట్టు" అన్నట్లుగా పుడుచేర్చి, చూపే, యానాం మొదలైన రేపుపట్టులు మాత్రము వారికి యీ దేశంలో మిగిలినవి. ఆఖరుకు అవికూడా వారు వదలుకొని పోయినా రీజయ సంవత్సరంలో విజయదశమి వెల్లిన మూడువారాల మూడు రోజులకు. ఫ్రెంచివారికి మనవారు పుడు చేర్చిలో "రాం! రాం!" అన్నారు.

ఫ్రెంచివారుకూడా ఓడ ఎక్కి ఇక మల్లి ఇండియాకు "రాం! రాం!" అన్నారు. అయితే ఇంకా, గోవారేపులోని పోర్టు గీసు వారు పొమ్మంటే పోవడంలేదు. వాస్తూజే గామా అనే పోర్టుగీసువాడు మొదట యీ గోవారేపులో అడుగుపెట్టి, గోమ్మడ అంత గోవారేపును ఆక్రమించాడు. అప్పటికి యిప్పటికీ రమారమి 500 ఏండ్లు దాటిపోయినాయి. మొట్టమొదట మన దేశానికి అయిరోపాఖండంనుంచి వచ్చి దిగిన అయిరోపీయనులు వీరే. పాశ్చాత్యులందరికంటే ముందుగా వచ్చి ఇండియాలో వెండి బంగారం మూటగట్టుకోవలెనని వచ్చినది యీ బుడత కీనువారే. రమారమి క్రీ. కృష్ణ దేవరాయల కాలంనాటికి వీరు రాయలవారి ఆస్థానానికి వచ్చి, (హంపీ) విజయనగరం సందర్శించి "నడిబజారులో రత్నాలు రాసులుపోసి అమ్ముతున్నారని చూచి, "అమ్మక చెల్ల! నా హృదయ మమ్మక చెల్లదు వీరి కియ్యోడన్" అని రాయలవారితో రాయబారాలూ రాశ్వరీలూ కూడా జరిపారు. భారతదేశం అంటే ఏనుగు మాత్రమేకాదు. ఆ ఏనుగు కుంభస్థలం ముత్యాలు మొదలైన మణిగల నిలయం అని కూడా గ్రహించారు. ఇది వరచాల వృక్షం అన్నారు (Pagoda Tree). దీనిని కదలిస్తే వరచాలు రాల్చాయి అన్నారు. ఈవిధంగా ఆశపడి అందరికంటే ముందుగావచ్చి, ఇక్కడ పీఠురిజర్యచేసికొన్నవారే ఈ బుడతకీనులు. ఎక్కువకాలంనుంచి ఉంటున్నవారికి మక్కువ ఎక్కువనుట నిర్దుష్టమే - వారుకూడా వారం వరం చూచుకోకుండా యీ తీరం వదలి వెళ్ళారు - బుడతకీనులు మడత పేచీలు లేకుండా, తోక మడత పెట్టివెళ్ళితే, స్వర్గంలో ఉన్న రాయలవారుకూడా సంతోషిస్తారు.

ఏమైనప్పటికీ, కొంతెం కల్లెంపట్టి ఆడించి, కడను తొక్కిస్తేనేగాని రస్తా మీద గుర్రం చూరాముచెయకుండా సరాసరి నడువదు - రాకు కొద్దీ గుర్రం అనేమాట నిజం. ప్రభువులే గుర్రములైనప్పుడు వారిని సరియైన ప్రోవలో నడిపించవలసినది ప్రజలే. గుర్రపు స్వభామ గలవారు వారి యంతట వారు ప్రసన్నులు కారు.

"వాణి చలస్వభావులగువారు, ప్రసన్నులుగారు భూపతుల్; రాజసమృద్ధి మానరు." అమాట నిజమే. రాజులే గుర్రాలు

ఒక ఇల్లాలుభర్తతో: చూశారా చూశారా వాడునావైపు ఎలా నైగ చేస్తున్నాడో చూడండి.

భర్త (కోపంతో): ఎవడా దుర్మార్గుడు?

భార్య: మన చిన్నబ్బాయండీ.

అయితే, ప్రజలే వారికి రాకులు కాక తప్పదు. ప్రజలు వారిని బ్రతిమాలితే వారు ప్రజలను బ్రతుకనిస్తారా? సత్యాగ్రహం సాగించి, "సత్యమేవ జయతే" అని, ప్రజలు చేపడి "అవ్యాజ తపంబుకన్న భువి నాత్మహితంబగు కృత్యమున్నదే?"

వైట్రా

గర్భాశయ రోగ నివారిణి

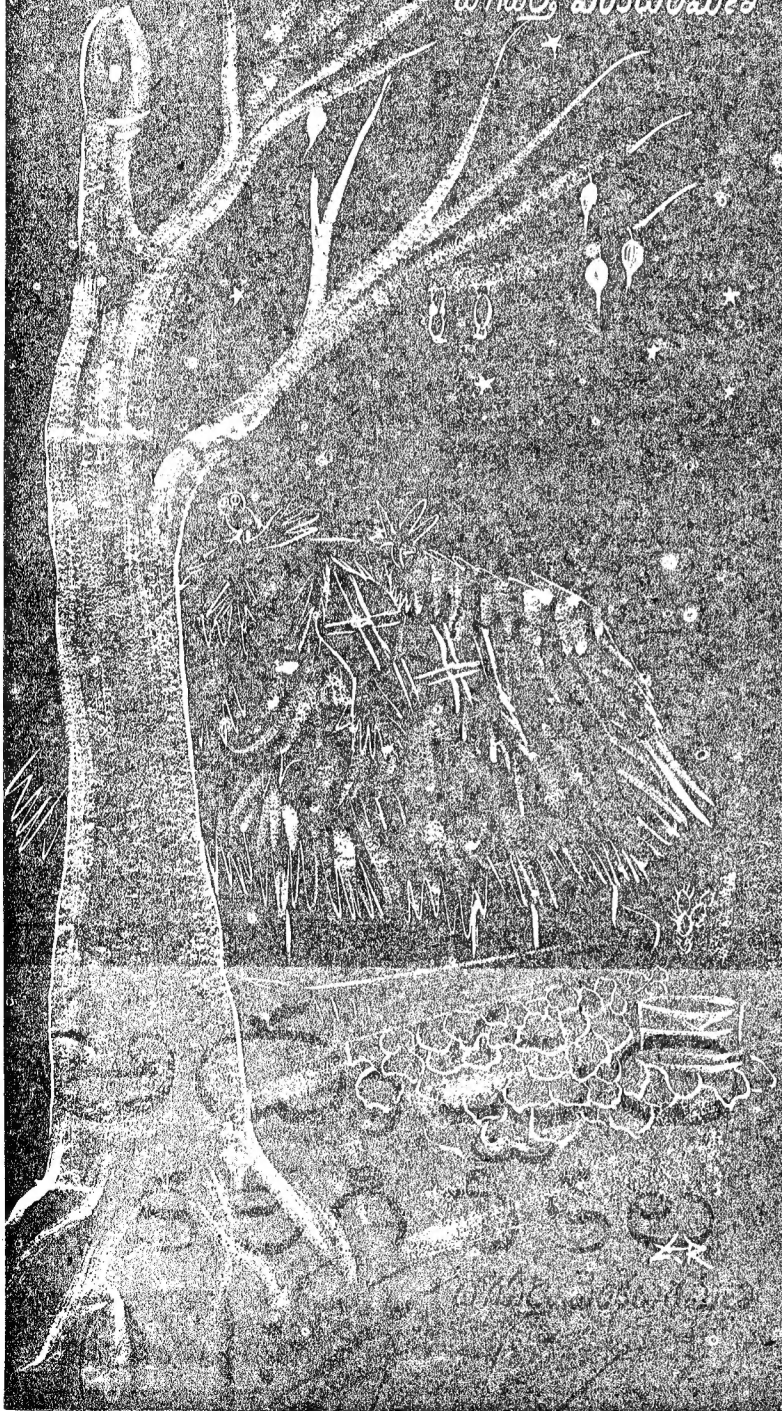

సర్వ గర్భాశయ వ్యాధులను పూర్తిగా పోగొట్టి ఆరోగ్యమగు సంభావనను కలుగజేయును. అన్ని వృద్ధుడారకును సీసా 2/8

కృష్ణావేబరేటరే. బెజవాడ

అద్వైతం కలిగిన కల

దోపర్తి వెంకటరమణ

ఎక్కడపుట్టి ఎక్కడ వెరిగి జీవి
చాడోగాని చలమరాజు నడివిధిలో
దిక్కు మొక్కులేని చావు చచ్చాడు.
దగ్గర బంధువులైనా వచ్చి, 'అయ్యో!
కుటుంబాని కొధారమైన నీవు పంచభూ
తాల్లో కలిసిపోయావా? అని కంట తడి
పెట్టించుకున్నా ఆస్కారం లేకపో
యింది. ఎవరో ఎక్కడో కావల్సినవా
ళ్లున్నారటగాని, వాళ్లు రెక్కలుగట్టుకు
వాలలేదు. కారణం? ఏమైనా, చలమరాజు
ఇంట్లో ఇనపగజ్జెల తల్లి వక్రవాట్యం వాళ్ల
చెవుల్ని చిల్లులు పొడుస్తుంది. చలమరాజు
అయవారం రాగిచెంబు తళ్లతళ్లలాడుతూ,
వాళ్ల కళ్ళనించి రక్తం పిండుతుంది. బాగా
అస్తితన్నవాళ్ళకే దిక్కులేకపోగా ఈ
దరిద్ర దామోదర చక్రవర్తి ముఖం చూసే
దెవరూ? ఈ తాతగాని వెనకనేమైనా
'లప్ప' జాగ్రత్త చేసివుంటే లబలబలాడుతూ
వచ్చి, 'మేమంటే మేం' అని పంతాలాడు
కునేవారు. వాళ్ల ఆటపాటలు చూచేవాళ్లకి
మంచి ప్రదర్శన పర్యంగా వుండివుంటుంది.

"అయ్యో! ముదనవృత్తు డబ్బు! డబ్బు
కాళ్ళతనూ ఏమిటి? తాతా! కలకాలం
మాటమీది నిలబడాలిగాని," అని తాత్కాలిక
ముద్రలో అబద్ధాలాడి స్వార్థంతో
కాళ్లుపట్టేవాళ్ళు. విలే అతనలా చేయించు
కోవాలనుకోలేదు. అతనిదగ్గర డబ్బేమైనా
ఉందో లేదో కూడా ఎవరికీ తెలీను.
అడుక్కు తింటూ కూరారాకీ కప్పకర్తి
పడి ఎంగిలికూడు తినేవాడిదగ్గర డబ్బుం
దని భ్రమపడ్డానికి తావులేదు.

ఏ అర్థరాత్రి గుటుక్కుమన్నాడో
మధ్యాహ్నం పన్నెండంటిదాకా చీమకుట్టి
నట్టు లేదు. కేవాన్ని కలిగిలాగి పాకసి,
అతనికి దూరంగా తిరుగుతోన్న దగ్గర దూర
బంధువుల్ని లా కొచ్చి చూపెట్టారు.
వాళ్లు చూడే సరిబంధంలేదని తోక ముడి
చేశారు.

'బలికినన్నాళ్ళూ అందర్నీ చంపాడు.
ఇప్పుడు వీడుచిస్తే ఎవడిక్కావాలి? ఎలాగో.
మట్టిలో కలిపేయండి' - అన్నారు.

ఏదేనా, ఈ చచ్చినవాడివల్ల అంటే
దుంటే పూనుకు తిరుగుతారు. గుడిసెలో
కల్లిమాస్తే ఏవుంది? కాదుచీటి తారులా
కారుతూవుంది. ఇంట్లో పనికిరానిసామాను
తెచ్చి వీధిలో పారేశారు. ఒక పేకేజి
పెట్టె - రెండు మూడు గుడ్డలు - ఒక చేతి
కర్ర. ఇవే ఆ దొర్నానగ్గుడిఆస్తి... నేటితో
వాటికక స్వస్తి...

పేకేజి మూత తీసి చూశారు. అందులో
ఒక కాయితాలపుస్తకం ఉంది. అందుమీద
'శ్రీరామ శతకం' అని రాసివుంది.

"చలమరాజు పద్యాలుకూడా వ్రాసేవా
డటండీ" అన్నా రెవరో ఆశ్చర్యంగా.

అదృష్టం కరిగిన కల

“ఒకజేమిటి అన్నింటిలో ఉన్నాడు. తిప్పుడు సాక్షాత్తులో తివభూ దిస్తావే జాల్ల, కోర్కలంట కాకిలా తిరిగేవాడు. ఇందులో వుండి అందులో లేడనేం లేదు. ఆఖరికి పాడు కవిత్వంలోకి కూడా దూరాడంటే నమ్మండి! ఫీటక్కా అని తరిమేసిందాకా అన్నిటో ఉన్నాడు” —

ఒక్కక్షణం నిశ్శబ్దం.

“ఎవే ఏం సంపాదించకండా ఉన్నాడంటారా? బతికి బాగున్నప్పుడు బాగా గడించాడంటారే?” అన్నారెవరో?... ఆయనే చలమరాజు చనే కొద్ద కంట తడి పెట్టింది. అదీ పూర్వ స్నేహంవల్ల. అప్పుడప్పుడెద్దరూ చదరంగం ముందు కూచునేవారు.

“అలాంటి దేమైనా ఉంటే మీకే బాగా తెలియాలి” అని మళ్ళీ ఆయనమీదకే విసిరారు.

ఆ పుస్తకం, పెట్టి ఓ గదిలో పాతేసి, అంతా వెళ్ళిపోవాన్ని బూడిదచేశారు. ఎవే అతని పేర పరలోకానికి దిసం నడిపేవారేవరూ లేకపోయారు. ఆ చదరంగం పరిచయస్థుడే చలమరాజు పేర సోలేడు బియ్యం దానంచేసి, పరలోకంలో ఉన్నవాడికి ఉత్తరగతే ఉత్తిలిండ్రి పెట్టాడు.

నాల్గవ రోజులెందో లేదో ఆ విధిని వెళుతోన్న వారందరికీ భయం పట్టుకొంది. గుండెలు పీచుపీచుమంటున్నాయి. ఆ యింట్లోంచి ‘ధియే’ మని రోతికూతలు, హోదమని శిబ్దాలు వినిపించసాగాయి. దాంతో చలమరాజు దెయ్యమై కూచున్నాడని నలుగురూ పుకారు పుట్టించారు. ఆ విధిని వశువుగాని మనిషిగాని వెళుతోంటే దెయ్యం పట్టినట్టే చూసేవారు. రోజులు గడుస్తూన్నా భయం భయంలాగే ఉండిపోయింది. ఇల్లు మాత్రం కుళ్ళిపోతోంది. ‘చలమరాజు దెయ్యమై కూచున్నాడు. ఇంకా ఎవర్నీ బాధించటంలా. అలా ఎందా వెలక పట్టుకు లాక్కొచ్చి

సీసాలో బిగించి, పాతాళంలోకి పాతేయిస్తాం’ అన్నారు కొంతమంది పెద్దమనుషులు.

అలాంటి అనుమానాలో కొట్టుమిట్టాడు తోన్న పనుయంలో ఎవరో ‘చలమరాజు దగ్గర బంధువులం కావలసినవారే’ అంటూ వచ్చాడు. అందులో ఒకాయన పెద్దవాడు, ఆయన తాలూకు ఒక అడవిల్లి—ఇద్దరూ చలమరాజు పరలోకవాసం వివడంతోనే కన్నీరు కురిపించారు. బిగరగా దుఃఖ తరంగాలు పొంగించుకొంటూ, ‘అస్తీ ముట్టజెప్పి పోతా నన్నావ్ చలమయ్యతాత’ అని అసలు రహస్యం బయటపెట్టారు. వీళ్ళిలా ఘోరంగా ఏడవడం చుట్టుపక్కలవాళ్ళని కుదిమట్టంగా కదిలించింది ఈ ఏడుపు తాలూకు బహుమాన మేదో పీళ్ళకి ముట్టాల్సి వుందని అంతా అనుమానించసాగారు. వివాళ చేతికర్ర - కరికం ఆ పూరిగుడిసె తప్పించి వేరే ‘లప్’ ఏవుంది గనక? ఇంటికి చలమరాజు భూతమై కాపలా కాస్తునే వున్నాడాయీ!.....ఎవరేనా వెళ్లారా మీదపడి ముక్కలు ముక్కలుగా పీక్కురింటాడు.

చదరంగపాయ నింట్లోనే వాళ్ళకి నాలుగు రోజులుపాటు గుక్కడు గంజి దొరికింది. చిట్టచివరికి ఆ భూతి కుటీరంలో పేర్రాజునే మొగాయనా, పొన్నాక్షి అనే అవిడా ఇద్దరూ అడుగు పెట్టారు. ఆయింటికి మటికొట్టి - అరికి - విచ్చలవిడిగా తిరుగు తోన్న గబ్బిలాల్ని పారదోలి అంతా బాగుచేసుకోనేసరికి ఆ చలమయ్య దిగొచ్చాడు. వాళ్ళు ఇంట్లో అడుగు పెడుతోంటే అంతా భయంగా ఆశ్చర్యంగా చూశారు. నాటినుంచీ ఆ యింట్లోంచి కూతలూ హాహాకారాలు వినిపించడంలేదు. ఎవే పక్కనే ఉన్న రావిచెట్టుమీద ఆకులు గాలి లేకండానే గలగలలాడుతున్నాయని, నీడలు జాడలుగా కనిపిస్తున్నాయని గోలచేశారు. ఆ విధిలో రాత్రి పన్నెండు గంటలవేళ వెళ్లమనిషి చచ్చిపోయేవాడి

లోనే వెళ్ళు. కాని, పాకలో ఉంటున్న వాళ్ళని ఏం చెయ్యడట దెయ్యం!

పేర్రాజు చలమయ్య చెప్పిన విశ్వేషేంద్రో పట్టుకొని, రాగిచెంబు తిళ్ళితోమి, ముస్టికి బయల్దేరాడు. ‘దెయ్యి చాపి, “చేతిలో ఓ డబ్బుంచుతారా?” అని అందర్నీ అడగించేవాడు. ‘దున్న పోతులా వున్నావ్! నీకు ముష్టెండుకేం?’ అని చేతులు విడిచేవారు.

గుడిసెలో ప్రవేశించి పదిరోజులెందో లేదో, పన్ను కట్టమంటూ బిల్లుకలెక్టరు నోటీసు తెచ్చాడు.

“ఇవ్వాలే ఆఖరురోజు పన్ను కట్టకపోతే, తలుపులూ ద్వారబంధాలూ - ఊడలాక్కుపోతాం” అని బెదిరించారు. రోజూ తెస్తాన్న బియ్యం తాలూకు అమ్మకంలో రెండు ఆరణాలు తెచ్చి రక్తిడు పుచ్చుకొన్నాడు. తివసారిటి యములాళ్ళల్లావచ్చి దోపిడీ చేసుకుపోయారు.

పొన్నాక్షి గదిలోంచి బయటికిచ్చి, “ఇవ్వక తప్పకుండా యేం? వారం రోజుల పాటు ఆలస్యమైతే యేం? ఈ చింకిరిగుడ తోనేవుంటాను సగం కప్పకొని...” అంది గద్దడికంగా.

గుమ్మంలోంచి ‘పేర్రాజుగారూ?’ అని కేక వినిపించింది. ఎవరో అనుకోని వెళ్ళి చూశారు.

“మీకోసమే! కనం మోస్తావా?” అన్నాడు పేర్రాజుకేసి ఎగాదిగా చూసి. “పక్క విధిలో పుల్లయ్య లేదూ! వాడు కాస్తా గుటుక్కుమన్నాడు. మెయ్యిడాని కెవరూ రాలంటా. ఎదురూపాయలు కూలిచ్చి మోయిస్తున్నారు” - అన్నాడు.

పేర్రాజు నోరు మెదపకుండా వెళ్ళాడు. పరివేశారు పుల్లయ్యకులంవాళ్ళు రావంటే... దారి న పాయ్యోవాళ్ళకి డబ్బుచ్చి మోయించేస్తున్నారు డబ్బున్న వాళ్ళు గనక. బతికినంతకాలం ఎప్పుడు ముష్టికెళ్ళినా, ‘ఫీటక్కా!’ అని తరి తిమేసేవాడు. పేర్రాజు తిట్టుకుంటూ వెళుతూంటే పొన్నాక్షి గుమ్మందాకా వచ్చి, ఒక నిట్టూర్పు విడిచింది. చివరికి కనాల్ని మోసే గతి పట్టింది! దానికి డబ్బుతీసుకోవడం కూడా పాపమే! ఒక్కక్షణం అలాగే నిలబడి చూస్తోంది. రావిచెట్టు ఆవురిస్తోంది. చెట్టుమీద తలకిందులు పడుతుంటున్నాయి పక్క విధిలోంచి కేవలం వెడుతోంది. నడిమధ్యాహ్నం ఎండ్ ముండిపోతోంది. రావిచెట్టుకింద విశ్రమిస్తే ఎంత నిశ్చేమంగా వుంటుంది!

కేవాన్ని చూచిన దోషం పోయేందుకు పొన్నాక్షి స్నానం చేయబోయింది. స్నానం చేసేందుకుకూడా మరుగులేదు ఆ

వీర్యస్తంభన రసాయనం :

శుక్రసప్తము నాపి మంచి బలం వీర్యవృద్ధి కల్గించును. డబ్బీ రూ. 5/-

గర్భ నిరోధిని:

యిటు మీదట గర్భం రాకుండా ఆపుటకు, లోపల్కి సేవించే అతి సమృద్ధిమైన మందు. రూ. 10/-

నవంసక తైలం:

చిన్నదైన అంగ నరములు, తిగి యధాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్యమును రూ. 10/-

చై వాట్కి ఖర్చులు రూ. 1-0-0లు అగును. కావలసినవో ముందుగాపంపేడి. డాక్టర్ రత్నం నన్న, మెడికల్ హాల్, మలకపేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాద్.

గుడిసెలో. రాత్రివేళే ఇన్ని నీళ్లు కాచు కొని వట్లు తడుపుకొనేది.

అరవేసి పేటకలు కట్టుకొని, తలజారు ముడివేసుకుని, చలమరాజు స్వహస్తాలతో వ్రాసిన శతకం తీసింది. ఇంతవరకూ దాని బూజుకూడా చులపలేదు. చెంపదాంచి, నీటిబిందువులు తడి తానీటికి చుక్కలు రాలు పోయింది. నీళ్ళతో తడిసిన చెక్కిళ్లు మెడ మున్నాయి. శతకం ముందు పేట్టుకొని, మెల్లిగా లోపల్లో పలే వదులుకోబోయింది. కౌగిలాలు చెదపలేసి, అక్షరాలు పురుగుల్లా అవుపించనాగాయి అందులో ఏదో వర్ణంలు అక్కడక్కడ రామశబ్దాలు తప్పించి మరో పురుషార్థ మేంలేదు. - మెత్తిగా గొంతెత్తింది.

నోటినిండంగి భిక్షు) జయంప నోవ
చేయి నోవ్వంగ బూజు నే జేయలేను
నీ పురాణము లాలింప నేర నేను
(ప్రవిమ లానందమూర్తి శ్రీ రామ
దండ)

తయగా గొంతు పొగింది. పద్యకట్టు బాగానే వుంది. పద్యాలు తిప్పలూ తిప్పకల్లా అలాగే వున్నాయి. ఒక పద్యం దగ్గరి కొచ్చి ఆగిపోయింది.

కట్టుకొనిపోమ నరకాన కొట్టబడుదు
అర్థ దారిద్ర్యపీడితానర్థకముల
దాటగోరితి నిక్షేప ధనము దాచి
భావి నేమూల ముతునో?...

పొన్నాక్షి గుండె గొంతులో కొట్టాడింది. కావల్సిన రహస్యం బయటపడ్డట్లు గంలేసింది. వెళ్లి సంతోషంతో మొహం లావెక్కిపోయింది. అర్థంచేసి ఆ కళ్ళలో వింతకాంతి మెరుస్తోంది శత్రుశాసనదగ్గరికి వరుగెత్తి, పేర్రాజుతో ఈ రహస్యం ఊగిద్రామున్నంత ఆవేశం లేగింది. 'భావితం' పేరుతో అని అర్థం తీసుకొని ఇంతగల్గెను పడుతోంది. ఎలాగైతే నేనే? రహస్యం బీగాలు పగలగొట్టింది. ఎక్కడో దాచాడన్న ముక్క బూజువుకొస్తోంది.

పేర్రాజు కీ నార్త చెప్పడానికి ఎంత తపాతనా లాడిపోయిందో అతడు అంత ఆలస్యం చేశాడు. అతనింట్లో అడుగుపెట్టేటప్పటికి పొన్నాక్షి గూఢోదీపం పెడుతోంది. ఆ సంతోషవార్త చెప్పడానికి తికమకపడుతూ, ఆ పుస్తకం ముందు పడేసి, "ఈ పుస్తకములో ఫలానీ పద్యం చదవండి. అందులో నే చలమయ్య తాత అన్నీ రహస్యం చాక్కొనివుంది" అంది.

పద్యం చదివి పెదవి విరిచేడు పేర్రాజు. "ఏదో ఊరికి రాశాడు మన శ్రేణినించ కానికి—అంతేగాని, నూతిలో డివైనుడు

దాచాడు? ఊల్లో ఇన్ని బ్యాంకులుండగా ఇవచ్చేటెటుండగా" అన్నాడు.

పొన్నాక్షి ఉత్సాహం పూర్తిగా చచ్చింది సంగ మనిషేంది "లేదు బావ గారూ! మీరూ ఆలోచించండి!" అంది.

పద్యం చుట్టూ కళ్ళు తిప్పతూ పది పది పానుసార్లు మవనం చేసుకొన్నాడు.

"పొన్నాక్షి! చలమయ్య డబ్బు దాచింది నూతిలోగాదు గోతిలో. ఏ మూల దాయనూ? అని శ్రీరామదండ్రుట్టి నిలదీసి అడుగుతున్నాడు. ఈ ఇల్లు పునాదుల్లో సహా కదిలించి పారేస్తే నేగాని, అసలు రంగు బయటపడదు.

పొన్నాక్షి కళ్ళలో వత్తిపెట్టుకొని, "ను అక్షరం 'రావో', 'భావో' చూడండి!" అంది. అమార్చుమాసి, పేర్రాజువొట్టు గగుర్పాడిచింది. ఎగిరి గంలేసి పొన్నాక్షి కాగిళ్ళో చిక్కాల్లనిపించింది.

"ఏలే రాచిచ్చే నేనా!" అన్నాడు.

"దొరికిందన్నమాటే డబ్బుంతా"

"ఆ దొరికిన డబ్బుతో ఏంవ్యాపారం చేయాలి? నిన్నా మొన్నా భిక్షుమెత్తి ఇవాళ ఏవరక మేనా మొనలేడితే, ఇంకే మన్నా ఉందా?"

"ఇక్కణించి, ఆ డబ్బుట్టుకు మకాం ఎత్తేస్తామండీ!" పేర్రాజు మరేంమాట్లాడటా. పొన్నాక్షి రాచిచ్చెట్టుమూలకి తొంగి తొంగి మాసింది ఎవుంది? చిక్కని చీకటి వెంపర లాడుతోంది. ఆ అంధకారంలో నిక్షేపం లాంటినిక్షేపం చాక్కొని వుంది. కన్నుల తళతళల్లా మరుమట్టు గొల్పుతూ రమ్యని ఆహ్వానిస్తోంది!

అర్ధరాత్రి పారాపలుకూతుకొని చెట్టు చుట్టూ తివ్వడం మొదలుపెట్టాడు. ధనభూతం పేర్రాజుచేతి పనిచేయిస్తోంది రాత్రిగానిరాత్రి నిలబెడి — పొన్నాక్షి తామరకాడలాంటి చేతుల్లో తవ్విన మట్టిని పైకెత్తి పారబోస్తోంది.

చుట్టూ తవ్విన మాతాడు.

ముఖంబిందా చెమటకాల్టలు కట్టింది.

ఆరోజు తిప్ప అన్నం పూర్తిగా అరిగి బాగా ఆకలిమాత్రం వేస్తోంది. డబ్బుతో గాని ఆ ఆకలి చచ్చేటట్లు లేదు.

"చలమరాజు పాతాళంలోగాని దాచాడా డబ్బు" అన్నాడు పారాపలుకూకిందపారేసి, పిసిగిపోయి, చెమట తుడుచుకొంటూ...

చలమరాజు పాతాళంలో దాచాడో, కూడా పట్టుకుపోయాడో గాని, ఒక్క చిల్లుకానీకూడా లభ్యంకాలేదు. చేతులు పొక్కులెక్కి నుంబలెత్తి తెల్లవారేబంత వరకూ పనిచేశాడు.

పొద్దుట లేచేసరికి, వళ్ళంతా పసుపులు

తోక్కిన కళ్ళంటా ఉంది. పేర్రాజు చేసిన పనిమాసి పొద్దుటే వచ్చి, 'ఎందుకు తివ్వవో? అనడిగారు. ఇలా అడిగి అర్థం బోయేటందుకు వాళ్ళ కృతార్థం ఉందనుకోలేదు. పెరల్లో చెట్టు, తిన సొంతం... తన ఇష్టారాజ్యం అని విలుకుందా మనుకొన్నాడు.

అడిగినవాళ్ళకి సమాధానం తయారుచేసి, "అబ్బే! ఇల్లు మెత్తుకో దానికీ" అని ఊరుకో పెట్టబోయాడు.

ఎవ్వరూ నమ్మలేదు.

వాళ్ళ అనుమానం నమ్మకం గా బలపడింది. ఈ సంగతి నలుగురి నోళ్ళలో పొక్కింది. పేటపేటంతా అట్టుడికి పట్టుడికింది.

పేర్రాజుకి రోజుకి రోజూ పీడకల తెక్కువైపోయాయి. వారసులూ... బంగువులూ... ఆ డబ్బుకోసం కాదుకూర్చున్నట్టు దావా వేసి నట్టు... కక్షలు పెంచుకొని, దారి కాచి తల వగలకొట్టి నట్టు... ఒకటేమిటి ఎన్ని అన్నకాలుగా కలలు రావాలో అంతకి రెట్టింపు వేగంతో వచ్చిపడుతున్నాయి

ఒక్క ముక్కలో ప్రజలు నిర్ధారణ కొచ్చి, పేర్రాజుమీద తీర్మానం చేసి, "చలమరాజు దాచిన డబ్బు పేర్రాజుకి రాచి చెట్టుకింద దొరికిందట" అని ధంకా మోయించారు!

దాంతో చలమరాజు వారసులు గుడిసె చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేయడం... పేర్రాజుతో వచ్చి బాతాఖానీ వేయడం... చలమరాజు చచ్చిపోయినందుకు విచారాదుల్ని ప్రకటించడం... బాంధవాలు కలుపుకొని దానికి యాపురేఖలు దిద్దడానికి సర్వవిధాలా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఏలే పేర్రాజు నీళ్ళ పైపై వేసులకి లొంగిపోలేదు. తగినంత జాగ్రత్తలో రాచిచెట్టుకి దూరంగా వుంచాడు. ఏ అర్ధరాత్రి వెళ్ళన్నా వచ్చి ఎవరేనా తవ్వకుపోతారేమో... అన్నంత భయంతో చెట్టు మొదల్లోనే పక్క వేశాడు.

ఎవర్నీ దగ్గరికి రానివ్వకపోవడం వాళ్ళ వాళ్ళ అనుమానాల్ని మరింత బలపరిచింది. రోజూ పేర్రాజు రాచిచెట్టు దగ్గరికి వెళ్ళి తవ్వడం ఉండడం, అక్కడేపడి అహర్నిశలూ ఎగుస్తూండడం... వాళ్ళని పురికొల్పింది. వారసుల్లో ముఖ్యులు ముగ్గురూ పేర్రాజు మీద కత్తిగట్టారు. ఆసికి దావా వేస్తామని, ఇల్లు స్వాధీనం చేసి వచ్చిన దోవనే బోక పోతే వారింటు పెట్టి ఖైదులో తోయిస్తామని పరోక్షంగా ఠెదిరించసాగారు.

ఆ ఠెదిరింపులకి లొంగలేదు పేర్రాజు.

అదృష్టం కరిగిన కల

పొన్నాక్షి గుండెలమట్టూ భయం పొరలా చుట్టకొంది. వాళ్ళు డబ్బున్న వాళ్ళు... ఏం చేసినా చేయగలరు. ఆ భయంతోనే, ప్రేరాజితో ఏదో విధంగా రాజీ పడమని మాట్లాడింది.

“గోడకేసిన బోడిపిడకలు గానారావాలి కాళ్ళకి” అన్నాడు ‘దుర్భు’వ డాసి.

పొన్నాక్షి మరేం పోరు పెట్టలేదు.

రోజులూగే వెళ్ళమారిపోతున్నాయి. వారసులు ప్రేరాజుని కోర్కె కీర్తించారు. ఒక్క ఆరుమాసాల్లో ఇంటిమీద డిక్రీ పొంది, కుండా మండా అవతలికి పారేసి, గుడిసె వశపర్చుకొన్నారు. ‘లబో దిబో’ మంటూ వచ్చినదారిసే పోలే ఇంత గొడవుండకపోను. ఆపిసిల్ల పొన్నాక్షితో దిక్కు మొక్కు లేకండా నడిపిధిలో నుంచుని, కొస్త పంచకింద తలదాచుకోడానికి అల్లు చాచాడు.

* * *

“ఉన్న దేదో ముందేజాగ్రత్తపడి తప్పుకు పోయారు” అన్నాడు మొదటివారసుడు.

రెండోవాడు దానికి తాళం వేశాడు. “ఇల్లంతా గోతులు గోతులే! ఎక్కడచూచినా మన్ను మకాసం... శృకాసంలావుంది. ఈ పాడింటికొసం బోలెడంత డబ్బు ధారపోశాం” అన్నాడు మూడోవాడు సానుభూతి ప్రకటిస్తూ.

మళ్ళీ నాటినించీ డెయ్యాలూ, భూతాలూ అన్నారు. ఇంట్లోంచి ఘోరంగా శబ్దాలు, ‘టొయ్యి’మని పాడుకూతలూ వినిపిస్తున్నాయని పేటలోవాళ్ళంతా గొల్లుమన్నారు.

వారసులు ముగ్గురూ ఆయిల్లు వేలంవేసి పంచేసుకుందా మనుకొన్నారు.

ఆ డెయ్యాలకొంప నెవరుకొంటారు? ఆ ప్రేరాజునే బలిపూరి మళ్ళీ తీసుకొచ్చి నెలకే కిరూపాయ లద్దికేర్పరచి అందులోనే ఉంచారు!

ప్రేరాజు పొన్నాక్షికే మళ్ళీ ఆ ఇంట్లో అంతు చిక్కలేదు.

ఒకరోజు పొన్నాక్షి పొయ్యి పడిపోయిందని, తప్పుతోంటే ఖంగుఖంగుమని శబ్దం వినిపించింది. ఆ శబ్దం విని ప్రేరాజు

లోపలికి పరుగెత్తుకొచ్చాడు. ఎంతసేపు తవ్వినా ఆ ఖంగు ఖంగు శబ్దం తప్పు మరేం వినిపించలేదు. ఆ చప్పుడుకి ఇరుగు పొరుగువాళ్ళు ఏనిచేవింటుని నిమిషాలమీద పరుగులు తీసుకొంటూ వచ్చారు.

పొన్నాక్షి ప్రేరాజు తెల్ల మొహం వేశారు.

“ఏంలేదు, ఏంలేదు” అని తప్పించుకోబోయారు.

పసిగట్టిన ప్రజలు అంతటితో పోనీయలేదు. పక్కపేటలో ఈమాట తెలిసిన వారసులు పరుగెత్తుకొచ్చి ప్రేరాజుని పొన్నాక్షి నీ అవతలికి నెట్టేసి ఆ పలక తవ్వడం మొదలుపెట్టారు. ఎంత క్రవ్వినా ఖంగు ఖంగుమని దగ్గుతోంది!

చుట్టూ తవ్విన పలకని వెళ్ళగించారు. ఒక వంటగిన్నీలో నిండా వెండిరూపాయలు, కొన్ని బంగారపు కాసులతో లక్షి తళతళ యువాసంగా ఘులం ఘులం గజ్జలు కట్టుకొని నృత్యం చేస్తోంది.

ప్రేరాజుకే పొన్నాక్షికే ముచ్చెమటలు పోశాయి.

వారసులు ముగ్గురూ ఒకళ్ళ నొకళ్ళు ద్వేషించుకొన్నారు. ప్రజాసమక్షంలో పెల్లకింపబడ్డ చలమరాజు దాచిన ధనం, ఎవరి హస్తగతమై దిరిద్రాన్ని నివారిస్తుందో, ఆ ఊణంలో ఎవరూ ఊహించలేకపోయారు.

మర్నాడు పొన్నాక్షి పొయ్యిలో పిల్లిని లేపడానికి వెళ్ళింది. పిల్లిని కొట్టినా ముట్టినా కదలనంటే కదలనంది.

“వారసులు ముగ్గురూ, ఒక్కొక్కరూ బిడేసి వేలు ఎడం చెల్లొ పంచుకొన్నారట” — ప్రేరాజు కంఠం నూతిలోంచి వినిపించినట్లు వినిపించింది. పొన్నాక్షి పొయ్యిపక్కనే కొయ్యబారిపోయింది.

పసిపిల్లల లివర్, స్టీప్ న్ వ్యాధులకు జిమ్మి వారి “లివర్ క్యూర్” నెలసరి మకాములు.

రోగుల సదుపాయం కొరకు, ఈ దిగువ తెలిపిన ప్రదేశాలలో నెలనెలా అడే నియమిత తేదీలలో మా డాక్టరును సంప్రతించుటకు ఏర్పాట్లు గావించబడినవి.

సంప్రతించు వేళలు { ఉదయం : 9 గం|| నుండి 11 గం|| వరకు మాత్రమే
మధ్యాహ్నం : 3 గం|| నుండి సా|| 5 గం|| వరకు మాత్రమే

ఉరు	తేది	విలాసము
తెనాలి	- 12-వ తేది (ఉదయం మాత్రమే)	మె గుడివాడ హనుమంతరావు, జనరల్ మర్చెంటుస్,
గుంటూరు	- 14-వ తేది (2 పూటలూ)	మె జయ మెడికల్స్, మెయిన్ రోడ్డు.
మచిలీపట్నం	- 16-వ తేది (2 పూటలూ)	మె ఆనందా ఫార్మసీ, కెమిస్టులు, మెయిన్ రోడ్డు.
విలూరు	- 18-వ తేది (2 పూటలూ)	మె రాధాకృష్ణ మెడికల్ స్టోర్స్,
రాజమండ్రి	- 19-వ తేది (2 పూటలూ)	మె ఈశ్వరదాస్ & కంపెనీ, మెయిన్ రోడ్డు.
కాకినాడ	- 20-వ తేది (2 పూటలూ)	మె వి. ఎల్. మూర్తి & సన్, కెమిస్టులు, డ్రగ్గిస్టులు, మార్కెట్ రోడ్డు.
విశాఖపట్నం	- 21-వ తేది (2 పూటలూ)	మె బై బాగ్ మెడికల్ స్టోర్స్, మెయిన్ రోడ్డు.

జిమ్మి వెంకటరమణయ్య ఆండ్ సన్స్

హెడ్ క్వార్టర్స్ — మద్రాసు 4.

గవర్నరు పేట, విజయవాడ. ఓరుగంటివారిపేథి, విజయనగరం.

అబలసుధ

శ్రీ కుసుమ వ్యాధిలు. అశాం బహిష్టు, ముతుబద్ధము. ముతుకూం, ఒడదానోప్పులు, తలనొప్పి, గుండెదడ. కాళ్ళ తాగుట, మన నిమితము లేకపోవుట, విద్రవట్ట తుండుట, నడుమునొప్పులు, బలహీనత. మలబద్ధము, హిస్టీరియా మొ|| హరించును. సీసా రు. 3/- వి. సి. రు. 1/-
ఇండియన్ మెడికల్ హౌస్
లక్ష్మీ టాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.)

హానోయ్ (ఇండోచైనా)

1. మేమూ, మా గొడవా!

జైనవా ఎగ్రిమెంటున్నార; ఇండోచైనా సమస్య పరిష్కారం అన్నారు. కేవలం, పోలండు, ఇండియాలు కలిసి పని చేస్తాయి అనీ, ఇండియా మనుషులు కార్యాలయంలో పనిచేస్తారనీ అన్నారు. మనుషులని యెంచేరు, పంపించేరు. పెన్షెంబరు పంపించుకొనినా, దినం విడిచి దినవూ, సాయంకాలం విమానాల్లో నియమితులైనవాళ్లు - ఆఫీసుల్లో తదితరులూ - దిగిపోతారు. విమానంలో ప్రయాణిస్తూ, కలకత్తా (బారక్ పూర్) లో ఆరంభించిన దగ్గర్నుంచి హానోయ్ విమానాశ్రయం చేరుకునే వరకూ ముప్పట్లూ, అనుభవాలూ - చిక్కుల్లో ఉన్నవాడిని మినహాయస్తే - మిగతా వాళ్లందరికీ బాగానే వున్నాయి; బాగా విశ్రాంతం గానూ ఉన్నాయి. మారంతా = "మిగతా వాళ్ల"లో జను అవుతారు గనక, యిహా వివరం:

తొలిరోజు 9-9-54 న కలకత్తానుంచి బయలుదేరుతున్నది, నాటికి ఒక రోజు ముందుగా అంటే 8-9-54 న కలకత్తా (బారక్ పూర్) విమానాశ్రయ అధికారికి రిపోర్టువాలనీ అన్నారు. ఇంకా ఏదోనూచనలిచ్చేయూ, ముఖ్యంగా కలరా వగైరాలకి యింజక్షనులు పుచ్చుకోవాలనీ, భారీసామాను వేరే యింకో ట్రెయినులో పంపించాలనీ, వగైరా. ఇవన్నీ రిపలేటి అవరాజ్ఞం తిరిగితేనేగాని సరిపడలేదు. నాలుగోరోజు కనివారం. అసలు ఇండోచైనాలో ఉద్యోగపు ఆర్డరు అప్పటికి యింకా టైల్లోపైలు అవుతోంది. అది అందుకుని చూపిస్తేనేగాని మిలటరీ ఆఫీసు వాళ్లు యింజక్షన్లూ అప్పి యిచ్చి, అలాయించినట్లు అంతర్జాతీయ సర్టిఫికేటు (!) యివ్వం అన్నారు. ఈ లోగా యింట్లో సామాన్లు పక్కాకోవాలి. యింటి అవిడని ఓదార్చాలి. పిల్లలకి మిఠాయి కొని పెట్టాలి (ఉరికి వెళ్లిపోతున్నాం అనే సరికి, ప్రేమా అభిమానవూ పెట్టుకోవాలి. అన్నింటికన్నా ముఖ్యం విమానంలో తీసుకెళ్లడానికి ఓ టైబరు నూటు కేసా, తోలుపెట్టా కొనుక్కోవాలి. సందల్లో సడే మియ్యం, స్నేహితుల టిఫిన్లు!

టరీ హాస్పటల్కి వెళ్లేసరికి, వాడు నాలుగు నూదిపోట్లూ పొడిచి "ఇంటర్నేషనలు సర్టిఫికేటు" పాఠాలు అయిపోయినాయి అన్నాడు. ఏం దారి భగవంతుడా అని ప్రాధేయపడితే, "మీ ఆఫీసునుంచి ఫలానా ఫారం కావాలని ఓ కాగితంముక్క పుట్టించుకుని, అది హెల్త్ వినిస్ట్రీ వాళ్ళ చేతి సిఫారసు చేయించుకుని, ఎక్కడో అయిదుమైళ్ళ దూరంలో ఎర్రకోటలో ఉన్న ఆఫీసులోకి తీసుకెళ్లితే అక్కడ దొరుకుతాయి; అదైనా ఫారానికి అజాబార్తీ చేస్తారు" అన్నాడు. "ఆ అజాబార్తీ లో ట్రెజరీలో చలానా కాగితం పుచ్చుకుని, తానీల్లూకచేరిలో స్టాంపు చేయించుకుని, రిజిస్ట్రేషన్ లో చెల్లించుకోవచ్చా?" అన్నాను, నిద్రలేక నవ్వే మొహం పెట్టి! అదలా ఉండనియ్యండి.

కొవ్వొడి లక్ష్యం

పరమానందయ్య శిష్యుల్లాగ, యిండు మించుగా ప్రతివాడు, కలకత్తాలో దిగుతూనే, ఢిల్లీలో యిచ్చిన తాళిబు ప్రకారం 16 మైళ్ళ దూరంలోఉన్న బారక్ పూరు ఎయిరోడ్రోముకి టాక్సీ కట్టించుకువెళ్లేడు. కాని అంతటితో వదులుపడిందా ప్రాణం? అక్కడి మిలటరీవాళ్ళు మా కాగితాలూ అడిచానీ, "ఇది కేవలం మిలటరీవాళ్ళకే; మీరు సిలివియన్లు; మీ ఆఫీసురు కలకత్తా ఎస్టేషను ఆఫీసులో ఉన్నాడు అక్కడికి పొండి" అన్నారు. రానుపోనూ టాక్సీవాడికి పడవారు, పదిహేడు రూపాయలు ముడుపు! ఈ ముక్క ఢిల్లీలోనే అభూరిస్తే ముచ్చెవకతో తెలివిపోయేది వేరం, టాక్సీవోడ వచ్చినాను!!

అయిపోయిందిఅనుకునేరు! మా అవకతవ కలకి అంతులేదు, మరి. ఆరాత్రి పన్నెండు వలెకల్లా నిద్రలేపి, ఆ కుసుకు కళ్ళతోనే (నూటూ బూటూ వెసుకున్నా, అర్ధరాత్రిప్పుడు మొహం యెక్కడ కడుకోను?) వాళ్ల ఆఫీసుస్టాఫ్ కార్లో వేరకోపూరు ఎయిరోడ్రోముకి వేళ్ళరు, ముమ్మల్ని. అక్కడా మిలటరీ పుట్ట. ఓ కేపింగ్ వచ్చి సామాన్లు తూచేడు. మనిషిని తూచేడు. మనిషిని సామానా కలిసి తూచేడు. నాలుగు పొట్లు ఎక్కుతుంది. ఆ ప్రాప్తికి సామాన

దహ్మోడు ఓ మనిషి. ఇహ చూసుకోండి మాకు పట్టుకున్న గుండెండ. నడిమధ్యస్థంగా నాలుగు గుడ్డముక్కలుతీసిఎక్కడ పెట్టడం, ఎవరికిచ్చేయ్యడం. పరాయిదేశం వెళుతున్నాంఏమో, అన్నీ కొత్తచాక్కలూ, కొత్తపంటాలూను! సేవనుకొచ్చిన కామాక్షి, పోదెమ్మపిన్నీ కారుగదా, అక్కడ వున్నవాళ్లు, "హానీ విల్లెక్సియస్తే ఆతరవాత పెమ్మడిగా బంగీకట్టి వంపుతారు" అనుకోదానికి!

భవతు, అంతమాత్రంకేఅయితే విగోడవా లేకపోను. కాని అంతటితో తెల్లవారిందీ? అంతలో ఓ మిలటరీ డాక్టరు తయారుఅయి, "నీకు జ్వరంగాఉంది చక్కదానికి వీలేదు" అన్నాడొక ఆసామిని పరీక్షించి. ఇంజక్షన్ల దెబ్బరాబాబూ అంటే వాడువంటేనా? ఇంకొకడి సర్టిఫికేటుమాని "యిది టైపు చేసినకాయితం; అచ్చు ఫారం మీద ఉండాలి సర్టిఫికేటు" అన్నాడు. ఫారాలు అయిపోయాయి. గురూజీ ఇది అచ్చుకినక లేను అని యెన్ని చెప్పినా ఇహ వాడి మాట వాడిదే!

తీరా తెల్లవారుఝాంస నాలుగున్నరకి ప్లేసులోపడి, తలుపు లేసుకుపోవడం కళ్ళారాచూసి, ప్రావెల్లర్లు మోత విని "అమ్మయ్య" అనుకుంటూ సిగరెట్లు ముట్టించబోదునా? ఎక్కడో పొంచి ఉన్నట్లు "కోపైలటు" టక్కిమనివోచ్చి పది నిమిషాలదాకా సిగరెట్లు వగైరా వల్లకాదన్నాడు. వెలిగించిన అగివుల్ల ఊడేసి నోరు మూసుకున్నాడు. "నీ కట్టా ఏం చూడనా? కన్ను మూతపడింది, నోటితో పాటు. ఓరాత్రప్పుడు లేచేసేకమా, నిద్రలే పట్టేసింది. ఆరింటికల్లా ఎవరో వచ్చి లేచేరు, Breakfast అంటాను. సందడి కనిపెట్టి నేను బాత్ రూమ్ లోకి పోయను. తిరిగివచ్చి టీ పుచ్చుకుంటుంటే ప్రక్క నున్నాయన అడిగేడు.

"మొహం కడుక్కున్నారా?"
"అలా"

"అదికాదండీ, చేతిపెట్టితోసహా అన్నీ ఫ్లూసిలాజిలో పడేసేరుగదా..." కోటు జేబులోంచి "పళ్ళపాడి" తీసి యిచ్చెను. పదిమందికలిసి పళ్ళపాడి ఊడేసరు. మనకి పలుకుబడి వచ్చిపోయింది, పళ్ళపాడి ధర్మంవా అనీ!

నివివిది వలెకల్లా రంగూన్ ఎయిరోడ్రోము చేరుకున్నాం. ఓ గంట విక్రాంతి. ఎయిరోడ్రోం వాటా నలుగురే నీకి ఒక్కొక్క టైబిలు అమర్చి టీ, సాండ్స్ చిల్లు (తలారెండు చొప్పున) పెట్టరు. ఒక ఆసామి, పాపం, కూచునీకూపోవడంలో ఉన్నవన్నీ ఊడ్చేసేడు. పెర్యట నిర్వాంతపోయేడు ఈ మనిషి సాండ్స్ చిల్లు

హానోయ్ (ఇండోచైనా)

కొందరికి జారం విపరీతంగా పనిచేస్తుందని అందరికీ యెలా తెలుస్తుంది, పాపం!!

ఆ సాయంకాలం 2.30 కల్లా హానోయ్ విమానాశ్రయం చేరుకుని వెంటనే గడియారాలు 2½ గంటలు ముందుకు మార్చేం. అంతలోనే కారుయెక్కి బస్కి చేరుకున్నాం. కాన్సేపట్లో చీకటిపడింది. భోజనాలవేళ అయింది. కెనడావాళ్ళూ, పోలండు మనుషులూ, మనం అంతా కలిసి భోజనాలు. అది బాగానే ఉంది ఉపక్రమించే వరకూన్నూ. తీరా మునున్నాక ఒకడిమంట ఒకడికి తెలియదని తెలిసింది. పై చేళ్ళులకి మనకే కాదు; హోమేలో నెర్వు చేసే వాళ్ళకీ మనకినీ. చేతులు సర్కసు చేసేయి.

ఫలితం హాస్యం. అవతల టేబిల్స్ మీది కెనడావాళ్ళూ పోలండువాళ్ళూ నిశ్శబ్దం లాగ లాగి పారేస్తున్నారు. మనకి నోరు ఊరు తోంది; కడుపు కాలి తోంది; కళ్ళు తేలుడు కళ్ళుపడిపోతున్నాయి. “ఉప్పురా! నీయన్న కడుపుగాలా!” అన్నా జొకాయన.

“ఉఫ్, మున్యూర్? పి. పి” అంటూ నెల్లీపోయి, రెండు నిమిషాల్లో దజను ఉడికించిన కోడిగుడ్డతో తయారయ్యాడు, సెర్వరు!

పక్కనుంచి యింకో సెర్వరు అన్నం పళ్ళెం పట్టికొస్తూ కంటపడ్డాడు. మన ఆసామీ అనంతం వాడి జబ్బుపట్టుకుని, వొస్తువ మాపించి, బలవంతా లాక్కు

న్నంత పనిచేసేడు. ఇంతా చేస్తే ఒకటి అన్నం యెలాతింటాడు? అయితే భగవంతుడనేనా జొకడు ఉన్నా క్లెండ్రి. కాఫీకోసం పెట్టిన కన్ డెస్క్స్ మిల్క్ (పాలపెద్దా) కంటపడింది. ఇహ నేం? అన్నం పాదాసం అయి ఊరుకుంది అయినా! మర్నాటినుంచీ కాఫీకి “పాలులే” వన్నంత పని జరిగింది! అసలు గొడవంతా మంచిశిల్పదగ్గర వచ్చింది. ఇక్కడ యెవ్వడూ - బీవా బిక్కికూడా - మంచి నీళ్ళు తాగడు. దాహంతేస్తే పచ్చి ట్రీనీల్లో (పాలా, పంచదారా ఉండదు), లేకపోతే యీ జేకోలలో తయారుచేసిన వీరో తాగుతారు. అడుగుతేనే గాని నీళ్ళు పుట్టవ్! అడగడానికి మాటతెలియదు. వీళ్ళంతా స్వభావ వియట్నామిజాగాని, సర్కారు భావ శ్రేంచిగాని అఘోరిస్తారు. ఆ రెండుకూడా మనకి పూజ్యం.

2. ఊరూ, దాని అవస్థ

మనుషులు లేకపోతే యిల్లే బిక్కు బిక్కు మంటూ ఉంటుంది, యెంత చిన్నదైనాను. ఊరయితే బొత్తిగా నేను. అదీ హోనాయ్ అత్యంత పెంబురు తోలివారంలో మేం దిగజేసరికి కాస్త చెప్పకోదగ్గ భవంతి అన్నదల్లా—జనం పై ఊళ్ళకి తరలి వెళ్ళి పోవడం మూలాన్ని—ఓ స్వల్పచిన్నం అయి ఊరుకుంది. దానికితోడు ఊ మిలటరీవాళ్ళు! స్కూలు భవనాలూ, కాలేజీ బిల్డింగులూ, హోమేలు భవంతులూ, అదీ యిదీ యేఁబిటి, భారీ అయిన కొంపగనక అయితే తప్పకుండా శ్రేంచి మిలటరీవాళ్ళ ఆక్రమణలో ఉన్నదన్నమాటే.

ఇహ ప్రజాసంచలనం లేదనే చెప్పాలి. పొద్దున్న 10 గంటలకి కాదు, సాయంత్రం 6 గంటలకి కాదు, ఎప్పుడు వీధులోకి వెళ్ళినా రోడ్డు “వాడ్సూగా” కనిపించేది - ఏమూలా పట్టమనిషి లేకపోవడం మూలాన్ని! బిక్కు బిక్కుమంటూ వీధి చివరలని మట్టుకు నలుగురు మిలటరీవాళ్ళు కనిపించేవాళ్ళు, పహారా కాస్తూను. ఇహ చెప్పకోదగ్గ మూడు పెద్ద హోమేలూ మా అంతర్జాతీయ కార్యాలయంలో పనిచేసేవాళ్ళకీ, మాడు జేకాల సిబ్బందికీ కేటాయింపుబోయినాయి. రిక్విజిషను చేసేసేరు. కాగాపోగా రోడ్డుమీద కనిపించేవాడు - నూ మూడు జేకాలవాడూ కాకపోతే - రిక్విజిషన్, ఇహను యెటుపోవడానికి గతిలేక మిగిలి పోయిన వాడూను. ఈజేకపు తగుమనిషి అనిపించుకున్నవాణ్ణి ఎక్కడా చూశ్చేను, రోడ్డుమీద ఆ రోజుల్లో. ఇంక అడవాల్ల సంగతి చెప్పనే అబ్బులేదు. ఒకాడూ అరా ఎప్పుడైనా తక్కి చాక్కి కంటపడ్డా, ఏఁబిటి జేకో భయపడిపోయిన వాళ్ళలాగ చప్పు

జయంతి ట్యుటోరియల్ కాలేజీ

నెం. 48, హోరిస్ రోడ్డు, పుదుపేట, మద్రాసు-2.

జయంతి కాలేజీలో జయం నిశ్చయం

గత సెషన్ అతులిత ఫలితం—

100 - కి 95 మంది ఉత్తీర్ణులు

ఉన్నత విద్యలో ఉత్తమ శిక్షణ.

ఈ కాలేజీ ప్రాఫెసర్లు—

అనేక సంవత్సరాల అనుభవంతో ఆరితేరిన అధ్యాపకులు. మాటలు పేయునేల?—

ఈ విద్యా పీఠము

విద్యార్థుల కల్పకంబు-వినరా అంద్రా!

ఈ క్రింది పరీక్షలకు చదివేవారికి సలక్షణ మైన శిక్షణ:

(I) I. A. (II) I. A. Sc. (III) B Sc. (IV) B. A.

సకల యంత్ర సాధన రసాయన సంపత్తిగల లాబొరేటరీ

స్వగృహాలతో సాటిగా సర్వ సౌకర్యాలుగల హాస్టల్

1955 నం॥ మార్చి పరీక్షలకు

10-11-54 నుంచి క్లాసులు ప్రారంభం

“తామనించి చేయదగ దెట్టి కార్యంబు”

వెంటనే దరఖాస్తు పంపండి.

దు. 0-4 0 పోస్టు బిల్లు పంపినవారికి కాలేజీని గూర్చిన వమగ్ర వివరములు గం

ప్రాప్తైక్తవ్ పంపబడును.

జయంతి లక్ష్మీనారాయణ, ఎం. ఏ., ప్రిన్సిపాల్.

చప్పన పక్కకి తొలిగిపోయాడు! ఏజే శృంగి యుద్ధానికి గురిఅయిపోయాడేమో, బాహులుగా రోడ్డుమీదికి వాస్తే యొక్కడ యెవడు ఏచి అల్లరి చేసిపోతాడేమోనన్న భయంవేసు, పాపం, వాళ్ళకి. అదలా ఉండ నివ్వండి.

యూనివర్సిటీవేపు వెళ్ళేం. అక్కడ యిదే తంతు. బిల్లింగులుమట్టుకు పేదవి ఉన్నాయి ఫిజిక్సు, ఫిజియాలజీ, కమిస్ట్రీ వగైరా ఒక్కొక్కలాంటి ఒక్కొక్క బిల్లింగు ప్రత్యేకించిన్నీ, మేరూ పర్యతా ల్లాగ. ఇవిగాక వాటికి సంబంధించిన లేబ రేటరీలు. ■ లేబరాల వాటి తాలూకు "రిసేర్చి" డిపార్టుమెంటు. ప్రతీ భవంతికి బిల్లింగునిబట్టి క్రమం అయిన పేద కాంపౌండు అందులో పెద్ద పెద్ద చెల్లూనూ. అయితే ఎందుకు? దచ్చినవాడికేలే చేర జేసి! ప్రతీబిల్లింగు గేటుదగ్గర ఫ్రెంచి సోల్దరు, తుపాకులూ పిల్లన్నూ. ఏదైనా భాగల్లా తెలుసుకుందాం! మాట తెలి సినవాడు ఫ్రెంచిలో అడిగిన "వెళ్ళడానికి ఏలేద"న్న ముక్క మినహా మిగతాదంతా "ససేమిరా" యే!

ఇక బజారు యెలాఉందో అని చూడా నికివెళితే, పనికివాచ్చేవాస్తూ వొక్కటి కనపడదు. ఇక్కడ నాణెం "పియాస్ట్ర" గవర్నమెంటు లేకుండాకారం 1 రూపాయకి 7.85 పియాస్ట్రలు; కాని నల్లబజారులో 1 రూపాయి 12 యంకా పడ్డాయిగు పియాస్ట్రలకూడా మారింది. దీనికి కీలకం మరేంలేదు. మద్రాసు మాయవరం తురకవాళ్ళు కొంతమంది ఏ పదిపాను యిరవైయేళ్ళకొందటో వచ్చి యిక్కడ వర్తకం ప్రారంభించేరు. చాలామంది బట్టల వ్యాపారస్థులు; కొద్దిమంది వాసన్నూ నెలూ, పాడెడ్లూ, పిల్లల ఆటవస్తువులూ అడియన్ అమ్మకునే జనరల్ మర్చంట్సు. వీళ్ళల్లో ఒక్కడికి ఒక హిందుస్థానీ ముక్కగానీ, ఉర్దూముక్కగానీ రాదు. అరవం బాహులుగా మాట్లాడతారు. మనబోటి నల్ల మొహాలు కనిస్తే నవ్వుతూ పలకరించి మాటామంతి అడతారు. వీళ్ళ బంధుకోటి అంతా మెద్రాసుగానే. ఇక్కడ వ్యాపారంలో వచ్చిన డబ్బుపెట్టి అక్కడ భూమి పుట్ర కొనుక్కుంటారు. అయితే ఫలానా యంతసామ్య (పియాస్ట్రలలో) కన్నా పంపడానికి వీలేదని రూలు. అంచేత వాళ్ళిద్దరున్న పియాస్ట్రలు మన రూపాయి ల్లోకి మార్చుకుని, ఏనెగాకలోనో వీల్చి మరీ 14 యంకా 16 పియాస్ట్రల చొప్పున ఫిరాయించి సామ్య చేసుకుంటారు.

అసలు ఫ్రెంచివారి ప్రాబల్యంమూలాన్నే

కానివ్వండి, ఏజే శృంగి యుద్ధం పరిణామంగా కానివ్వండి, పియాస్ట్రలకి విలువలేకపోవడం మూలాన్నే కానివ్వండి భరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయినాయి. తువరానికి 35/- పియాస్ట్రలు (నాలుగురూపాయల ముప్పావలా) అంటే మిగతా ఏమీ చెప్పనక్కర్లేకుండానే ఊహించుకోవచ్చును! ఆ రోజుల్లో ఒక్క పార్కురు సిరా మాత్రం ఎంచేతనో చవకగా అమ్మేరు, 7/- పియాస్ట్రలకి - అంటే రూపాయికిలోపు. "కాక్" పళ్ళు (సపోటో పళ్ళలాంటివి; అంతకన్నా కొంచెం పెద్దవి) ■ కొక్కటి మూడు పియాస్ట్రలు. అరిటి పళ్ళు యిరవై పళ్ళున్న పెడ 12 పియాస్ట్రలకి కొన్నాం. ఇంక నూట్లూ అపి అయితే వేలమీదే రెళ్ళు; మూడువేలకి తక్కువ నూటేలేదు. అయితే, కొనే వాళ్ళూ లేరు పాపం. చాలామంది భయపడి పోయి డక్షిణాన్న మైఫాంగులాంటి ఊళ్ళకి పోయినారు. దుకాణపు వాళ్ళు ముమ్మందు ఎలాగుంటుందో అని కొంత సరుకు డక్షిణానికి వెగాను, మైఫాంగు వగైరా ఊళ్ళకి తోసేసి, మిగతావాటికి భరలు పెంచేసేరు, మాబోటిగాళ్ళం (జనాభా తక్కువ లేదులేండి) కొంటాంగదా, ఎంత భరకయినా అని. ఇంత చెప్పినా, బజాగో కళలేదనే అనాల్సి వస్తుంది. ఎల్క్వికో దీపాలుపెట్టి, వాస్తవలు చేర్చగానే బజారయిందా మరి?

ఇకా కాస్త కమచీకటి పడుతోందనే సరికి, ఆ కనిపించే నలుగురూకూడా కంట పడరు రోడ్డుమీద. అక్కణించి ఝాం రాత్రిదాకా తాగి తందనాలాడే ఫ్రెంచి మిలటరీవాళ్ళూ, వాళ్ళని ఆధారంగా చేసుకుంటున్న "అజా కానీ ముండలున్నూ" ఏవీధి మలుపునా, ఏచెట్టు కిందనీ మాసినాయిదే రథస!

అంగళ్లో అన్నీ ఉన్నాయి అల్లుడి నోట్లో కనీ ఉన్నాదన్నట్టు - కాస్త ఊరి పొలిమేరలు దాటివెళితే అరిటిచెట్టు, పసప చెట్టు, పంపర పనాపచెట్టు, గుమ్మడి, పెండ, వంగ, చిక్కుడు మొదలయినకొయ గూరలూ సమృద్ధిగా కనిపిస్తాయి. అయితే సరిగా మానుకునే మనుషులేకా - యుద్ధ భయం మూలాన్నీ - ఎక్కడి వక్కడ వొదిలిపెట్టి పోయేరు మరి! ■ మిలటరీవాళ్ళ అల్లరి మూలాన్నీ, సరియయిన రవానా సౌకర్యాలు లేక సమృద్ధిలో కాటకం అనుభవించింది హెనోయ్. అసలు ఏ కాంపౌండులో మాసినా గన్నేరు, నూరు వరహాల చెట్లూ, నందివర్గం మొక్కలూ, గులాబీ, వగైరా పచ్చగా కోభాయమానంగా కనిపిస్తాయి; ప్రస్తుతావస్థలో ఊపెరిగా పెరిగి

“ఏలుబడి” పెద్ద కథ

రచన: జి. పార్వతి

17-11-1954 వారపత్రిక
మొదలు “పనితాలోకం” శీర్షికలో శ్రీమతి జి. పార్వతి రచించిన “ఏలుబడి” అను పెద్ద కథ ప్రచురించబడుతుంది. నం||

పోయినా, బంగళాలో మనుషులు ఉన్నప్పుడు ఎంతో కోభాయమానంగా ఉండేదని తెలుస్తుంది!

యుద్ధం మూలాన్ని ఊరు ఎంత కళావిహీ ■ అయిపోయిందో చెప్పడానికి వీలేదు. ఊల్లో ఎక్కడా పశువుల మందలన్నవి కనిపించవు; ఉదయాన్న కాకిగాని గద్దకాని కనిపించదు. రైలుస్టేషనూ, పోస్టాఫీసూ ఏనాడో మూసీ నేరు. రోడ్లు - హనాయ్ పొలిమేరలుదాటేక - పాడయి పోయి, గోతులు పడి చెడిపోయిఉన్నాయి. జీవలోవెలి నా అతికష్టమిద ■ంటకి 10 మైళ్ళు స్వీడుకంటే ఎక్కువలేదు.

(ఇంకా ఉంది)

రాష్ట్రం

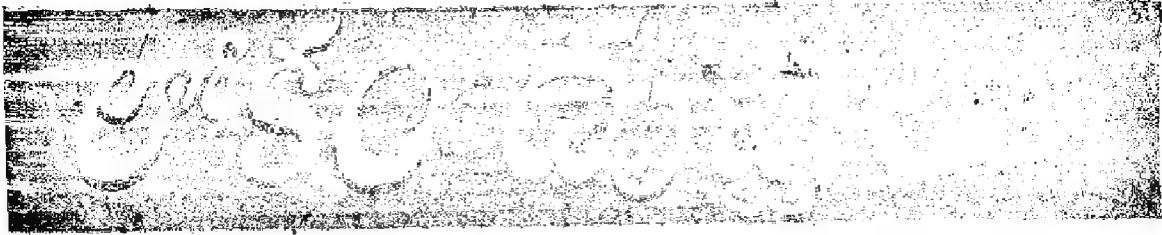
వెల రు. 2-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు.

దాంపత్య రహస్యములు

ఇది ప్రాచీన అసలు కోకోగ్రంథం (ఫోటోలగ్) 254 పుటల పుస్తకం. వెల రు. 2/- పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం. V. చంద్ర & Co., 28, అయ్యముదలి వీధి, పోకాయపేట : : మద్రాసు.

1

ము

హూర్లం నిర్ణయించడానికై వచ్చిన వరసయ్యగారు వెంటనే తిరిగి వచ్చి అక్కడి కలుగు కొడుకు చెప్పినట్లేసింది. రాజు నమ్మలేకపోతున్నాడు. తన ప్రాణంగా ప్రేమించే లక్ష్మీ తనకే ఇంత మోసం తలపెట్టుకుందిని ఏనాడు కూడా ఊహించి ఎరుగదు.

“ఏమిటంటున్నావమ్మ? నిజమే?”
“నిజమేరా నాకు అదే ఆశ్చర్యమేనూంది”

“నేను నమ్మలేనమ్మ లక్ష్మీ అలాంటి నిజపు పని ఎప్పుటికీ చేయదు”

“అని నీవు అనుకుంటున్నావు” అంటూ పొగడిసింది రాజు అక్క పార్వతిమ్మ.

“నేను మాత్రం ఇలా అవుతుందిని అనుకున్నానట్లా. ఏదో అప్పుటా తురు. మనలో పిల్లని ఎంతో ఆశపడాను”

“అయినా దీని కంఠకు ఏదో కారణమే. నిరుడు వాళ్ళు పెళ్ళిచేసుకోమంటే ఏడు వాని చదువంటూ ఇంతవరకూ తెచ్చాడు. అడిచానికిది చదువులేకపోతే కొంప మునిగి నట్లు వానికి చదువో అని గోల”

“అయితే అదిలా కాని పనులు చేసుకుని ఏడు కలగంటాడేమిటే?” అని వరసయ్యగారు రండుకొంది.

“దానమ్మ కడుపుదలగ ఆ రాజులు నీకు చెప్పింది కొనటి సరిపోయిందికాని లేకపోతే మనవాడికొకటి వావుంటే చేది”

“ఈ మరే రాజులు చెప్పగానే సరాసరి వల్లి లక్ష్మీనే అడిగాను. ‘నిజమే అత్యయ్య తేలియక చేకూసని వకటేగోల’”

ఈ మాటలు వింటున్న రాజు మౌనముగా బయటకొంది. ఇంక అక్కడ నిల్చు లేక తన గదివైపుకు చారిపోయాడు.

“ఏమిటా పిచ్చిపన్నావీ! దాని తాత బాంటివాని తీసుకొచ్చి నీకు పెళ్ళిచేస్తా” నన్ను” తల్లిమాటలు వినిపించాయి రాజుకు.

రాజు గదిలోకి పోయి తలుపును ముగ్గాడు. మంచంమీద పడి పొంతోపేపు విచ్చాడు. తన లక్ష్మీ ఇలా చేస్తుందా? ఛీ లక్ష్మీని అనుమానించడమేమిటి, అనుకొన్నాడు. మరి అమ్మచెప్పినమాట? లక్ష్మీ ఒప్పుకుందని చెప్పింది.

ఎప్పుడూ లక్ష్మీ ఇలాంటి పనిచేయ్యదు.

అప్పుకొంటూ పరిపరివిధాల ఆలోచనలతో వేగిపోయాడు. పోనీ లక్ష్మీచే పెళ్ళి అడిగితే! అన్న ఆలోచన తట్టింది. ఇంక ఆగలేకపోయాడు...ఎలా ఉన్నవాడెలా బయలుదేరాడు. ఎర్రగా చింతనివ్వల్లా ఉన్న కొడుకు కళ్ళు చూసింది తల్లి.

“ఎక్కడికైరా వీకటిపడి” అంది బయటకు పోతున్న కొడుకు మళ్ళీకొంచి.

రాజమండ్రే, మావయ్యగారింటికి సమాధానం చెప్పటానే గుమ్మం చాలాడు.

“సిగ్గులేదురా. ఇంకా ఎందుకు.” అని పార్వతిమ్మ గర్జించింది. అప్పటికే గుమ్మం చాటి చాలమూర మెళ్ళాడు రాజు.

2

రాజు రైలు దిగి వెళ్ళగానే గుమ్మంలోనే రాజు వయ్యగారు చెబుతూ ఉన్న రాజును చూచి కొయ్యరారీపోయాడు. కొంచెం తనూయించుకొని “రా నాయనా, గుమ్మంలోనే నిలబడ వేమిటి” అన్నాడు.

~~~~~  
**విజయ సూర్యం**  
~~~~~

రాజు మాట్లాడకుండా వెళ్ళి వరండాలోని వర్షిలో కూర్చున్నాడు. ఎదురుగా బల్కనీ మీద రాజు వయ్యగారు చిలికిలబడ్డారు. లక్ష్మీ చిన్నతమ్మడు గోపి “బాక కచ్చా” డంటూ రాజు ఒళ్ళోకి దూకాడు. పీతమ్మగారు గబగబదచ్చి రాజును చూచి వెంటనే లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

“రాజు కచ్చాడు. ఏమిటి సమాధానం చెప్పలేక నా కడుపున చెడుపుట్టావు!” ఈ మాటలతోపాటు విడ్డు విసవచ్చింది రాజుకు.

“రాజు వెంటనే లేచాడు. “లక్ష్మీ ఉంటా మావయ్యా?” అంటూ లోపలికి చారి తీరాడు. తిన్నగా లక్ష్మీ ఉన్న గదిలోకి వెళ్ళాడు.

“లక్ష్మీ” అంటూ పిల్చాడు రాజు.

కీటిలోనుండి బయటకు చూపున్న లక్ష్మీ కళ్ళనీళ్లు తుడుచుకుంటూ వెనక్కి తిరిగింది.

“కచ్చావా రాజా!” అంది ఏమనాలో తెలియక.

“లక్ష్మీ! నిజమేనా?” అని నూటిగా ప్రశ్నించాడు.

“అవును బావా” అంది వెంటనే చేసిన తప్పు ఒప్పుకుంటూ.

రాజు ప్రతిబింబిపోయాడు. ఈ సమాధానం వస్తుందినోలేదు. “ఏమిటంటున్నావు లక్ష్మీ?”

“నిజమే. తెలియక చేశానుబావా. నన్ను తీసుకు” అంది గద్దడకంఠం.

“నిజమేనమ్మ మాట!” వెనక్కి తిరిగాడు రాజు. “నేను తచ్చినపని అయింది లక్ష్మీ. వెళతాను. కాని నీ మీద నా కోపానికి కోపంలేదు. ఎప్పుడూ నువ్వు సుఖపడాలనే కోరికతోంటాను” అంటూ ముందుకు వచ్చాడు.

“బావా, నన్ను తీసుకోవాననిచెప్పి నుత్తి వెళ్ళు” అంది ఏడుస్తూనే. రాజువద్దనుండి సమాధానంలేదు.

“నామీద కోపం లేదమ్మో. మరి నాతో మాట్లాడకుండానే వెళ్ళిపోతావా బావా?” ఎంతో దీనంగా ప్రశ్నించింది.

అవును నిజమేననుకుంటూ రాజు లక్ష్మీ చేపు తిరిగి “తీసుకువలసిన తప్పేం చేశావు? నన్ను పెళ్ళిచేసుకోవడం ఇష్టం లేక నీక్కాకలసినవయస్సి నీ చే నాకు మ్మన్నావు. ఇదే తప్పు. పిచ్చిపిల్ల” అన్నాడు.

“లోకంలో చాలమందిలాగ నేను మోసపోయాను. బావా! నిజం చెప్పాలంటే నీకన్న నేనెక్కి ఎక్కువ ప్రేమించలేను”

“ఏమిటంటున్నావు లక్ష్మీ”

“నిజం చెబితే నీకు అర్థమవుదలదే బావా”

“అందుకేకాబోలు నీ కానిపనులు”

“అదే నేనుచేసిన పొరపాటు. నేను మనస్ఫూర్తిగా ఈ నీదపుసనికి ప్రాణమోలేదు. నావెంటేలేని కొన్ని కేసులు ఇలాగ నమ్మ ముందుకు ప్రోత్సాహం. కాని ఈవారే నిజ పరిస్థితి చెప్పితే ఎవరూ నమ్మలేదు బావా.”

రాజుకు తలతిరిగిపోయింది. ఏమి మాట్లాడడానికి తోచడంలేదు.

“భావితే బావా లోకంలోపాటు నీవు ఆడదిచేసినతప్పు తీసుకుంటేవు. కాని ఈ రుమ్మాల వా సరకుగా నీదగ్గరుంచుకో” అంటూ తేమడుమూలిచ్చింది. రాజు మాట్లాడకుండా అందుకోనాడు. ఇంక అక్కడ

నిలబడలేకపోయాడు. గబగబ గుమ్మందాటి నేవనువైపు దారి తీశాడు. దుమ్ములు విప్పి చూశాడు. 'లక్ష్మి' అని ఎంతో వేర్వేరుగా పుట్టి ఉంది.

3

గుమ్మంలో ఆడుగు పెడుతున్న కొడుకును చూసి "ఏమిరా! అనుమానం తీరిందా?" అంది తల్లి.

రాజు సమాధానం చెప్పకుండా లోపలికి నడిచాడు. మర్నాడు అఫీసుకెళ్లి పదిహేను రోజులు కలవు పెట్టాడు. ఇంట్లో మామయ్యని ఎప్పుడూ ఆలోచనే. తప్పదారి త్రొక్కిన లక్ష్మి తన్నింకా ప్రేమిస్తున్నదా? అయితే అంతి ప్రేమిస్తున్నది అలా ఎందుకుచేస్తుంది? అంతుదొరకటంలే దీ ప్రశ్నలకు. "లక్ష్మి అమాయకురాలు. దీనికంతకూ స్నేహితుల ప్రోత్సాహమే కారణం. తమించగలిగే లక్ష్మిని పెళ్ళిచేసుకొని నుఖ పెట్టరా" అని తన స్నేహితుడు రామరావు రాజకుండ్రునుండి ఉత్తరం వ్రాశాడు. వాడిది సంస్కారవృద్ధయం కాబోలు వనుకున్నాడు రాజు.

రోజులు దొర్లిపోతున్నాయి. రాజు మామూలు మనిషిలా తిరుగుతున్నాడేకాని లోపల ఎంత కుమిలిపోతున్నాడో ఎవరికీ అక్కరలేకపోయింది.

ఆరోజు ఆదివారం. భోజనంచేసి వరండాలో మడతపర్చిలో వదుకున్నాడు. వేపరు చదువుతున్నాడన్న మాటకాని దృష్టి అక్కడలేదు. వేపరు మడిచి ప్రక్కన పెట్టి ఆలా వైకి మాస్తా ఉండిపోయాడు. పాపం లక్ష్మిని ఇంట్లోవాళ్ళు రాచి రంపాన పెడుతున్నారట. ఎంత బాధపడుతోందో. ఈ ఆలోచన తల్పేసరికి అతని మనస్సు మనస్సులోలేదు. అయినా తనేం చేయగలడు? అనుకుని సరిపెట్టుకోవా లనుకున్నాడు. కాని వెంటనే తన లక్ష్మిబాధ తనకు కాక మరెవరికీ అని తోచింది.

"నీవు చేపట్టకపోతే లక్ష్మిగతేం కావాలో ఆలోచించావా, ఈ లోకంలో నీ కళ్ళముందే లక్ష్మి పడరానిపాట్లు పడుతుంది. సహించగలవా?" అని అంతరాత్మ బోధించింది. లోకం తమించి ఉరుకుంటుంది.

ఇంతలో పోస్టుమేన్ 'ఉత్తరమండి' అంటూ కవరు పతేసి వచ్చిపోయాడు. ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీ. రాజు కంగారుగా ఉత్తరం విప్పాడు. రాజకుండ్రునుంచి వచ్చింది.

"బావా,

ఈ ఉత్తరం నీవే అందుకుంటావని ధైర్యంతో వ్రాస్తున్నాను. నీకు ఇంకా

నామీద కోపం తగ్గలేదా బావా. మళ్ళీ చేవి కూడా తమించలేకపోతున్నది నా తప్ప. నీవుమాత్రం తమించగలుగావా! కాని నాపిచ్చి. ఏమిటో నీవు తమించానని ఒక్కపారి అంటే చాలు. నా మృదయం లేలికపడుతుంది. తప్పచేసినవాళ్ళు తప్పు త్రాపపడితేమాత్రం ఎంతమంది గుర్తిస్తారు బావా! నీవు తమిస్తావు కదూ.

"నీ లక్ష్మి."

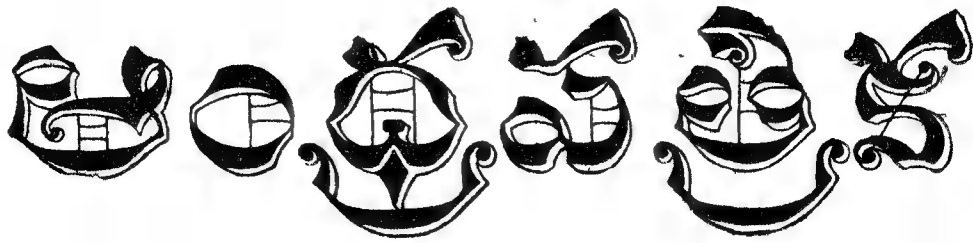
ఉత్తరం చదివేడు. "నిన్ను ఏనాడో తమించగలను లక్ష్మి. కాని లోకానికి జడిసి వైకి చేప్పలేకపోయాను. కాని

ఇప్పుడా అవస్థ అతిక్రమించ దలచాను లక్ష్మి" అంటూ పూనికతో కుర్చీలోనుండి లేచాడు.

4

విధి వరండాలో పార్శ్వమున్న భగవద్దీత చదువుకుంటే ఇతరపాడుగువాళ్ళు చేరారు. తల్లి ఒంట్లో బాగాలేదని వదుకొంది. రాజు పెమ్మదిగా తల్లిదండ్రులెళ్ళి "అమ్మా" అని పిల్చాడు.

"ఏం నాయనా?" అంటూ ఆచిడ ముందంబిడ లేచి కూర్చుంది. రాజు ముఖం

సచిత్ర వారపత్రిక

నవలా రచనలో పోటీ

బహుమతి రు. 250

రచనలు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ

ఫిబ్రవరి 1, 1955

తెలుగులో నవలారచనను ప్రోత్సహించడానికిగాను ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక నవలా రచనలో పోటీ నెలకొల్పుతున్నది. పోటీకి వచ్చే నవలల్లో ఉత్తమ రచనకు రు 250/- బహుమతి ఇవ్వబడుతుంది.

పోటీ సందర్భంలో రచయితలు ఈ క్రింది వివరాలను గమనించ కోరుతున్నాము.

- * రచన వారపత్రికలో 80 లేక 90 పేజీలకు మించకూడదు. రచన, కథ స్వతంత్రమైనవైఉండాలి
- * నవల తెలుగుదేశంలో సామాన్య కుటుంబ జీవితానికి సంబంధించినదై ఉండాలి.
- * రచనలు మా కార్యాలయానికి ఫిబ్రవరి 1, 1955 తేదీలోగా అందేటట్లు పంపాలి.
- * ఈ పోటీకి పంపే రచనలకు రేపర్ పైనా, రచన మొదటి పుటలోనూ కూడా స్పష్టంగా “ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక నవలారచన పోటీకి” అని వ్రాసి వుండాలి. ఈ రచనలను, “ఎడిటర్, ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక, మద్రాసు 1.” చిరునామాకు పంపాలి. రచనలు అందినట్లు తిరుగు జవాబు కోరేవారు రిజిస్టర్డ్ బుక్ పోస్టు (ఎక్స్ ప్రెస్ డిలివరీ) లో పంపవచ్చును. లేదా రచనతోబాటు తమ స్వంత చిరునామాకల కార్డు జతపరిచి పంపాలి.
- * బహుమతి పొందిన నవలను నీరియల్ గా ప్రచురించే హక్కు ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రికకే ఉంటుంది. పోటీ ఫలితం మార్చి మూడోవారం వారపత్రికలో ప్రకటించబడుతుంది.
- * పోటీకిగాని, ప్రచురణకుగాని స్వీకరించబడని రచనలను తిప్పి పంపడానికిగాను రచయితలు తమ రచనలతోబాటు అవసరమైన స్టాంపులు జతపరిచి పంపాలి. లేదా స్టాంపులు అంటించిన స్వంత చిరునామా వ్రాసిన పెద్ద కవరు పంపడం మంచిది.
- * బహుమతిగురించిన తుది నిర్ణయాధికారం సంపాదకులకే ఉంటుంది.

★ లోకం దృష్టిలో!! ★

కూసేటప్పటి కానిడ కడుపు తరుక్కు పోయింది. "అదేమిరా బాబు అలా వున్నావు? ఒంట్లో బాగా రేదా?" అంది ఆదుర్దాగా.

"అది కాదమ్మా... అమ్మా లక్ష్మిని నేను పెళ్లి చేసుకుంటానమ్మా" అన్నాడు ఎలాగో ధైర్యం చేసి.

"అదేమిటా. ఆ చెడినదాన్ని చేసుకుంటానంటున్నావా?" తల్లి విస్తుపోయింది.

"నీ అన్నగారి కూతురు తప్ప తమింప లేవా అమ్మా."

"మనం సరిపెట్టుకుంటే మాత్రం, లోకం కోర్కె కూయదురా. వద్దురా మనకీ తలనంపు పనులు."

"అమ్మా నేను లక్ష్మిని తప్ప ఇంకెవరినీ

ఆతిమూత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మూత్రములో అధికముగా షక్కరపోవుది ఆతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు. (Diabetes) ఇది యంత ఉన్నదివరకైన వ్యాధిఅంటే, దీని పొందినవారు ఆరోజు కారోజు మృత్యువుకు అనన్నమౌతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్ జెక్షన్ మూత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్ జెక్షన్ గుణము పున్నంతకాలము మాత్రం షక్కర తాత్కాలికంగా విరిచిపోతుంది. ఈజబ్బు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనది దాహం, అకలి, తరచుగా షక్కరతో మూత్రము బయలు వెడలటము, దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి ముదిరితే రాదవుండు, తురుపులు, కంటిపొర ఇతర దిక్కులు వంతువింతును. వీనస్ ఛారమ్ అధునిక శాస్త్రంలో అద్భుతమైన దికిత్య, దీన్ని వాడటం వల్ల పేనకు వేలమంది మృత్యుముఖంనుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మూత్రములో షక్కర తగ్గింది అత్యధికమూత్రము గూడ వివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది. దీనికి వత్యం లేదు, ఇన్ జెక్షన్ అవసరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కర పత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా సంపుతము.

50 నిగ్గల బుద్ధి వారిదురు. 6-12-0 య

పాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము

వీనస్ రిసెర్చి లేబరేటరీ,

పోస్టాఫ్ఫు నం. 587, కలకత్తా (A. P. W)

చేసుకోలేనమ్మా. లక్ష్మిని చేసుకోవడానికి నీ అనుమతి ఇయ్యవ్వా" అంటూ చేతులు పట్టుకొని ప్రాధేయపడడం మొదలు పెట్టాడు.

".....అమ్మా చిన్నప్పడే నాన్న పోయారు. అప్పటినుంచి పెంచి పెద్దవాణ్ణి చేశావు. అభివృద్ధిలోకి తీసికొచ్చావు. ఇప్పుడీ కోర్కె నెరవేర్చలేవా అమ్మా? నీ అనుమతి లేనిదే నేనీ పని చేయలేనమ్మా. ఊ అనవ్వా" అంటూ దీనంగా ప్రార్థించాడు.

సరసమృగారి ప్రాణం కొట్టుకుపోయింది. నిజమే. చిన్నప్పటినుండి పెంచింది. తండ్రి లేని లోటు కనిపించనీయలేదు. "నేను నుఖంగా ఉండాలంటే లక్ష్మిని పెళ్లి చేసుకోవడానికంగీకరించు" అంటున్నాడు. పెద్ద కూతురు రాత ఎలానూ బుగ్గిఅయింది. ఇంక ఈ కొడుకైనా తన కళ్ళముందు నుఖంగా మెలకకపోతే తాను భరించలేదు. సరసమృగారి కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి.

"అమ్మా ఊ అనవ్వా" అని ప్రాధేయ పడుతున్నాడు కొడుకు. ఈ పనే తన కూతురు చేసిఉంటే కడుపులో పెట్టుకోదూ. ఆలోచిస్తున్న వావిడ.

"లక్ష్మి తప్ప తమింపలేవా అమ్మా."

"అలాగే నాయనా. నీ నుఖంకన్న నా కింకం కావాలి" అంది నెమ్మదిగా ఆ తల్లి. "నిజమేనా అమ్మా! లక్ష్మిని పెళ్లి చేసుకోనా అమ్మా. నే నంటే నీ కంఠ ప్రేమమ్మా" అంటూ తల్లి ఒళ్లో తలదాచుకొన్నాడు.

"పిచ్చి నాయనా" అంటూ కొడుకు తల నిమిరింది తల్లి.

పెళ్లి చాలసామాన్యంగా జరిగిపోయింది. ఈ పెళ్లి పార్వతమ్మకు బొత్తిగా ఇష్టంలేదు. మొదట పెళ్ళికి రావన్నా తమ్ముడి బలవంతంవీడ చివరకు బయలుదేరింది. లక్ష్మిని వెంటనే కాపురానికి తీసుకెళ్ళిపోయారు.

5

ఆ గోజు ఆఫీసు కళు తూ రాజా "ఈగోజు సినిమా కళ్ళదాం. నేను వచ్చేటప్పటికి రెడీగా ఉండాలి సుమా" అన్నాడు లక్ష్మితో.

సాయంత్రం లక్ష్మి ఆ త్రగారిదగ్గరకెళ్ళి "అత్తయ్యా మీ అబ్బాయి సినిమాకు వెళ్దామన్నారు వెళ్ళమా?" అంది.

"అలాగే వెళ్ళమ్మా. ఈమాత్రం దానికే నన్నడగాలా"

లక్ష్మి గంతులేనూ గదిలోకి వెళ్ళింది. ఇదే తను మొదటిసారిగా భర్తతో సినిమాకు

మానేజరు: (గుమాస్తాతో)

ఏమయ్యా! నిన్న మీ మామయ్య గారిని చూడ్డానికి వెళ్తానని సెలవు పెట్టి రాత్రి సినిమా హాలులో కనపడ్డావేం?

గుమాస్తా: అవునండి. మా మామగారు ఆ సినిమాలో యాక్టు చేశాడు.

బయలుదేరడం. పెట్టిదగ్గర కల్గింది. ఏం చీర కలుకుంటే బాగుంటుందో? తనకేం తోడడంలేదు. అబ్బ ఈపాటికి ఆఫీసునుండి రాకూడదూ. తన చీర సెలవుచేసి పెట్టరూ! గడియారంవంక చూసింది. నాలుగుగంటలయింది. అబ్బో అయిదుగంటలకుగాని రారు. అయినా తనకీ తొందరేమిటి? అవును మరి వచ్చేటప్పటికి 'రెడీ'గా ఉండాలిగా. మళ్ళీ పెట్టెలో చీరలన్నీ ఇటు వటు తిరగజేసింది. ఈ చీరంటే ఆయనకు చాల ఇష్టంఅంటూ నీలిరంగు సిల్క్ చీర, నూబిరంగు జాకెట్టు తీసింది. 'అరే! ఈగొడవలో కాఫీ కలపడం మరచిపోయానే' అనుకుంటూ వంటింట్లోకి దారితీసింది. లక్ష్మి నున్నదగ్గరే ఆగిపోయింది ఆ డపడుచు పార్శ్వతమ్మ మాటలు విని.

"పెళ్ళయి పట్టుమని పదిగోజు లయిందోలేదో. వీడు పెళ్ళాంతో సినిమాలకు బయలుదేరాడు! సిగ్గులేకపోతే సరి! ఎలాగైతే గొప్ప పెళ్ళాన్ని సంపాదించేసని."

"పోనీలేవే. ఈ గోజులో ఇలా ముడి పడడమే తరవాయి పెళ్ళాన్ని వెంటేసుకొని తిరుగుతున్నారు. వాడికిమాత్రం పెళ్ళాంతో సినిమాకు వెళ్ళాలని ఉండజేమిటి?" అంది సరసమృగారు.

"అయితే ఇంకా అందరూ అయినదాన్ని కానిదాన్ని చేసుకొని నాకేకదా దొరికింది పెళ్ళామంటూ మెహం కల్లుకొని తిరుగుతారా? అదిగో సరసమృగారి కోడలు; చెడినదాన్ని పెళ్ళిచేసుకొన్నారని గుసగుసలాడతే" అంటూ అడ్డుపుల్ల వేసింది పార్వతమ్మ.

"పోనీయవే. వీడో తెలియక చేసింది. మనమే అల్లరిపెట్టుకుంటే ఎలా" అంది సరసమృగారు తలవంచుకొని కాఫీ కలుపుతూనే.

"అదిగో నేనేమన్నా అంటే చాలా. అల్లరి అని అఘోరిస్తారు. నాకేం మీ గొడవలు" అంటూ ముక్కు ఎగబీల్చుకుంటూ బయలుదేరింది.

★ లోకం దృష్టిలో!! ★

లక్ష్మీ గిరుక్కున తిరిగి గదిలోకి వెళ్లి మొదలు పెట్టింది. ఇంతవరకు తను చేసిన మంచంమీద పడి వెక్కిరిచి పిదప తప్పకుండా ఈ యింట్లో ఎవరూ రెట్టించలేదు.

• SANFORIZED •
REGD TO MK
SHRUNK

'సాన్ఫోరైజ్డ్' బట్టతో

తయారైన దుస్తులు

చాలనట్లుగా

ఎన్నటికీ క్రుంగవు

-ఎన్నో సార్లు

ఉతికినాకూడ

మరిగమనిక

మీ దర్జీతో చెప్పండి:
"ఇది 'సాన్ఫోరైజ్డ్'
బట్ట - కుట్టేముందు
తడవవద్దు"

తన అడపడుచు హృదయంలో ఇంకా తన చేసినతప్పు మెదులుతూనే ఉండన్నమాట. ఇందుకేకాబోలు తనతో సరిగా మాట్లాడడు. ఈయింట్లో ఈవిడమందు తలెలా మనుల కోవడం? భర్త ఎంతో ప్రేమగా మాట్లాడు. కాని ఎంలాభం? ఈ యింట్లో కూడా తన తప్పును రెట్టించేవాడు. రూపొందిన సంగతి గుర్తురాగానే లక్ష్మీకి దుఃఖము ఆగలేదు. భవిష్యత్తునుంచి భయంకరమైన ఆలోచనలు రావడంతో వణికిపోయింది. దానితో హృదయం వికలమైపోయింది. గుండె చెదిరి పోయేలా ఏడ్చింది.

ఇంతలో "లక్ష్మీ" అంటూ రాజు గదిలోకి వచ్చాడు.

"అర ఇంకా పడుకున్నావేమిటి? ఆ సీలంబీరే తీరావా. నేను అలాగే అనుకున్నానునుమా!" అంటూ శోభు విప్పుకోవడానికి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. లక్ష్మీ కంగారుగా మంచంమీదనుండి లేచి గబగబ గదిలోనుండి బయటకు వెళ్ళబోతూంటే మంచినీళ్లు కానారి లక్ష్మీ అన్నాడు.

రాజు బట్టలు మార్చుకొని అద్దంమీదు నిల్చుని తల దువ్వకుంటున్నాడు. లక్ష్మీ కాఫీగ్లాసు తీసుకొచ్చి పేరీలుమీదపెట్టి ఎదురుగాఉన్న కుర్చీలో పరధ్యాన్యంగా కూర్చుంది. రాజు వెనక్కి తిరిగి "అవేమిటి లక్ష్మీ మంచినీళ్లంటే కాఫీ తీసుకోవచ్చు" అంటూ ఆమె ముఖంలోకి చూశాడు.

అతనిగుండె చెదిరిపోయింది. పెళ్ళి అయినప్పటినుండి లక్ష్మీ మొహం అలావుండడము ఎప్పుడూ చూడలేదు. కళ్లు వాచివున్నాయి.

"లక్ష్మీ కళ్ళమీటి ఆలా ఉన్నాయి?" దగ్గరకొస్తూనే ప్రశ్నించాడు.

ఈ ప్రశ్నతో లక్ష్మీ కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి. మొహం పక్కకు తిప్పుకొని కుర్చీలోనుండి లేచింది. రాజు కంగారుగా "లక్ష్మీ" అంటూ దగ్గరకు తీసుకొన్నాడు. లక్ష్మీకి దుఃఖమాగలేదు. "మనం సినిమాకు వెళ్ళవద్దండీ" అంటూ అతని హృదయానికి హత్తుకుపోతూ వెక్కిరిచి పిదప మొదలు పెట్టింది.

రాజు కిదేమీ అర్థం కాలేదు. లక్ష్మీ ఎందుకేడుస్తున్నట్లు? సినిమాకు వెళ్ళవద్దంటుండేమిటి? లక్ష్మీ తల నిమిరుతూ "ఫీ ఫీ అలా విడవచ్చు" అంటూ కళ్ళనీళ్లు తుడిచాడు. నెమ్మదిగా తన ప్రక్కకున్న పెట్టుకొని "ఎందుకేడుస్తున్నావు లక్ష్మీ" అని బుజ్జగిస్తూ అడిగాడు.

లక్ష్మీ కేం చెప్పాలో తెలియలేదు. ఈ మాట వింటే అయిన సునస్సుకూడా భాగవదుతుండేమో! తన మనస్సేకాక అయిన మనస్సు వికలమైపోతుంది. "అట్లే ఏమీలేదండీ. ఇంటిదగరవాళ్లు జాపక

మొచ్చారు," అంటూ కళ్లుకుడుచుకొంది.
 "పిచ్చిదానా దీనికే ఏడవాలా. నాతో
 చెబితే నేను మీపూరు తీసుకెళ్ళనూ. మళ్ళీ
 అదివారం తీసుకెళ్ళతానులే" అంటూ దగ్గరకు
 తీసుకొని "మరి లే. టైమ్ అయింది
 సినిమాకు" అన్నాడు...

"వద్దండీ."

"అచ్చే ఎలాగైనా ఈరోజు వెళ్ళాలి."

"నా మనస్సేమి బాగుండలేదండీ" అంది
 బరిమాలుతూ.

"అయితే సరేలే." అని ఒప్పుకున్నాడు
 రాజు.

ఆ సాయంత్రం అంతా లక్ష్మీ అలానే
 ఉంది. రాజు ఆమెను ఉత్సాహపరచాలని
 ఏవేవో కబుర్లు చెబుతూనే ఉన్నాడు.
 లక్ష్మీ కళ్ళముందు భవిష్యత్తునిగూర్చి ఆలో

చవలు భీకరంగా వృత్తం చేయడం మొదలు
 పెట్టాయి. రాత్రి సరసమృగాలు కొడుక్కి
 కోడలికి వడ్డించి దగ్గర కూర్చుంది. లక్ష్మీ
 అన్నం సరిగ్గా తినడంలేదని గమనించింది
 సమంగా తినకుండానే "మజ్జిగవోయం
 డత్తయ్యో" అంది. సరసమృగాలు మజ్జిగ
 పోస్తూ "అదేమి తింటే లక్ష్మీ, ఈపూట
 అసలే తినలేదు" అంది.

"అది కాదే అమ్మా. ఈ పాపాయికి
 కాళ్ళ ఇంటిదగ్గరవాళ్ళవిద పెంగ పుట్టిం
 దలే" అన్నాడు వత్సయ్య.

"అంతా వట్టిదే అత్తయ్యో. ఆయన
 కప్పుడూ నేరాలొకమే" అంది
 చేయి కడుక్కొవటానికి లేస్తూ.

కోడలు అలా నీళ్ళ గదివేపు వెళ్ళడం
 చూసి సరసమృగాలు కొడుకుతో "అది
 కాదురా. పిచ్చి సన్నాసి. పార్వతిమాటలు
 వింది కాబోలు. చిన్నపిల్ల. ఏం తెలు
 సుంది" అంటూ పార్వతిన్న మాటలు కొడు
 కుతో చెప్పింది. ఇంతలో లక్ష్మీ వసుంధ
 డం గమనించి మాట్లాడకుండా ఊరుకొంది.
 రాజు లక్ష్మీని చూస్తూ "అందుకే కాబోలు
 నమ్మా. నేను అట్టినుండి వచ్చేటప్పటికి
 కళ్లు వాచి ఉన్నాయి. చూడు ఎలా
 ఉందో" అన్నాడు. సరసమృగాలు లక్ష్మీ
 నుద్దేశించి "అదేమిటే పిచ్చిపిల్లా. అది
 అంటే ఏడుస్తారా. దాని స్వభావమే
 అంత. నీవేమి మనస్సు కప్ప పెట్టుకోకమ్మా"
 అంది. లక్ష్మీ ఈ మాటల కేమి సమాధానం
 చెప్పలేదు. అత్తయ్య ఎంత మంచిది, అను
 కుంటూ గదిలోకివెళ్ళింది, తువ్వలు భర్తకు
 తెచ్చియియ్యటానికి.

సరసమృగారన్న చివరిమాటలు అప్పుడే
 సెత్తనాలు ముగించుకొని వచ్చిన పార్వతి
 తమ్ముచెల్లల్ పడాయి. వస్తూనే
 తమ్ముడ్ని, తల్లిని ఉద్దేశించి "నేనేమన్నా
 నని మనస్సు కప్ప పెట్టుకోవడం. చేసినపని
 చేకావడంకూడా తప్పకాబోలు" అంది
 వెటకారంగా.

రాజు కీ వెటకారం బాగాలా నుమ్మ
 కుంది. దానితో కోపం ఆవేశించి
 "నీ కదంతా అనవసర మక్కుయ్యో. తెలి
 యక చేసిన తప్పుపట్టుకొని అసమానం
 పీడించడం భావ్యంకాదని నీకు తోచక
 పోయినా, ఎదుటివాళ్ళు కప్ప పెట్టుకుంటా
 రనే జ్ఞానం అయినా ఉండాలి" అన్నాడు
 విసురుగా.

దీనితో పార్వతిమ్మ కోపంతో చర్రున
 లేచింది. "ఏమిటిరా అంటున్నావు. నాకు
 ఈనాటికి నీవు జ్ఞానం నేర్చుకున్నావా!
 నానోరు అయితే మాయగలపు కాని లోకం
 కోడైకూస్తుంది. దానికేమి చేస్తావురా"
 అంటూ ఎదురుద్రక్కు వేసింది.

రాజుకు వెర్రికోపం వచ్చింది. కళ్ళు
 మండిపోతున్నది. "లోకం నువ్వే పడి అది
 పోసుకొండి అంటే కదూ చేయగలిగేది"
 అన్నాడు పళ్ళు పటపట కొరుకుతూ.

"అ! అంతకన్న మా వెరిగిపోవడంలేదు
 నీబ్రతుకు. నీ పెళ్ళాంసంగతి, నీవూ లోకం
 లోకం నోటిలోనే ఉన్నాడు"

"అక్కా నీకదంతా అనవసరం" అంటూ
 గట్టిగా అరిచాడు రాజు. ఛీ ఇంట్లోకాళ్ళు,
 వీధిలోవాళ్ళూ అంతా వకటే, అనుకుంటూ
 తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఈ సంభాషణంతా తన గదిలోనుండి విని
 లక్ష్మీ గజగజలాడిపోయింది. ఏమిటి? తన
 కాపురానికొచ్చిన ఈ కొద్దిరోజులలోనే
 అప్పుడే గొడవలా? కంటించిపోయింది.
 గదిలో కొచ్చిన భర్త రాదాకా రమ
 చూసింది. లక్ష్మీకళ్ళు చెమ్మగిల్చాయి. రాజు
 అదిచూసి "అదేమిటి లక్ష్మీ! నీ స్నే
 మన్నాను?" అంటూ దగ్గరకుతీసుకొన్నాడు.
 ఆమె తల నిమిరుతుకూ "అయినా నీవు పిచ్చి
 పిల్లవుకాని నేనేమైనా అంటే నీకు బాధ
 కాని, అక్కయ్య అంటే నీకు బాధ
 ఎందుకు?" అన్నాడు.

"మీరు ఎంత మరిపింపచేసినా, లోకం
 నాకళ్ళముందు నేను చేసినపాపాన్ని ఎత్తి
 చూపెడుతూనే ఉంటుందండీ" అంది.

"ఛీ. నీవు వట్టి అమాయకురాలవునుమా.
 నేనుండగా నీకేం భయం. మనం లోకాన్ని
 వ్యతిరేకించినవారేం. తెలుసునా" అంటూ
 ఆమె కళ్ళనీళ్ళు తుడిచాడు.

6

రోజులు, వారాలు, నెలలు గడిచిపో
 తున్నాయి. సరసమృగారి గెండ్లోకూకుడు
 వత్సవతమ్ముడు పురిటికిని తీసుకొచ్చారు.
 కూడా ఎడపిల్ల పెసిల్లవాడు వచ్చారు.
 మామరిలా వచ్చిందో లేదో, సరసమృగారి
 అక్కకు ప్రాణంమీద కొచ్చింది వెంటనే
 బయలుదేరి రమ్మని తెలిగ్రామం వచ్చింది.
 సరసమృగాలు బెజవాడ వెళ్ళారు. పార్వతి
 తమ్ముడు లక్ష్మీమీద కనితీర్పుకోవడానికి
 ఇప్పుడు పిలుచిక్కింది. తల్లి లేదు.
 తమ్ముడు అట్టినుకు పదిగంటలకుపోయి
 సాయంత్రం అయిందింటిగాని రాడు. సత్య
 వతమ్మ తోడయింది. పిల్లిద్దరు కలిసి లక్ష్మీని
 మరి వేధించుకుతినడం మొదలుపెట్టారు.
 లక్ష్మీ ఏమి సమాధానం చెప్పకుండానే
 రోజులు దొర్లించివేస్తున్నది. రాజు తరచి
 తరచి అడిగినా "నాకేమి కష్టమండీ. పిల్లలు
 వాళ్ళు ఉన్నారు. బాగా కాలక్షేపం అయి
 పోతున్నది" అంటూనే ఉంది. కాని
 రాజు అంత గ్రహిస్తూనే ఉన్నాడు.

సిరోలిన్

మీదగ్గుయొక్క మూలకారణం నిర్మూలించును

★ లోకం దృష్టిలో!! ★

ఆరోజు రాత్రి భోజనంచేసి రాజు తన గదిలో మంచంమీద పడుకొని ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు. తా నూహించని కొన్ని కష్టాలు లక్ష్మీ కెదురవుతున్నాయనే ఆలోచన వచ్చేసరికి అతని మనస్సు ఎంతో బాధపడింది. తన ఆక్క లక్ష్మీని అలా మాటలతో బాధపెట్టడం ఎందుకొకటానో అని ఆలోచించాడు. ఇంట్లోను వీధిలోను అంతా తన గొడవే. ఎంత వినకూడదన్నా లోకం అడిచానుకునే మాటలు చెప్తుంటే పడుతూనే ఉన్నాయి. "ఈమూతానికి జడుస్తామని కాబోలు." ఛీ పాడులోకం అంటూ చీద రించుకొన్నాడు రాజు.

"అప్పుడే గదిలోకి దూరుతున్నా వెంటికి చంటివానికి పాలుకలిపి చెంబులో పోయాలన్న జ్ఞానం లేదా" అంటూ ఉరిమింది పార్వతమ్మ.

రాజు ఉరుముతో ఆలోచనలోనుండి బయటపడ్డాడు. కంగారుగా వెళుతున్న

లక్ష్మీని చూశాడు. గడియారం చూస్తే పదిన్నర అయింది.

పావుగంట తర్వాత తిరిగివస్తున్న లక్ష్మీని దూరంనుంచి చూచాడు. చిక్కిపోయిన ఆ ముఖం, లోతుకుపోయిన కళ్ళు—అతని కళ్ళు చెమటగిల్లాయి. ఆమెను పెళ్ళిచేసుకొన్నది ఎందుకు? సుఖపెట్టాలని కదూ. వేరొకడి చేతిలో అయితే కష్టపడుతుందిని భయపడ్డాడు. కాని తన చేసుకొని ఏం సుఖపెడుతున్నాడు? లక్ష్మీ వస్తూనే మంచంమీద కూర్చుంది నీరసంగా. భర్త మొహంలోకి చూచింది. "అదేమిటండీ కళ్ళ నీళ్ళు" అంది ఆదుర్గా.

"లక్ష్మీ నిన్నేమీ సుఖపెట్టలేకపోతున్నాను. తమింతు లక్ష్మీ" అంటూ ఆమె చేతుల్ని తన చేతుల్లోకి తీసుకొన్నాడు.

"అదేమిటండీ! మీరు అలా బాధపడితే నామీద ఒత్తేసుమండీ" అంటూ అతని కళ్ళు కుడిచింది.

"నిజమే లక్ష్మీ. మాడు నీవు ఎంత నీరసించిపోయావో."

"మీది అంతా వోద్యమేనండీ. అయినా మనస్సులు ఎప్పుడూ వొకలాగే ఉంటారేమిటండీ."

"ఎలాగైనా ఒకసారి డాక్టరుకు చూపించాలి నిన్ను" అన్నాడు.

"దానికేమి గానండీ, నేనంటే మీకిష్టమేనా" అని ప్రశ్నించింది.

"అదేమిటా సిచ్చి ప్రశ్న?"

"చెప్పండి సమాధానం"

"నాకు మా లక్ష్మీ అంటే చాలా ఇష్టం."

"మరి అయితే నేను చెప్పినట్లు ఏంటారా"

"నీమూ టెప్పకు కాదన్నాను చెప్ప?"

"అయితే మీ ఆక్కయ్యగార్లు చెప్పిన మాట విని మళ్ళీ ఆ యలమర్రి వారమ్మయిన పెళ్ళిచేసుకోగూడదండీ. అప్పుడు మీకి లోకులబాధ ఉండదు."

"నీకలా తెలిసిందీనంకరి"

"వాళ్ళు అనుకుంటూంటే విన్నాను"

"నువ్వు వింటే బాధపడతావని చెప్పలేదు. మాడు లక్ష్మీ, వాళ్ళ పాడు ఆలోచనలు!"

"అదికాదండీ. నన్ను ఎక్కడికైనా పంపించివేయండి. మీరు మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోండి. నన్ను చేసుకోవడంవల్ల మీ కన్నీళ్ళ పడలే" అంటూ మొహం ప్రక్కకు తిప్పుకుంది.

"చాలావేంమాటలు లక్ష్మీ. ఇలామాడు నీవు నన్ను విడిచిపెట్టి ఉండగలవా" అంటూ తన చేపు తిప్పుకొని కళ్ళల్లోకి చూశాడు.

"నిజమే మిమ్మల్ని వదిలి ఉండలేను. కాని నన్ను బ్రతికనిచ్చేటట్లులేరండీ" అంటూ భోరుమంది మధ్యాహ్నం ఏవో జరిగిఉంటుందని ఊహించుకోడానికి రాగా కంత్సేపు పట్టలేదు.

"పిచ్చిపిల్లా అలా అధైర్యపడితే ఎలా. మనల్ని ఎవరూ వేరు చేయలేరు. నిన్ను విడిచి నిమిషమైనా ఉండలేను" అంటూ ఆమెను హృదయానికి హత్తుకున్నాడు.

7

లక్ష్మీ రోజురోజున డైర్యపడిపోతూ ఉంది తను చేసినది తప్పు—నిజమే. తను చేసింది మహాపాపం.—భర్త తీమాహృదయుడే. కాని లోకం కాదు కావాలను. జీవితాంతము లోకం విధించే శిక్షల ననుభవించడమేనా?

వరసమ్మగారి ఆక్క బావడించేత దుఃఖిస్తూ ఆవిడ తిరిగివచ్చింది. సర్వకరమ్మ పురుడు పోసుకొని అత్తివారింటి కలిబోయింది ఆరోజు ఉదయం రాజు లేచేటప్పటికి లక్ష్మీ ఇంకా నిద్రపోతూనే ఉంది. మొహం కడుక్కొనడానికి వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేటప్పటికి లక్ష్మీ ఇంకా పడుకొని ఉండడం చూసి లేపాడు.

"అబ్బ ఒళ్లంతా కాలిపోతూంది" అంటూ తల్లిని పిల్చాడు.

విచిత్రవ్యక్తి
వెల రూ. 1-8-0
ఆంధ్రగంధమాల, మద్రాసు-1.

శరీరతంగ బాధనుండి విముక్తిపొందుటకు

కొత్త సీరియల్ నవల

“అపస్వరాలు”

రచయిత: ‘శారద’

‘మనీ - షో’ నవలద్వారా మా పాఠకులకు పరిచితులైన శ్రీ ‘శారద’ గారి కొత్తనవల “అపస్వరాలు” ర్వరలో ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రికలో సీరియల్ గా ప్రచురించగలమని తెలపడానికి ఆనందిస్తున్నాము.

జేబు డొంగతనాలు, కాటన్ మార్కెట్లు, దుష్టవ్యాపారం, నిరుద్యోగం, దారిద్ర్యం, ధనలోభం, పంచన, నిరర్థక సంప్రదాయాలు, ఎల్లెక్షన్లు, కృత్రిమ రాజకీయాలతో నేటి మన సమాజజీవనం అడుగడుగునా అపస్వరాలు పలుకుతోంది. ఇట్టి మన సమాజాన్ని వాస్తవికంగా చిత్రించిన రచయిత కృషిని మా పాఠకులు ఆదరించగలరని నమ్ముతున్నాము.

—సంపాదకుడు

“ఎందుకండీ అంత గాబరా పడతాడు” అంటూ లేవబోతూ ఉండగా నరసమ్మ గారు వచ్చి లక్ష్మి సుదుటిమీద చెయ్యి వేసి చూచి “అబ్బా జ్వరం బాగా వచ్చిందిరా. పోయి డాక్టరుగారిని ముందు తీసుకురా” అంటూ కొడుకుతో చెప్పింది.

“వద్దండీ అత్తయ్యా. అడ తగ్గుతుంది” అంటూ లేవబోయింది. కాని నీరసంవల్ల వెంటనే లేవలేకపోయింది. నెమ్మదిగాలేచి మొహం కడుక్కొని కొంచెం కాఫీ త్రాగింది. నరసమ్మగారు “పోయి నీవు పడుకో అమ్మా” అంటూ బలవంతపెట్టింది.

రాజు డాక్టరుదగ్గర కల్గి ముందు తీసుకొచ్చి ఒక మోతాదు లక్ష్మిచేత త్రాగించాడు.

రాజు ఆసీను కల్గారు. నరసమ్మగారు లక్ష్మికి కాఫీ ఇచ్చి పడుకోమని చెప్పి తాను భోజనంచేసి ఉరిలో పండువుల యింటికి వెళ్ళింది. లక్ష్మి అలా కళ్ళుమూసుకొంది. ఇంతలో పార్వతమ్మ “మా అడ పడుచు వచ్చిందే లక్ష్మీ” అంటూ గదిలోకి వచ్చింది. లక్ష్మి లేవబోతూవుండగా ఆవిడ “వద్దులే అమా! పడుకో. మునుపటి కన్నా చాల చిక్కి పోయావు అంది.”

ఈ మాటలుగూడా మా గదిలో...

కుచించలేదు “అ! ఏం చిక్కింది. మా తమ్ముడు దాన్ని నెత్తిన బెట్టుకుంటాడు. అయినా ఒకొక్క అదృష్టమమ్మా. ఎంత కానిపనులు చేసినా ఒకొక్క అదృష్టమలా ఉంటుంది” అంది.

ఈ మాటతో లక్ష్మి కళ్ళు ముందే పోయింది. వైపునపి ఉన్నదని అయినా ఈవిడకు జ్ఞానంలేదేమిటి అనిపించింది. దీనితో అభిమానం రేకెత్తి సహనం బెబ్బరింది. దానితో “ఆయన ఎంత మంచి వాడయితే ఏం. వైవాళ్య పన్ను...”

మాట వూర్తికాకుండానే “ఆయితే నీకంటేకి నేను రాక్షసిలా కనపడుతున్నావే” అంటూ గర్జించింది పార్వతమ్మ.

“ఏమో మిక్కిలి తెలియని” అంది లక్ష్మి. “ఎంతెంతమాట లంటున్నావే. నేను రాక్షసివే నీవు. నీలాంటిదాన్ని చూవాడు చేసుకోన్నది కాకుండా ఇంతమాటవడానికి ఎవడిచ్చావే నీ కథికారం. నీమూలంగా కుటుంబగౌరవము మంటగలసిపోయింది. తలెత్తుకొని తిరగలేక వచ్చిపోతున్నాము” అంటూ ఉపన్యాసం మొదలుపెట్టింది.

“అన్నీ ఇవ్వుమే చేసుకొని ఇవ్వుడు వచ్చిలా నీధికి లాగడ మెందుకు” అంది...

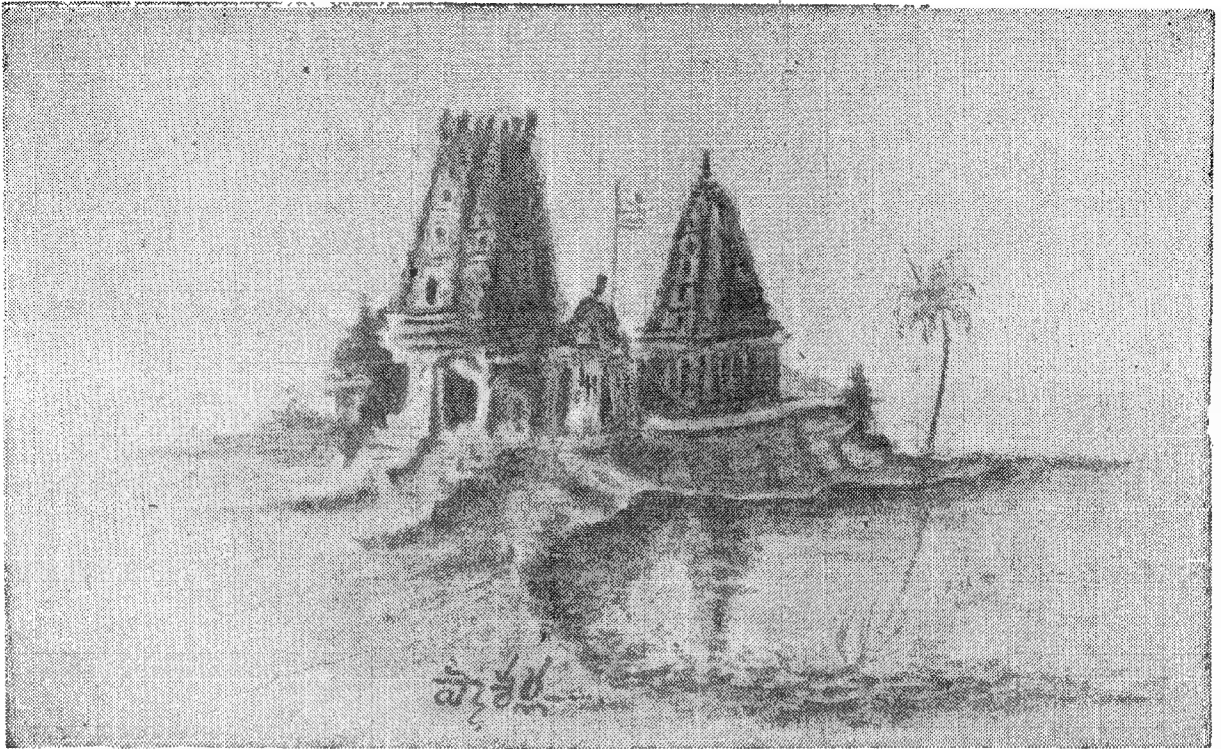
“ఇప్పుడయితే మించిపోయిందిలేదు. అమ్మోరమ్మలా చూవాడి నెత్తి నెక్కి కూర్చోకపోతే ఎక్కడికైనా పోరాదు. కని విరగడవుతుంది.”

“అవును చక్క గా కొత్తమరదల్ని తెచ్చుకొని పిండిచేద్దామని మీ ఉబలాటం - మీ రనుకుంటున్నారేమో; మీ తమ్ముడి కంఠంలో ప్రాణముండగా అలాంటి పని చెయ్యరు” అంది మల్లీ.

“నీ కని మాకు విరగడయ్యేది ఉంటేగా. పో ముండా అని తమ్ముడున్నా చూడవట్టుకొని వ్రేలాడే రకానివి నీవు. నిశుంలేగా ముఖానికి?” అంటూ పార్వతమ్మ చనక్కె తిరిగింది.

ఈమాటతో లక్ష్మి అభిమానం వూర్తిగా బెబ్బరింది. బెబ్బరిస్తూ లేడిలా చర్రవలేచింది కోపంతో. తానే చేస్తున్నదీ తెలియవంత ఉద్యోగంలో ఉడికిపోతున్నది. బయట వర్షం పడుతున్నా లెక్కచేయకుండా గుమ్మం దాటింది. నాలుగడుగులు వేసిందో లేదో “వెళ్ళితే వెళ్ళు ఎవరిని బెదిరిస్తావు” అన్నమాటలు వినిపడ్డాయి.

సాయంత్రం నరసమ్మగారువచ్చి విషయం తెలుసుకొని అలోలబోమంటూ...

తిరుపతి దేవాలయం

చిత్రకారుడు: పాశర్ల నన్యానరావు (విజయనగరం)

★ లోకం దృష్టిలో!! ★

వచ్చి విషయం విని నిలువునా నీరయి పోయాడు. జ్వరంలో లక్ష్మి ఎక్కడికెళ్ళినట్లు? ఇంతలో పార్వతమ్మ ఆడపడుచు రాజదగ్గరకొచ్చి “ఎలా భరిస్తున్నావు నాయనా ఈవిడివి. జ్వరంతో ఉన్న పిల్లని వర్షంలో సాగనంపేసింది” అంది.

8

రాజు ఆత్మవారింటి కెళ్ళేటప్పటికి నువ్వుంటే మావగారు డాక్టరును సాగనంపుతూ ఉన్నారు. రాజును చూడగానే ఆయన “ఇకేమిటి నాయనా పిల్లను అలా వర్షంలో ఒంటరిగా పంపివేశారు? ఇంటికొచ్చేటప్పటికి వట్లు తెలియదు” అన్నాడు.

“నాకు తెలియదు మావయ్యా. నేను అఫీసుకుపోయినతర్వాత జరిగింది. వివగానే కంగారుపడి బయలుదేరి వచ్చేశాను.” అన్నాడు సిగ్గుపడిపోతూ. లక్ష్మి మంచం చుట్టూ అన్నదమ్ములు చెల్లెలు ఉన్నారు. రాజును చూచి అందరిముఖాలువికసించాయి.

“వచ్చావా బావా నీకు టెలిగ్రాఫ్ ఇచ్చాము” అన్నారు బావమరుదులు.

లక్ష్మి రెండో అన్నయ్య వాసు లక్ష్మి

తలదగ్గర కూర్చుని “మాడమ్మ లక్ష్మి బావ వచ్చారు” అన్నాడు తల విమరుతూ.

“లేదు అన్నయ్యా ఆయన ఎలావస్తారు? ఆయనతో చెప్పకుండానే వచ్చేశాను” అంది బాధగా కళ్లు మూసుకునే. మూసుకున్న కళ్ళలోనుండి కన్నీళ్లు తలగడమిడపడ్డాయి.

రాజు లక్ష్మి ప్రక్కన కూర్చుని “మాడు లక్ష్మి నేను వచ్చాను” అంటూ మొహంలో మొహంపెట్టి అన్నాడు. లక్ష్మి కళ్లు తెరిచింది. ఎదురుగా భర్త మొహం - దుఃఖం అగలేదు. “నన్ను వెళ్ళి పొమ్మన్నారండీ. మీతో చెప్పకుండా వచ్చేశాను” అంటూ ఏడ్చింది.

రాజు “ఇందులో నీ తప్పేమింది లక్ష్మీ! నీకు మాత్రం అభిమానం ఉండదు. వర్షంలోనే తరిమేసింది రాక్షసి” అంటూ లక్ష్మిని ఓదార్చాడు.

లక్ష్మి అయిదేళ్ళ చెల్లెలు మందుగ్గాను పట్టుకొనివచ్చి “అమ్మ ఇయ్యమంది మందు” అంది ముద్దుగా. రాజు మందు తీసుకొని లక్ష్మిచేతి త్రాగించాడు.

“ఏమండీ మీరింకో వూరిలో ఉద్యోగం

చూసుకోకూడదండీ” అంది ఆ రోజు మధ్యాహ్నం రాజుతో. లక్ష్మి ఎంత విసిగిపోయి ఈ మాట అందో రాజు గ్రహించలేకపోలేదు.

“అలాగే. నువ్వు కొంచెంసేపు విశ్రాంతి తీసుకో” అన్నాడు రాజు.

“ఏమండీ నాకు జ్వరం తగ్గేవరకు ఇక్కడే ఉంటారు కదండీ?”

“నీకు జ్వరం తగ్గేవరకూ నేను ఎక్కడికీ వెళ్ళను లక్ష్మీ.”

లక్ష్మి నవ్వుకుంటూ కళ్లు మూసుకొని పడుకొంది. రాజు ప్రక్కనే కుర్చీలో పుస్తకం తిరగేస్తూ కూర్చున్నాడు.

మూడురోజులయినా జ్వరం తగ్గ మొహం పట్టలేదు. సన్నిపాతి జ్వరంలోకి దిగిందని డాక్టరు చెప్పాడు. ■ ఊరిలో ఒక పెద్దడాక్టర్ని తీసుకొచ్చి ఇద్దరూ చైద్యం చేయడం మొదలుపెట్టారు. ఇంట్లో ఎవరికీ కాళ్ళాడడంలేదు. రాజు స్వయంగా పరిచర్యలు చేస్తున్నాడు.

రాత్రి పదిగంటలయింది. లక్ష్మి మంచం మీద వట్టు తెలియనిస్థితిలో పడుకొని ఉంది. రాజు ప్రక్కనే మడతకుర్చీలో కూర్చుని లక్ష్మివంక చూశాడు. ఆరోజు తను అఫీసుకు వెళ్ళకుండా ఉంటే లక్ష్మికి

“వలెనెలా నీ జీతంలా నీవు ఇంటికి ఎంత తీసుకు వెళ్తావు?”

“ఒక్క దమ్మిడి తీసుకు వెళ్తను.”

“నీజం?”

“ఎందుకంటే జీతాలిచ్చే యోజన మా ఆవిడ ఆఫీసుకే వచ్చి నా చేతిలో నుంచి లాక్కుంటుంది.”

ఇలా జరిగిఉండేది కాదు. ఇలా ఉపహాసం కోసేసరికి రాజుకు దుఃఖం ఆగలేదు.

ఇంతలో లక్ష్మి కొద్దిగా కళ్లు తెరిచింది. రాజువంక దీనంగా చూసింది. “కళ్ళేమిటండీ అలా ఉన్నాయి. నేను బ్రతకవని చెప్పారా డాక్టరు?” అని అడిగింది. “లేదు లక్ష్మీ! నేనుండగా అలా జరగదు. నిన్ను విడిచిపెట్టి నేనుండగలనా లక్ష్మీ” అంటూ దుఃఖం ఆపుకోలేక చేతుల్లో ముఖం దాచుకున్నాడు.

లక్ష్మి అంత జ్వరంలోను అతని తల నిమిరుగుతూ “నిజమేనండీ మీరు నిన్ను విడిచి ఉండలేరు. నేను మిమ్మల్ని విడిచి ఉండలేను మరి ఇంకెండుకంటే భయం; బ్రతికినా, చచ్చినా ఇద్దరమూను” అంటూ అతిన్ని ఓకార్చింది.

“పోనీ నీకు తగ్గి నాకేనా వస్తే చావం నుంచి ఆ జ్వరం, ఎంత బాగుండేపోతున్నావా.”

“ఫీ అపేంద్రబలండ్ల ఇంజక్షన్తో సంపెన్నున్నారండీ! ఒళ్ళంతా పోకో. ఇంక ఏమైనాసరే చేయించుకోవండి వద్దని చెబుతారు కదూ.”

“అలాశేలే. నిద్రపో” అంటూ రగ్గు పడ్డాడు.

“మరి మీరుకూడా నిద్రపోండి. నాకేం ఫర్వాలేదు” అంటూ కళ్లు మూసుకొంది.

“ఫర్వాలేదులే.” అంటూ ప్రక్క మంచం కుర్చీలో నడుం వాల్చాడు.

సరసమైనాగని వచ్చింది. ఆమె అందరికన్న దిగాలుపడిపోయింది. అస్తమాను కోవలి దగ్గురేల్లి “నిన్ను కడుపులో పెట్టుకొని చూసుకొంటానే తల్లీ” అంటూ వాపోవకపోయింది.

ఆరోజు డాక్టర్లు చూసి లక్ష్మి కత్తువుని కేక చేసింది. “వల్లంతా పోలే డాక్టరుగారూ. సెసి. గ. ఉండండి.” అంటూ బ్రతిమాలుకుంది.

మొదలు పెట్టింది. మామరి పరిస్థితిమాచి తల్లి నోళ్ళో నుడ్డు కుక్కుకొని ఏడ్చింది.

“ఏమిటండీ మీరయినా చెప్పండి వద్దని” అంటూ భర్తవైపు దీనంగా చూసింది. రాజు గొడవైతే మొహం తిప్పుకొని కళ్ళనీళ్లు తుడుచుకొన్నాడు.

“అబ్బా చంపేస్తున్నారండీ అందరూ” అంటూ లక్ష్మి మూలగింది. “అయిపోయిందిలే అమ్మా” అంటూనే డాక్టరు ఇంజక్షన్ నిచ్చాడు.

లక్ష్మికి పదోరోజున సంధి ప్రారంభమయింది. “గుమ్మండగర ఎవరండీ నన్ను పిలుస్తున్నారో వాళ్ళని వెళ్ళిచూస్తున్నాండీ. మిమ్మల్ని విడిచి నేను వెళ్ళలేనండీ” అంటూ లక్ష్మి భర్త మెడను రెండుచేతులతోను కాగలింపుకొంది.

రాజు గజగజలాడిపోయాడు. “భయంలేదు లక్ష్మీ” అంటూ ఆమెని గట్టిగా అదిమి పట్టుకున్నాడు.

“ఏమండీ అత్తయ్యా. మీరూ నన్ను తీసుంచారుకదూ” అంది అత్తిగార్ని చూస్తూ.

“అదేమిట అలా చూట్లాడుతున్నావు” అంది ఆవిడ కంగారుతో.

భర్తతో “ఏమండీ మీరెంత మంచి వారండీ. మీరు తీసుంచినా నన్ను లోకం తీసుంచలేకపోయింది. ఆడది చేసినతప్పు లోకం తీసుంచదులేండి. దాని స్వభావమే అంతలేండి” అంది. మరుచటిరోజే లక్ష్మికి లోకం విధించే కిక్కులనుండి విముక్తి లభించింది. ★

నారసింహ లేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల వదమును హరించి బలమును, కాయంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 రు॥ పెద్దవారు, 8-4-0 పాస్తేజి 15 అ. పి. సి. వి. ధికం పెసి. “అయ్యార్యదనమాజం” పేరిడేసి- నెల్లూరు జిల్లా.

ఆ దగును అణచండి-ఆ గొంతుపుండుకు ఉపశమనం కలిగించి మాన్పండి- రొమ్ము, శ్వాసకోశ బాధలను వెంటనే తొలగించండి

పెప్స్ సేవించండి.

PEPS

జగద్విఖ్యాతి గాంచిన

గొంతు, రొమ్ము పేల్లెట్టు.

మందు అమ్మేవారి అందరివద్ద లభిస్తాయి.

పెప్స్ పేల్లెట్టు గొంతు, రొమ్ము బాధోపశమన, నివా. రక సారములు కలవి. మీరు పెప్స్ను చప్పరించునపుడు ఈ సారములు అవరిఅయి, మీ శ్వాసద్వారా గొంతుకలోనికి, శ్వాసమార్గం, శ్వాసకోశాలలోనికి కొనిపో బడుతాయి. ఇలా అవి వరాసరి మిమ్ము బాధించే భాగాలను చేరుకుంటాయి, అందుకే పెప్స్ అంత శక్తివంతమై, జగద్విఖ్యాతి గాంచినవి. పెప్స్ దగులను అణిచివేస్తాయి. గొంతుపుండు బాధను ఉపశమింపజేస్తాయి, కఫమును కోసివేసి, శ్వాసబాధను పోగొట్టుతాయి. ఇవేమైయుంజా. ట్రోంకెటివ్ చికత్సుకు ఇవి అమోఘమైనవి.

విక్రయ కేంద్రములు

శ్రీ కలవరీ, హైదరాబాద్ మునాను

పద్మకథ

సుగుణ

జి. సి. రామకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

కాలప్రవాహంలో కొన్ని సంవత్సరాలు దొర్లిపోయాయి.

రెండవ ప్రపంచయుద్ధం ప్రారంభమై, ప్రజల జీవితాల్ని తారుమారు చేసింది.

అన్ని వస్తువులకీ ధర లెక్కపడిపోయాయి. జాంగమాల్కుట్టు బలమై పోయింది.

నిత్యచారిద్ర్యంతో కాలం గడుపుతున్న కాఘవయ్యగారి కుటుంబం పెద్ద ఉప్పెన లాగా వచ్చిన ఆమాద్యుకి తట్టుకోలేక తల్లడిల్లి పోయింది.

సుగుణ పెద్దదయ్యేకొద్దీ, రాఘవయ్యకూ, శేషమ్మకూ దిగు లెక్కవయింది.

“ఇప్పుడు దానిపెళ్ళి శేం తొందరకీ కల్యాణంవచ్చినా కలొచ్చినా అగడు. ఆకాలంవస్తే నువ ప్రయత్నమే అవసరం లేదు” అంటుంది మేనత్త రంగమ్మ.

కానీ శేషమ్మకు సుగుణపెళ్ళి విషయమే అలోచన.

“వాడిదేముంది, మగబెడన ఎట్లాగో

బతుకుతాడు. దీన్ని ఎవరూ పెళ్ళి చేసుకోకపోతే నేనే గంగలో దూకేదమ్మా” అని విచారించేది. తల్లిమాటలు సుగుణకు బాధ కలిగించేవి.

రంగమ్మ తన మరిది భార్యకు పురుడు పోయడానికి బెజవాడ వెళ్ళిపోయింది.

రెండు సంవత్సరాలు అచ్చకట్టలతో ఎలాగో కాలం వెళ్ళిబుచ్చారు. పురుగులూ రాళ్ళు కలిసిన లేవను బియ్యం తినలేక, ఒక తూట తిండి మానేశారు. రాత్రులు మొక్కజొన్న ఉప్పవండిగానీ, రొట్టెలు కానీ చేసుకొని తిని పడుకోనేవారు.

దురదృష్టవశాత్తీ సుగుణకుంటిదై పుట్టింది కానీ, ఇతిరతా ప్రకృతి ఆమెకేమీ అవ్వాయం చేయలేదు. యౌవనంలో అడుగుపెడుతున్నకొద్దీ సుగుణ కొత్తోధతో ప్రకాశిస్తూ ఉంది. రాఘవయ్య తనకు తెలిసేవన్నీందరితోనూ సుగుణ పెళ్ళివిషయం హెచ్చరించాడు. తన కిక్కిరిస్తూ మర్యాదలు జరుపుతానని విన్నవించుకొన్నాడు. కానీ ఏమీ లాభంలేకపోయింది.

తనకోసం తల్లిదండ్రులు తిగులుపడడం

చూచి సుగుణ తీవ్రంగా ఆలోచించడం ప్రారంభించింది. ఎంతసేపు ఆలోచించినా ఏదైనా ఆధారం దొరికేలేక! ఒకరోజు సాయంత్రం, రాఘవయ్య కోర్డునుంచి వచ్చి విసుగుతో కాగితాలు విసరిపారేసి, “దండాన్ని మళ్ళీ అరెస్టు చేశారట” అన్నాడు.

“ఎందుకని?” అని ఆవేదనతో అడిగింది శేషమ్మ.

“కాంగ్రెసు నాయకుల్నుందర్నీ అరెస్టు చేశారు. రైళ్ళు పడగొట్టడం, పోలీసు స్టేషన్ల తగలబెట్టడం... దేశమంతా అల్లకల్లోల మైపోతూ ఉంది” అన్నాడు రాఘవయ్య. శేషమ్మ, గుండె బరు వెక్కిరించి కోటవద్దకురొప్పని కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుంటూ, “అయితే... ఇప్పుడు వాణ్ణి ఎక్కడికీ తీసుకుపోయారండీ?” అని భర్తనడిగింది.

“రాయవేలూరుకు తీసుకపోయారట”

తల్లిదండ్రులసంభాషణ సుగుణ జాగ్రత్తగావంటూ ఏమిటోదక ఊరకేహించింది. మరుసటిరోజు ఉదయం, సుగుణ బొల్లె స్నేహితురాలైన సరోజిని వచ్చింది.

“ఎవరూ సరోజనీ నాయుంటికి దారితప్పి వచ్చినట్లుండే?” అని శేషమ్మ చిరునవ్వుతో నిష్కారంగా అన్నది.

“దారితప్పడం నాకెప్పుడూ అలవాటు లేదమ్మా. నేను ఎక్కడికైనా వెళ్లాలనుకుంటే జాగ్రత్తగా దారితప్పానే వస్తాను. సుగుణ వస్తుంటే మోసాని ఎదురుచూచి చూచి, కట్టు కొయలుకొచ్చి, ఈ రోజు మనస్సు ఉండబట్టి నేనే మీ ఇంటికొచ్చాను. పేద వాళ్ల ఇంటికి మీ రెండు కొస్తారు లేమ్మా” అంది సరోజ.

“సరోజా, పేదవాళ్లెవరయిందీ నీ మనసుకు నీకు తెలీదా?” అంది సుగుణ.

“సరే, ఇక ఆసంగతి పోనీగానీ, ఇవాళ నీనిమాకు పోదామనుకున్నాం. వస్తావారావా. ఒక్కమాట చెప్పు” అని ఖచ్చితంగా అడిగింది సరోజ.

సుగుణ తల్లియ్యలు మాచింది. శేషమ్మ సరోజని మాటలు విని విసనట్లు ఊరుకుంది.

“ఎవరూ, సుగుణను ఇవాళ నీనిమాకు పంపిస్తావా? లేదా?” అంది సరోజ.

“సరేలేవే. దానిదేమంది బ్రహ్మాంధం. సాయంత్రం అలాగే వెళ్తున్నానీ” అంది శేషమ్మ. సాయంత్రం మళ్లీ వస్తానని సరోజ యింటికి వెళ్ళింది.

“సుగుణా, అది చాలా పోకెరిసిల్. నీవు దానితో కూడా తిరుగుతూ, నీ యిష్టం వచ్చినట్లు అటలాదావంటే, మేము వేగలేమమ్మా. తర్వాతి నీ యిష్టం” అంది శేషమ్మ.

సుగుణకు ఏమి చెయ్యాలో తోచలేదు. సాయంత్రం సరోజని వచ్చింది.

“వాళ్ళ నాన్న వద్దన్నాడమ్మా” అని శేషమ్మ మెల్లగా గెప్పింది.

సరోజనికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది.

“కూతుర్ని ఎన్నాళ్లు కైలా పెంచావమ్మా? ఒకరోజు నీనిమాకు పోలేనే పేద తిప్పా?” అని సరోజని విసురుగా అడిగింది.

శేషమ్మ నవ్వి, “ఎంకుకు సరోజా అంత కోపం? మీకోం? మీరు తిరుగాలంటాను. ముల్లమీద అరిటాకు పడినా, అరిటాకుమీద ముల్ల పడినా, అరిటాకుకే నష్టం” అంది శేషమ్మ. సరోజని యిక పలకకుండా ఒక్క విసురున వెళ్లిపోయింది. సుగుణ సందిగావ్లో పడింది.

సరోజ చిన్నప్పటినుండి సుగుణను చాలా ప్రేమతో చూచేది. బడిపిల్లల సుగుణను గోలచేస్తుంటే చూచి ఒక్కొక్కరికే వాళ్ళతో పోట్లాడింది అటువంటి స్నేహితురాలి మాట ఎలా తోసెయ్యడం? తల్లి గూట వివరపోలే ఆమె మండిపడిపోతుంది.

“నాకు సాయంత్రం సుగుణ తల్లిని

ఎలాగో ఒప్పించి సరోజని యింటికి వెళ్ళింది సరోజని తల్లి కొంతమ్మ. వంట యింట్లో ఏదో పనిచేసుకుంటూ ఉంది.

సుగుణ నేరుగా ఇంట్లోకి వెళ్ళింది సరోజని కిటికీ దగ్గర నిల్చుని ఏదో గాఢంగా ఆలోచిస్తూ ఉంది. సుగుణ వెళ్ళి సరోజని వెవక నిల్చుంది; సరోజ గమనించలేదు.

సుగుణ కిటికీలోంచి చూచింది. ఎదురింటి మీద మీద ఒక అబ్బాయి నిల్చుని, సరోజనిని పిలుస్తున్నాడు. సరోజని కూడా చేతి వేళ్ళు మాత్రమే కదిలిస్తూ, పిలుస్తూ ఉంది సుగుణ నిశ్చేష్టరాలై పోయింది. కొంతసేపటికి సరోజని వెనక్కు తిరిగి సుగుణను చూచి వెలవెలపోయింది గాధిరాలో ఏమి మాట్లాడడానికి తోచక కొంతసేపు తటపటాయించి “అమ్మ దొంగ... ఎంత నేపయిందే వచ్చి?” అన్నది సుగుణ పక పకా నవ్వి “దొంగలెవరో తెలుస్తూనే ఉంది” అని జవాబిచ్చింది. సరోజని తప్పు చేసినట్లు సిగ్గుతో నవ్వి, “సుగుణా, ... నీతో చెప్పుదామని... చాలా గోజుల్నుంచి అనుకుంటున్నాను కానీ ఏమని చెప్పను? ఇదొక సంగతిగా నీతో చెప్పితే నీవేమనుకుంటావో నని చెప్పలేదు - సరే కానీ సుగుణా, నేను నీ స్నేహితురాలి కదా? ఒక్కమాట అడుగుతాను. నిజం చెప్పుతావా?” అన్నది సరోజ.

“ఏమిటి?”

“నువ్వెవర్ని ప్రేమించలేదా సుగుణా?” అంది సరోజ. సుగుణకు ఏమి చెప్పడానికి తోచలేదు. కొంతసేపు ఆలోచించింది. “నేను ప్రేమిస్తాననుకో, వాళ్ళు నన్ను ప్రేమించాలి అనసరం లేదా సరోజా?” అన్నది.

సరోజ ఎగిరి గంతు వేసింది. “చిక్కింది; దొంగ చిక్కింది. నీ మనసులో ఎవరో ఉన్నారు. చెప్పు. నిజం చెప్పు” అని సుగుణను పట్టుకుని చక్కల గిరింటిలు పెట్టింది. సుగుణ సరోజని చేతుల్నుండి తప్పించుకొని, “మంగు నువ్వు చెప్పు. తర్వాత నేను చెప్తాను” అంది.

సరోజని సిగ్గుతో కొంచెంసేపు చిరునవ్వు నవ్వి “నేను చెప్పేదేమింది? నువ్వే చూచావుగా” అంది.

“ఎవర్ని?”

“ఇప్పుడు కిటికీలోంచి చూచావా లేదా?”

“ఒహో” అంది సుగుణ.

“రఘు చాలా మంచివాడు. యం. బి.

■ ఎన్. చదువుతున్నాడు. వాళ్ళ నాన్న గుడ్డలవాళ్ళ పారసుడు. రఘు రోజుకొక జాబు రాస్తాడు సుగుణా. వాకోసం ప్రాణాలైనా విడుదానంటాడు ఆయన రాసే జాబులు

దాచిపెట్టలేక వాడు ప్రాణాలు పోతున్నాయి. మా అమ్మా, నాన్నా ఎక్కడ మాస్తారో అని భయంతో దచ్చిపోతున్నాను. ఎలాైనా సరే నేను గర్భునే వెళ్ళి చేసుకుంటాను. పాపం నేనంటే అతని కంట ప్రాణం అనుకున్నావు? ఆడదాని కంటకంటే ఏమికావాలి సుగుణా?” అని సరోజ అమానుషంగా సుగుణకళ్ళల్లోకి చూచింది. సుగుణకు తల గిట్టున తిరిగిపోతూ ఉంది.

“సరే. నే చెప్పాగా. ఇంక నువ్వు చెప్పు” అని సరోజ సుగుణను గువగుస అడిగింది.

సుగుణ హృదయంలో ఏదో అర్థంకాని కల్లోలం చెలరేగింది.

సుగుణ ఎంతమందినో చూస్తూనే ఉంది. కానీ తన కవ్వరూ జాబులు రాయలేదు. పక్కంటి అబ్బాయి ప్రతిదినం చూస్తూనే ఉంటాడు. కానీ ఎప్పుడైనా ఒంటరిగా కనపడా, నోరు తెరిచి ఒక్కమాటైనా మాట్లాడడు. సుగుణ చాలాసేపు ఆలోచించింది. ఆమె మనోనేత్రం ముందు ఎంతమంది యువకులూ వస్తున్నారు, వెళ్తున్నారు. ఆఖరున ఒకమనిషి జాపకాని కొచ్చాడు. సుగుణ మనసులో మిగిలిన బొమ్మలన్నీ మాయమైపోయాయి. కానీ ఆమెనిషిమాత్రం సుగుణ హృదయమంతా ఆక్రమించుకొన్నాడు.

“చెప్పు” అని సరోజ తొందర చేసింది.

అమృతము వంటి

అనంగ ప్రభాయాకుతి

నుందరమైన యావ్వనాది. శ్రకావంతమైన తేజస్సుకు ఉద్భవమైనది. దాతవున గట్టవర్చి వృద్ధిచేయును. సంహితవందిన నరములకు కర్మ. నలుత్యమును చేపొచ్చును. ముత్యమైన దానవత్వవీరమునకు ఉత్తరవాదముగలవంజీవి.

30 మాత్రము. 10, 15 మాత్రము. 5.

మదనమంజరి ఛార్మనీ

184. వైదవాది రోమ. మదాను-1. వైదవాద-త్రివిధమైన పెడికర్ పొచ్చు. పాదరొడ్ రామండ్రి-ఈశ్వరరావు స్ట్రీట్. మెయిన్ రోడ్ నెహరు- ఆర్కస్ ఛార్మనీ-ఇంతురోడ్. ఇతర కేంద్రాలలో ఏకెంట్లుకావాలి

కుష్టు ★ బొల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, పెగ, వణయ వ్యాధి లను గ్యారంటీ దికిత్య. క్యాబలాగు ఉచితము: వంహా బి. వి. రెడ్డి & కో. (రిజిస్టర్డ్)

“భాస్కరా శ్రీ మ ము.”

గోపాలపురం. తూర్పుగోదావరి.

ఒక వారానికి ఎంత తుషార్

మీరు వాడుతారు?

వారానికి మీరు ఎంతవాడినా,
చిరకాలంనుంచి మీకు ఏయ 10 పౌనులు?
మైన ఈ వనస్పతి కొత్తగా. 5 పౌనులు?
అరేగ్యప్రదంగా ప్యాక్ చేసిన 2 పౌనులు?
డబ్బులలో మీకు దొరక
గలదు. మీకు సౌకర్యంగా
పుండగలిగినట్లు అమ్మకానికి పెట్టబడి
నవి. క్రిమికీటకాదులు దూరధానికి
విలువైన ఈ కొత్త డబ్బులలో స్వచ్ఛ
మైన వనస్పతి కాజాగా
మీకు చేరుతుంది.

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

తుషార్
వనస్పతి

సు గుణ

“మాచంద్రం మామయ్య” అని సుగుణ సిగ్గుతో తలవంచుకొంది.

సరోజ అశ్చర్యంగా అందులేదు.

“ఒకటి పిచ్చి మొదట... మాచంద్రం మామయ్యకు ఎన్నేళ్ళో పదహారేళ్ళ పిల్లలు, ముప్పై ఏళ్ళవాణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంటావా? ఇక పరవాలేదు. అమ్మగారు అయ్యగార్ని కట్టి పట్టుకొని నడిపించొచ్చు. ఓహో అది కాదులే, మామయ్యను పెళ్ళి చేసుకుంటే, జల్పగా మీటింగులకు పోతూ, కార్లలో ఓకార్లు కొట్టాడనికదూ? నాకు తెలుసులే నీ ఆలోచన” అని ఎగతాళి చేసింది. సరోజని చిలిపితనానికి సుగుణ ఓర్పుకోలేకపోయింది.

“అది కాదు సరోజా, ఇంక నన్ను వ్యూహం పెళ్ళి చేసుకోకపోతే, మాచంద్రం మామయ్యకే ఇచ్చి చేస్తానని మా అమ్మ చెప్పింది” అన్నది సుగుణ.

“ఒకటి పిచ్చిదానా..... అయితే మా మామయ్య ఇప్పుడు డెక్కడున్నాడు.”

“రాయవేలూరు జైల్లో.”

“ఇరుగో సుగుణా. నేను చిన్నప్పటి నుండి స్నేహితురాల్ని నా మాట విను. ఆ దేశాన్ని విడిచి పెళ్ళి చేసుకొని నీ జీవితం సుఖ పడతావు సుగుణా?”

సుగుణ కళ్ళలో నీళ్లు గిటుప తిరిగాయి. సరోజ తన పదిమంది చెరుగుతో ఆమె కన్నీరు తుడిచింది.

ఇంతలో ఎవరో ఒక ముసలాయన ఇంట్లోకి వచ్చి “ఏవయ్యా కాంతమ్మగారూ, ఎప్పుడయ్యా పప్పున్నం పెట్టేది?” అన్నాడు.

“సుగుణా అడుగో, కేవలం తాత వచ్చాడు” అని సరోజ ఎగిరి గంతులేస్తూ,

“తాతయ్యా, ఇలా రా, ఇలా రా. మా సుగుణ చెయ్యి చూడు” అని ఆయన్ను సుగుణ దగ్గరికి తీసుకొచ్చింది.

కేవలం తాత సుగుణ ఎడం చెయ్యి చూసి ముసిముసి నవ్వులు ప్రారంభించాడు.

“త్వరగా చెప్పు తాతయ్యా, సుగుణకు ఎప్పుడు పెళ్ళివుతుంది? ఎంతమంది పిల్లలు?” అని సరోజ గోలచెయ్యడం ప్రారంభించింది.

“అబ్బో, ఉండేయ్యా. ఎందుకంత తొందర. నేను చూస్తున్నాగా” అంటూ తాతయ్య సుగుణ చేతి వేళ్ళన్నీ విరిచి విరిచి చూచాడు. సుగుణ కోపంతో మండి పోయింది.

“అమ్మాయ్, నీకు ఈ సంవత్సరంలో తప్పకుండా పెళ్ళివుతుంది. పిల్లలు ఆరు, మూడు... ఆరుగురు మొగపిల్లలు ముగ్గురు ఆడ

పిల్లలు” అని ముగించాడు. సరోజని విరగబడి నవ్వించి. సుగుణ మొహం మాడ్చుకుంటూ కూచుంది.

తాతయ్య ఇంకేమైనా వాగుతాడేమో, సుగుణకు ఇంకా కోపం ఎక్కువవుతుండేమోనని సరోజ గ్రహించి, “తాతగారూ, తమ జ్యోతిష్యం చాలుగాని, ఇంక బయటికి దయచేయండి” అన్నది.

తాతయ్యకు రోషం వచ్చింది. “అంతా అల్లరి వ్యవహారం. చూడవద్దు, కాంతమ్మ” అని విగ్రహం అరిచాడు.

కాంతమ్మ వంటయింట్లోనుంచి గబగబా వచ్చి, “ఒకే, సరోజా, ఏమిటే ఆయన లాయన్ను ఏడిపిస్తున్నావు?” అని మంచి మాటలు చెప్పి తాతయ్యను పంపి వేసింది.

తరవాత కోపం తగ్గించుకొని, “ఏవయ్యా సుగుణా, ఇంకా మీవాళ్ళు నీ పెళ్ళి సంగతి అనుకోలేదా?” అని అడిగింది.

“మా సరోజానికి మామమానంలో పెళ్ళి చేస్తారని, ఎవరో అన్నారే!” అంది సుగుణ.

“ఒకే నంగవాచ్చి నీ సంగతి నే నడుగుతుంటే, సరోజని పెళ్ళి మామమానంలో అంటావేమిటే? దాన్ని ఎవరు చేసుకుంటారు? ఈ గయ్యోలిపిల్ల ఎవరి పాలబడుతుందో గాని, దీన్ని కట్టుకున్నాడు, తైరానల్లో కలిసిపోవాలనిండే” అంది కాంతమ్మ చిరునవ్వుతో.

సరోజ విరగబడి నవ్వి, సుగుణకు చక్కలిగింతలు పెట్టి నవ్వించింది.

“వస్తానమ్మా. చూడు పోయింది” అని సుగుణ ఇంటికి బయలుదేరింది. “సరేనమ్మా” అని సరోజ సుగుణను వెక్కిరించి కిక్కిరిసింది. సుగుణ కుంటికొలుతో ఊగుతూ నడుస్తూంటే, సరోజని ఆవైచే మాస్తూ నిలుచుంది. సముద్రం అలలధాటికి తట్టుకోలేక, భారంతో అటూ ఇటూ ఊగే వాడలాగా, యావనభారాన్ని మోయలేక మాస్తూ, కుంటి సుగుణ ఇంటికి వెళ్ళింది.

5

యౌద్ధం ముగిసింది. దేశమంతటా సమైక్యం పోరాటాలూ తెలరేగాయి. వెలువడలే పొంగి వ్యాపిస్తున్న ప్రజోద్యమాన్ని అరికట్టడానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి చేతకాలేదు.

“మీకు స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చేస్తున్నాం” అని ప్రకటించి రాజకీయ కైదిల నందర్నీ విడుదలచేయడం ప్రారంభించారు.

ప్రజల్లో ఎదో నవచైతన్యం కనిపించసాగింది.

చంద్రశేఖరం విడుదలై వచ్చాడని తెలియగానే రాఘవయ్య కేవలం సుగుణా, చాలా సంతోషించారు.

వస్తాడు, వస్తాడు అని ఎంతో ఆసక్తితో అందరూ ఎదురుచూచారు.

ఒకరోజు ఉదయం రావేవచ్చాడు. కేవలం తమ్ముణ్ణి చూచి ఆశ్చర్యపోయింది. పూర్తిగా మారిపోయాడు చంద్రం. రాఘవయ్యగారికి నోటివంట మాటే రాలేదు.

చంద్రం పకపకా నవ్వి “ఏంబావా, ఎందుకలా చూస్తారు. ఏమిటి మీరు? అప్పుడే ఇంత ముసలాళ్ళయిపోయానే?” అని చిరునవ్వు నవ్వుతూ, సుధాకరుణ్ణి దగ్గరికి తీసుకొన్నాడు. వాడి బుగ్గలు నిమరుతూ “అమ్మో, మీరందరూ ఎంతమారిపోయారు?” అని సుధాకరుణ్ణి రెండుచేతులతో తీసుకొని తొడపై కూర్చోబెట్టుకొని సంసార జీవితానికి వాచిపోయినమనిషిలా ఏదో ఆనందపడ్డాడు.

కేవలం తమ్ముణ్ణి అట్టే కొంతసేపు చూచి, ఇంట్లోకి వెళ్ళి చెరుగుతో కన్నీళ్లు అడ్డుకొంది. “అత్తే, సుగుణకి ఈమెకాదు” అని మనసులోనే అనుకొంది. సుగుణ తలుపు చాటునచేరి మామయ్యను తనివిడిచా చూచింది. “అమ్మో, నిజంగా మామయ్య చాలా పెద్దవాడులాగా కనపడుతున్నాడే! పాపం జైల్లో బాధలు పడిపడి యిలా అయి పోయి ఉంటాడు” అనుకొంది. ఇంతలో రాఘవయ్య “సుగుణా, కొంచెం కాఫీ పెట్టి తీసుకరామ్మా, మీ మామయ్యకు” అన్నాడు.

చంద్రం నవ్వి “ఏదీ సుగుణ ఇంట్లోనుంచి బయటికి రాలేదే” అన్నాడు.

సుగుణకు గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. రివ్యూనుంటయింట్లోకి పరుగెత్తింది.

“మాచావా మీ మామయ్యను” అని అడిగింది అమ్మ. సుగుణ చిరునవ్వు నవ్వి మానంగా కూచుంది.

“నేను ఖచ్చితంగా చెబితే, వాడు కాదనడు. కానీ, చాలా పెద్దవాడులాగా కనిపిస్తున్నాడు. ఏం సుగుణా! నీకేమేనా?” అని అమ్మ అడిగింది. సుగుణ జవాబు చెప్పకుండా, చిరునవ్వు నవ్వుతూ, కాలిగోళ్లు గిలుకుంటూ కూచుంది.

రెండురోజుల్లో కాఫీపానీ, “ఇచ్చి రాపో” అని అమ్మ అజ్ఞాపించింది.

సుగుణ నవ్వుతూ అమ్మకళ్ళలోకి చూచి, “నువ్వే ఇచ్చిరామ్మా” అని వేడుకుంటు న్నట్లు చెప్పింది.

“పరవాలేదుపోనీ, ఎందుకంత సిగ్గు? నాజేమి పరాయివాడా?” అని తల్లి బలవంతం చేసింది.

★ సుగుణ ★

ఇక విధిలేక రెండు లోటాలు కాఫీ తీసుకొని, అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ, నాన్నకు ఒకలోటా అందివ్వబోయింది.

“మండు మీ మామయ్య కియ్యవమ్మా” అంటూ రాఘవయ్య, ఒకలోటా అందుకున్నాడు.

చంద్రం మెల్లగా కనురెప్పలు వైకెత్తి, ఆశ్చర్యంతో ఆవేదనతో సుగుణ చూస్తూ, కాఫీ అందుకున్నాడు.

సుగుణ ఇంక తీసుకురాక అక్కడ నిలవకుండా ఇంట్లోకి పరుగెత్తింది. తన ముద్దెంతా మునిగినట్లు గుండె ఎందుకో దడదడ కొట్టుకుంటుంది.

సుగుణ ఎంత గాఢరావడినా, చంద్రం అంతకంటే ఎక్కువే గాఢరావడాడు. స్త్రీ స్వర్గ ఎరుగని మగవాడు, ఒక అందమయిన యువతి తనను గౌరవిస్తుంటే ఎంత త్రోటు పడతాడో, అటువంటి అనుభూతి నే చంద్రం ఆక్షణంలో అనుభవించాడు.

కాఫీ చప్పరించి, రాఘవయ్య, “నిజంగా, మనుషులంటే మీరేనోయ్” అన్నాడు.

చంద్రం, నవ్వి “ఏం, బావా? ఎందుకలా అంటున్నావ్” అన్నాడు.

“ఎట్లాఅయితే ఏం? స్వరాజ్యం సాధించారుగా! నిజంగా ధీరులక్షణమే అది. ఎన్నికష్టాలాచ్చినా, అనుకోన్న పని సాధిస్తారు” అన్నాడు బావ.

“ఏం సాధించడం బావా!... ఇప్పటికే ఏమైనట్లుకీ అధికారం మనవాళ్ళ చేతికి వచ్చినంత మాత్రాన, మనకు ఒరిగేదేముంది?” అని చంద్రం కాఫీ గుక్కడు చప్పరించాడు.

“అదీ నిజమే.” అన్నాడు రాఘవయ్య.

“అధికారం ఒకరిచేతుల్లోంచి, ఇంకొకరి చేతుల్లోకి మారినంత మాత్రాన ఏమీ లాభం లేదు.” అని చంద్రం కాఫీతాగడం పూర్తిచేసి, కిటికీవైపు చూచాడు. ఆ కిటికీలోంచి రెండు కళ్లు తనను చూస్తూనే ఉన్నాయని అయినా బాగా తెలుసు. సుగుణ కూడా మామను తనివితీరా చూచింది. మామ చూచిన చూపులో ఏమి అర్థం ఉందో

కానీ, “సుగుణా నేను నీ కిష్టమేనా?” అన్న మాటలు చంద్రం చూచిన చూపులో సుగుణకు స్ఫురించాయి.

“వస్తా బావా; వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశానికి వెళువాడ పోవాలి” అన్నాడు చంద్రం.

“ఏమిటి చంద్రం! ఇంకా ఏమి సమావేశాలురా? పోదుగానిలే. ఫోంచేసి పోగూడదా?”

“కాదు బావా. నిన్ననే పోవాల్సింది. మిమ్మల్ని చూచి చాలా రోజులయింది. ఇంక ఎప్పటికీ చూస్తానో అని వచ్చాను.” మామయ్య వెలిబోతున్నాడని సుగుణ అప్పడే అమ్మకు చెప్పేసింది.

శేషమ్మ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “ఏమిటా, మరి విచిత్రంగా ఉందీ! మరేం ముజిగిపోయిందేమీ లేదులే, ఫోంచేసి పోవచ్చు” అని ఖచ్చితంగా చెప్పింది.

“కాదమ్మ! తప్పకుండా వెళ్ళాలి. వస్తాగా మళ్ళీ” అని చంద్రం అక్కగారి మాటలు వినిపించుకోకుండా వెళ్ళి పోయాడు.

6

కొన్ని సంవత్సరాలు చంద్రం మళ్ళీ రాఘవయ్యగారి ఇంటి కడప తొక్కనే లేడు.

ఇంటి యజమాని ఒకనాడు రాఘవయ్యను పిలిచి, “ఏమయ్యా రాఘవయ్యా, మీ బావమరది కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరాడే” అని హేళనగా అన్నాడు. రాఘవయ్య ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

ఒకనాడు రాత్రి తిన్నందుగంటలవ్వకు ఎవరో తలుపు తట్టారు.

రాఘవయ్య తటాలునలేచి, గడగడ వణకుతూ తలుపు తీశాడు. రివ్యూన చలిగాలి లోపలికి కొట్టింది. చంద్రం మెల్లగా లోపలికొచ్చి తలుపువేశాడు. చలికి గడగడ వణకుతూ రాఘవయ్య మాట్లాడలేకపోయాడు.

ఇంతలో సుగుణ లేచి, అమ్మను లేపి “అమ్మా, మామయ్య వచ్చాడు” అని గుసగుస చెప్పింది.

సుధాకరుడు లేచివచ్చి మామయ్యదగ్గర కూచోని విచిత్రమైనజంతువును చూచినట్లు చూచి, “అమ్మా, మామయ్య తడిసి పొయ్యాడే” అని “మామయ్యా, తలతుడుచుకొంటావా?” అని తుండుగుడ్డ తీసుకొచ్చి యిచ్చాడు.

చంద్రం, సుధాకరుడిచేతిని ఒకసారి

ముద్దుపెట్టుకొని, తల తుడుచుకొనడం ప్రారంభించాడు.

“సుగుణా, పెళ్ళో పంచె ఏమైనా ఉండేమో చూడు” అని రాఘవయ్య అన్నాడు.

“వస్తుబావా, వద్దు. నాకు గుడ్డలున్నాయి. ఇప్పుడవసరంలేదు సుగుణా” అన్నాడు చంద్రం.

పెళ్ళో పంచెలేదని సుగుణకు తెలుసు, అందుకని ఆమె కదలకుండా కూచుంది.

“ఏమిటి చంద్రం, మళ్ళీ కమ్యూనిస్టు పార్టీలో ఎందుకు చేరావురా?” అన్నాడు రాఘవయ్య.

“చేరవలసివచ్చింది బావా, పరిస్థితులు అలా మారిపోయాయి” అన్నాడు చంద్రం.

“అదికాదు. స్వరాజ్యం కొనాలన్నాడు; జైత్రుబోయారు; బాగా నేఉంది. స్వరాజ్యం వచ్చేసిందికదా! ఇంకా ఎందుకు అవస్థలు పడడం?” అన్నాడు బావ.

“అవస్థలేమన్నాయిబావా? ఎవరికంటే ఎక్కువ అవసరమవుతున్నాను నేను?” అని చంద్రం చిరునవ్వు నవ్వాడు.

“బాగానే ఉంది వేదాంతం” అన్నాడు బావ.

“వేదాంతం ఏమిందిబావా? ఈనాడు సమాజం మారాలి. ఈ ఆర్థికవ్యవస్థమారితేనే గాని అందరూ సుఖపడడం అనేది కల్ల. అలా మార్చడం ఈ ప్రభుత్వాలవల్లకాదు” అన్నాడు చంద్రం. అతని ముఖం కోపంతో కండిపోయిందని, ఆ గుడ్డి వెలుగులోగూడా రాఘవయ్య గ్రహించాడు.

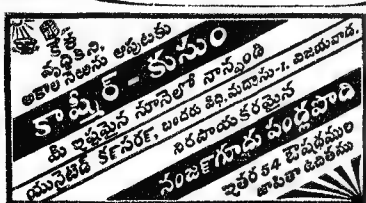
చంద్రం బయలుదేరాడు; సుగుణ, శేషమ్మ, ఒక్కసారి గాఢరావడ్డారు.

“శ్రమపూర్వకం పోగూడవటరా? ఇప్పుడే, ఈ వాసలోనే ఎక్కడికిపోవాలి?” అని శేషమ్మ కోపంతో, అడిగింది.

“పోవాలక్కయ్యా. ఈరోజు రాత్రి ఇక్కడే ఉన్నానంటే, శ్రమపూర్వకం సంతకం తప్పవు” అన్నాడు. అందరూ నిశ్చేష్టులై కూచున్నారు.

చంద్రం, తలుపుతీసుకొని, చీకటితో పోరాడడానికి వెళ్తున్నట్లు ఆ గాఢాంధకారంలో కలిసిపోయాడు. గాలి రివ్యూన పిచి, అతణ్ణి త్రోసుకుంటూ వెళ్ళి పోయింది.

సుగుణకు మామయ్యమీద పట్టరానికోపం వచ్చింది. “ఈమనిషిని, మాయింటికి రమ్మని ఎవరుపిలిచారు? రానివాడు రాకుండానే ఉండవచ్చుకదా? వతి మొరటుమనిషి” అని మనసులోనే అనుకొని సుగుణ ఊరుకుంది. [ఇంకావుంది]

స్వాతంత్ర్యానికి ముందు

స్వాతంత్ర్యముగాని అధికారముగాని కష్టపడి ఆర్జించబడుముతో, బాధ్యత ముగియును. ఆర్జించట మొక ఎత్తూ-దానిని నిలుపుకోవట మొక ఎత్తుగానూ ఉంటుంది. సంపాదించినదానితో ప్రజలు ముఖించి, దేశాన్ని అభివృద్ధిపరచి లోక కళ్యాణము చేకూర్చి లేగాని స్వాతంత్ర్యము సాఫల్యము కాదు.

వైవాహిక జీవితము దుర్భరముని తోచి నప్పుడు కొన్ని పరతులమీద వివాహ విచ్ఛేదము చేసుకొనే అధికారము స్త్రీలకు ప్రస్తుతము లభించబోతున్నది. ఇది అనేక సంవత్సరాల కృషి ఫలితముగా చట్టము కాబోతున్నది. ఈ చట్టము ఒక ఆయుధము వంటిది. దీనిని ఉపయోగించుకొనే మేలగువ, నేర్పు స్త్రీలు చక్కగా తెలిసికొని ఉండటము ఈ సమయములో చాలా ముఖ్యము. అసమర్థులచేత ఈ ఆయుధము పడినట్లయితే దీని చేతి నే నష్టపడతారు.

* * *
ప్రస్తుతము స్త్రీలు విద్యావతులు, ఉద్యోగస్థులు, రాయబారులు, మంత్రులు, సంఘసేవికలు, నైపుణులు, వక్త్రులు, ఉపా

ధ్యాయులుగా ఇంచుమించుగా అన్ని కాలములలోనూ ఉన్నారు. కాని వీరందరికంటే సామాన్యస్త్రీలే అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. సంఘములో వివిధమైన మార్పు (మంచిగాని చెడుగాని) వచ్చినా తాకిడి సామాన్య గుటుంబాలకే తగిలి నేలమట్టము చేసి వేస్తూ ఉంటుంది. సంఘములో కలిగే మార్పులు స్త్రీ పురుషు లిద్దరిలో స్త్రీలనే

ఇల్లందల సరస్వతీదేవి

ఎక్కువగా బాధిస్తాయి. దీనికి కారణము ప్రకృతి స్త్రీలకు చేసిన అన్యాయ మును కొన్నా - రిక బాధ్యత అనుకొన్నా - స్త్రీలకు ఇచ్చిన గొప్ప స్థాన మనుకొన్నా, స్త్రీత్వమే (నృప్తి హేతుభూతమైనది). మన్యతరగతి గుటుంబాలు సంఘానికి చెన్ను ముక వంటి వనుకుంటున్నాము కనుక ఆ గుటుంబాల విషయము ముందుగా ఆలోచించవలసి ఉన్నది.

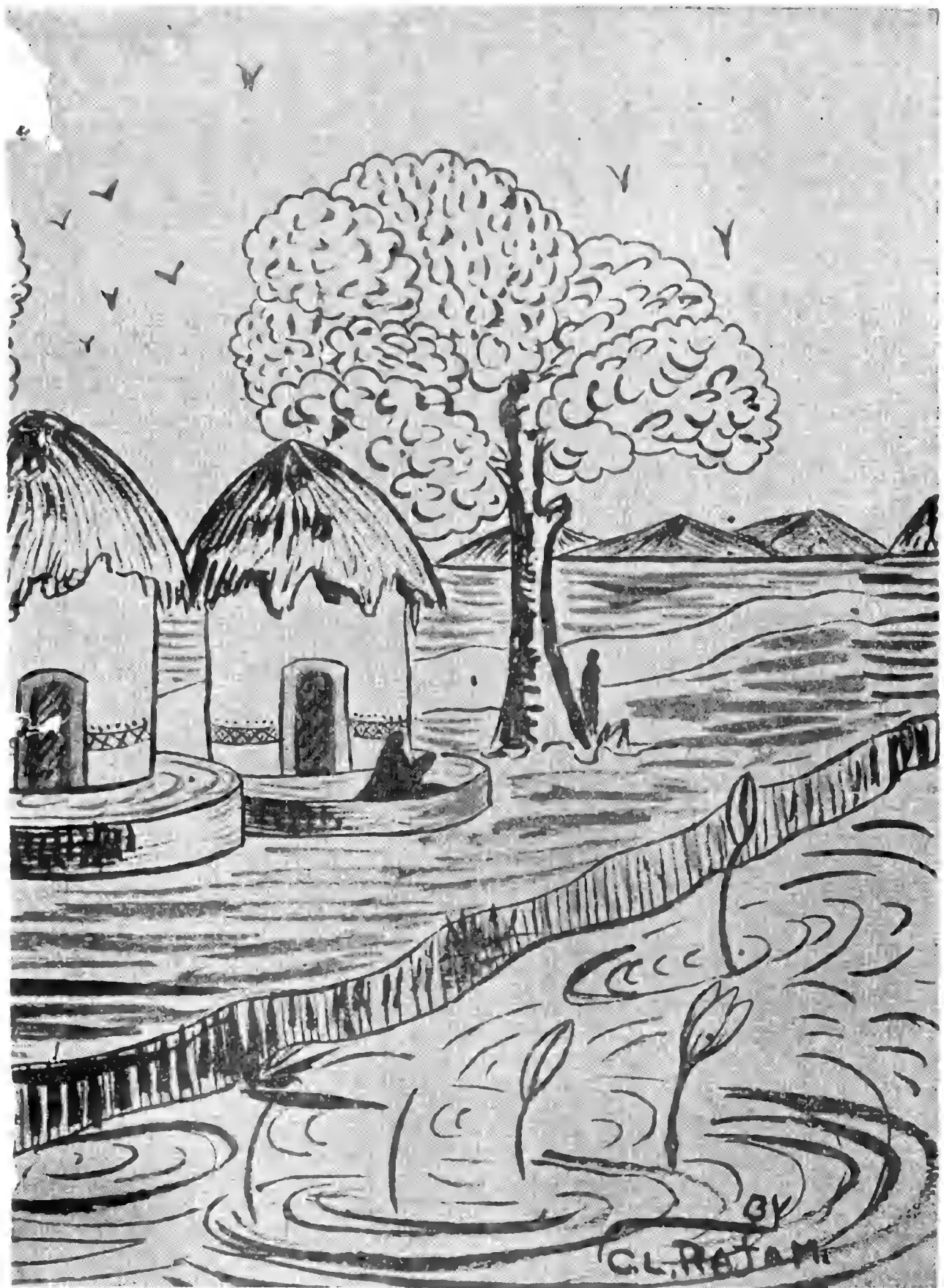
స్త్రీలలో వైవాహిక జీవితము జీవిస్తూ మాతిరై, ఆరోగ్యము నష్టమి, గృహకృత్య

భారము మోయలేక మోసేవాళ్ళ ఎక్కువగా మనకు కనబడుతూఉంటారు. వ్రాయటము చదవటము వచ్చినా జీవనోపాధికి తగిన సామర్థ్యము చాలామందికి లేదనటములో సాహసములేదు.

* * *
అస్వతంత్ర లవటముచేత మనదేశములో చాలామంది స్త్రీలు తమ జీవితాలలో సరియైన బాధ్యత నిరుగ్రహండా ఇంతవరకూ జీవితాలను గడిపారనటముతో అతితయ్యా క్తి విమత్రయా లేదు. భర్త ఆర్జించిన ధనగారవాధికారాలను ధర్మపత్ని హోదాతో స్త్రీ ఇంతకాలమూ అనుభవించటానికి ప్రయత్నించింది. గాని—తనకు స్వకక్షిని కలిగించుకోవటానికి గాని, పెంపొందించుకోవటానికి గాని ఎక్కువ ప్రయత్నించలేదు. ఫలానావారి సతీమణిగా సంఘములో చాలా ముఖి అయి, ఛాయామూర్తిరై - ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వములేక - ఒకరు పలికించిన పలుకులనే చిలకలవలె పలుకుతూ యాంత్రిక జీవితాలను గడపటానికే స్త్రీ లోకము అలవాటుపడ్డది. జీవితముగా ఒక నిర్ణయము - ఒక ప్రధానాశయమంటూ ప్రత్యేకముగా ఉండటానికి అవకాశము లేకపోయింది. యౌవవారంధిదళలో పురు

(30-వ పేజీ చూడండి)

★ స్వాతంత్ర్యానికి ముందు ★

దేవా చంద్రశేఖర దాదాభావ

ఏ వజ్రయినా చాలును

కాని హామోం మీకు ఎంతో

డీవైస్ హామోం

నిన్నును!

మరియు అదాయకరము కూడ...
ప్రతి దీర్ఘ ఎంతో కాలము వచ్చును.

ది మంచి నట్లు అది మీకు నిశ్చయముగా
తెలుపు. ఎందుకంటే అది తాత తయారు.

ఇండియా పెట్రోలియం, ఇండియా నిర్మాణము
క్రెండ్, ఇండియా టోనే తయారవుతున్నది.
తాత దీర్ఘ నిర్మాణ ప్రతి మంగళవారము.
అక్షయవారము, శనివారముల రాత్రి నిలబడి
జేడేనా వివాహం నిరూపిం

మని మెడలో స్త్రీ ఒక గుదిబండగా తగి
లిం చు న్నది. ఆ కారణముచేత పురు
షుడికి ఆమె జీవితాన్ని తన క ను కూ అ
ముగా మలచివేసే అవకాశము లభించింది.
అయితే ఇది జరిగినది జరిగినట్లుగా చెప్ప
టమే కాని, నేరము లెంచటము ఎంత
మాత్రము కాదు.

ప్రస్తుతము వారి లోకము తమ జీవిత
మును సామాన్యజనము చేసుకోవలసిన సమ
యము వచ్చింది. 'తమ సమస్యలేమిటి? -
తమ సామర్థ్యమూ ప్రతిభా విమిటి? -
తమకుగల అవకాశములేవి - వాటి పరి
మితులు ఎంతవరకు? - అని శ్రద్ధగా ఆలో
చించి - చర్చించుకొనవలసిన అదను
వచ్చింది. నిదానానిదానమున మండి మేల్కొని
ప్రతి స్త్రీ తన జీవితాన్ని ఏ విధముగా
సంస్కరించుకోవాలో, ఎటుటింటి క్షిప్త
పరిస్థితి వచ్చినా సమర్థించుకోనే నేర్పు,
ప్రజ్ఞ వివిధంగా సంపాదించాలో, తెలిసి
కొనటానికి ప్రయత్నించాలి. కొత్తకా
కాంతులతో తమ జీవితాలను సార్థక పరచు
కోవటానికి కృషి చేయాలి.

వారసత్వాధి కారము స్త్రీలకు వచ్చి
నంత మాత్రాన ఆర్థిక సదుపాయాలు కలు
గుతాయనుకోవటము పొరబాటు. ఇప్పించే
చట్టము వచ్చినా - ఇవ్వటానికి ఎంతమంది
దగ్గర ఆస్తి ఉన్నది? విధిలేక ఏ దాకు
లిచ్చిన స్త్రీకి, లేక ఇవ్వదలచిన స్త్రీకి,
కోర్కెవారు ధన సౌకర్యము కలిగించేవరకూ
క్షిప్తపరిస్థితిలో ఉండవలసి వస్తుంది. ఆ కార
ణముచేత స్త్రీలు స్వయం బోషక తత్వము
కలిగిఉండటము ముఖ్యము. అది లేక
బోయినా సమయము వచ్చినప్పుడు తన
కాళ్లపై న తాను నిలబడగల సామ
ర్థ్యమూ - కక్షి కలిగిఉండటము స్త్రీకి
చాలా అవసరము.

స్త్రీలు ఎంత చదువుకొన్నా - ఉద్యో
గాలు చేస్తున్నా జంతును వదలించుకొన్నా
వారు తక్కువ. జంతును వదలించుకోవట
మంటే నిర్భయముగా ఉండటమని అర్థము;
అంతేగాని విద్యులవిడి అని అపార్థము చేసు
కొనగూడదు. చేసేపని నుంచినదియి, ఆజే
మాట సమంజసమైన దయలే జంకవలసిన
పనిలేదు. ఆయుధబలములేని గాంధీమహా
త్మునికి అంత కక్షి నిచ్చినదేదీ? విద్యా

వైశానిక శక్తులకు సత్యముకల్గ చేకూరిన
మనోబలమే!

స్త్రీలు ఒంటరిగా పిల్లలతో కాపురము
చేయటము తెలిసికొని ఉండాల్సి. విద్యల
భారము తనపైన పూర్తిగా పడినప్పుడు
విద్యల శిక్షణ విధానాన్ని తల్లి చక్కగా
తెలిసికొని ఉండాల్సి. చాలామంది తల్లులు
విద్యలకు భోజనము పెట్టి బట్టలు చేసేవరకే
తమబాధ్యత అనుకుంటారు. విద్యలకు తల్లి
యిచ్చే శిక్షణ కొంత, తండ్రియిచ్చే శిక్షణ
కొంత, రెండూ అవసరమే. తలిదండ్రుల
ఇద్దరిబాధ్యత ఒకతల్లే నిర్వహించటానికి
తగిన విజ్ఞానము సంపాదించుకోవాలి. తల్లి
దగ్గర విద్యలు పెరగటమే క్షేమమని కోర్కె
వారు తీర్పుచెప్పటముగా తనను సంస్క
రించుకోవాలి. తన సంతానభివృద్ధికై కృషి
చేయటము కష్టించటము అలవరచుకోవాలి.

ఇంతకాలమూ దంపతులలో ఏవ్యక్తి
విద్యులవిడిగా ప్రయత్నించినా జీవితపర్యంతము
వివాహబంధము కాస్త్రసమృద్ధిముగా
సడలలేదు. ప్రస్తుతము వైవాహిక జీవిత
మును ప్రకాశవంతము చేయటానికి వివాహ
విచ్చేసి చట్టము లభించబోతున్నది. ఈ
చట్టము ఒక కత్తెరవంటిది. వైవాహిక జీవిత
మొక దారమయితే ఈ చట్టమొక కత్తెర
వంటి దనుకుందాము. దారము చిక్కుపడి
ముడిపడినప్పుడంతా ఈ కత్తెర నుపయో
గించటానికి ప్రయత్నించగూడదు. చిక్కు
లను మెల్లగా విడదీసుకోవాలి. వైవాహిక
జీవితము ఆనందవిలయమూ - గుళిమయమూ
చేసుకోవటానికి తగిన నేర్పు ప్రజ్ఞ అర్థించు
కోవాలి.

మన రాజ్యాంగ విధానము ననుసరించి
ఏ వ్యక్తి అయినా కొన్ని నిబంధనలకు,
కొన్ని చట్టాలకు బద్ధుడయి ఉండవలసి
వచ్చేది. అప్పుడుగాని ప్రజలకూ జేవానికీ
క్షేమము కలుగదు. ఆ విధముగానే సాంసా
రిక జీవితములో కూడా స్త్రీపురుషులు సమ
వృష్టితో ఏర్పరచుకొన్న నిబంధనలకు బద్ధు
లయి సమిష్టి జీవితాలను పడలని బంధనా
లతో బంధించుకునే ప్రయత్నాలు చేయ
టము అవసరము. సంసారములో ఎవరి జీవి
తాళయాలు వారివయితే దంపతులూ సంసా
రాన్ని చెరిచి ప్రక్కకు లాగినట్లువుతుంది;
పర్యవసానముగా సంతానము చెప్పలిం

టుంది. మన సంసారాలలో చాలావరకు ఇటువంటి సందర్భాలు ఎదురవుతూ ఉంటాయి. ఒక సమిష్టి పథకము ఒక నిర్ణయము లేకుండా స్వేచ్ఛగా జీవించటానికి దంపతులు అలవాటు పడ్డారు. ఈ నిర్వాహణశైలిలోనుంచి ఇద్దరూ మేల్కొనటము సంసారాభ్యుదయానికి సోపానము. దేశకళ్యాణముకొరకు పంప వర్తప్రణాళిక ఎన్ని కష్టలతో పనిచేస్తున్నదో గ్రహించి, దానిని తమ జీవితాలకు అన్వయించుకోవాలి. దేశక్షేమ మంటే కుటుంబక్షేమమూ తరువాత వ్యక్తిక్షేమమూ అని తెలిసికోవాలి. ఇది దంపతుల కర్తవ్యము.

* * *

వైవాహిక జీవితములో దుర్భరమైన సమస్యలను విడాకులద్వారా పరిష్కరించుకోవచ్చు. దుర్భరముగా తోచే సమస్యలు కొన్ని వస్తూఉంటాయి. వాటిని ఒకరి నొకరు అర్థం చేసుకొంటూ సరిదిద్దుకొని చక్కపరచుకోవచ్చు. అజాగ్రతి, అలసత్, అలక్ష్యము మొదలైనవి దిద్దుకొంటే చక్కబడే సమస్యలే. వ్యభిచారబుద్ధి త్రాగుకుూడా శృతిమించకముందు చక్కబడే అవకాశాలున్నాయి. ఒకరి నొకరు అర్థము చేసుకొని మన్నించుకొంటే అటువంటి సమస్యలు కలుగనే కలుగవు. ఒకవేళ కలిగినా దంపతులలో ఒకరిని సరిదిద్దే అధికారము మరొకరికి ఉన్నది. "భర్త స్వామి అయితే భార్య స్వామి - దంపతు లిద్దరు ఒకరి కొకరు యజమానులు - సంసార బాధ్యత పరస్పర సహకారముతో నిర్వర్తింపబడాలి" అని గాంధీజీ యువతీ యువకులకు బోధించారు. సంఘములో చెడ్డపనులు చేసే అవకాశములేక, కొంత మంది వివిధంగా మంచినాళ్ళనిపించుకుంటున్నారో - ఆ విధముగానే మంచినని చేసే అవకాశములేక కొందరు చెడ్డవాళ్ళనిపించుకుంటున్నారు. వైవాహిక జీవితములో కొంతిసుఖములు తొండవించాలంటే దంపతులు ఓరిమిని విరివిగా వచ్చించాలి చిన్న చిన్న పొరటాటను తీసుంచుకోవాలి. ఒకరి నొకరు మన్నించుకోవాలి. ఒకరి కష్టసుఖాలను మరొకరు అర్థము చేసుకోవాలి. విద్వలతో రాత్రుం బగళ్ళు అవస్థపడే భార్య నిరంతరమూ తన సేవలో మునిగి తేలలేదనీ, తనతో స్వేచ్ఛగా గడపలేదనీ - అదొక లోపముగా ఎంచి హింసించే పురుషులూ, ఆదాయము చాలక సాయంత్రముకూడా ఆధికముగా పనిచేసి (Part - Time jobs)

అలసివచ్చిన భర్తలూ దోషములను చెడకి తనను అలక్ష్యము చేసున్నాడని వెలితిపడే స్త్రీలూ, ఎక్కడికిపోతే సుఖపడతారో కాన్పులవల్ల అనారోగ్యము పాలయిన భార్యమీద పెనిమిటి విసుగుపడితే అర్థమున్నదా? ధనాభావముచేత తనను సినే మాలకు కల్లులకూ తీసుకొనిపోని భర్తకు తనమీద ప్రేమలేదనిగాని, భర్త మనసు మారిపోయినదనిగాని భార్య కించపడితే సహేతుకమో? ఈ కారణాలచేత గోరంతలు కొండంతలు చేసుకొని వ్యక్తులను మార్చుకొన్న మాత్రాన సుఖము కలుగుతుందా? వ్యక్తియొక్క గొప్పతనము చిన్న చిన్న విషయాలనూ సమస్యలనూ పరిష్కరించుకొని ఓరిమితో సాధించుకొన్నప్పుడే బయటపడుతుంది. దంపతులమధ్య సామరస్యము కుదరకపోయిన యెడల పురుషునికి సుఖములేదు, కాని - స్త్రీకి సుఖములేకపోగా హానికూడా ఎక్కువగానే అందనా వేయబడేది. సుఖముయైన సాంసారిక జీవితము ఒక కళ్ళకు చెందినది. పరస్పరాభిప్రాయములను సర్వాధియముతో వెల్లడించుకోవటము, వాటిని తమ జీవితాలకు అన్వయించుకోవటము దంపతులు అభ్యసించవలసినవి. ఇవి కొంత

యుతమైన సమిష్టి జీవితానికి దోహద క్రియలు.

* * *

ప్రపంచములోగల అన్ని వస్తువులలో దేనివల్ల మానవునికి సుఖము కలుగుతుందని కొందరు పరిశోధించి తృప్తికల్గనవి నిర్ణయించారు. ఈ తృప్తి అనే పదార్థము మానవునిలో లోపించినంతవరకు రాజ్యాలమధ్య యుద్ధాలు, వ్యక్తులమధ్య కలహాలు నైమనస్యాలు, కలుగుతూనే ఉంటాయి. ఇది లోపించినందువల్ల పెద్ద ఎత్తుమీద ప్రపంచకాంతి కొరవడుతుంది; చిన్న ఎత్తుమీద ఆలోచిస్తే వ్యక్తికి మనశ్శాంతి ఉండదు. ఎన్ని దేశాలు తిరిగినా ఎంత ధనము వ్యయముచేసినా మానవుడు పొందలేని సుఖము, మార్పున్నచోటనే చిల్లిగ వ్యవస్థయను లేకుండా తృప్తికల్గ పొందవచ్చు. ఈ పదార్థము కొనడానికి దొరికేది కాదు. విశాలహృదయముతో - సిద్ధతైన విజ్ఞానముతో మానవుడు స్వయంకృషివల్ల ఉత్పత్తి చేసుకొనవలసినది. విజ్ఞానవంతమైనా వైకాల్పికమైన హృదయక్షేత్రములో పంజే బంగారుపంటే తృప్తి. ఈ ముడి పదార్థాన్ని విరివిగాపండించుకొని మానవుడు తన

దువ్వనలోకి వ్రాడినమ్మటకంటే, తలపె ఉంచుట మేలుగదా!

కేశవర్ధని తో

కేశములు రాలుల విలువండి. వ్యాధి ప్రసవము వల్ల, ఊజిం-చిన జీత తైలాలకుబదులు, కేశవర్ధనితో మీ కేశములను పోషించండితలలోదురదను, ముండును అరికట్టి, అకౌలం లో పెరియుటను మాన్పించండి.

కేశవర్ధనితో కేశములు పువ్వువంటి పొందనివ్వండి. సువాసనను, శుభ్రతను పొంపూ వాడండి

కేశవర్ధని ప్రాదక్ష్య, కోయంబత్తూరు.

నేషనల్ నేట్రా & పర్సనెల్ (నడరక్) లిమిటెడ్. ఇకింగ హంపేట, బెజవాడ.

No 1

“కష్టాలు మనుష్యులని ఉదారులుగా చేయవు. స్వార్థపరులుగానూ, అల్పులుగానూ, నీచులుగానూ తయారు చేస్తాయి” అన్నాడు సో మరీ సెజ్ మాహమ్ ఆర్థిక మాంద్యంవల్ల సా మా వ్య కుటుంబీకులు చేయజలసిన త్యాగాలు వారిని విచిత్రంగా తయారుచేస్తాయి. వచ్చే రాబడితో సంసారాన్ని దివ్యకోశేని యిలాగి ఆసంతృప్తి ఒక మనోహృదిగా పరిణమిస్తుంది. ఆమె జీవితంలో పాట పంతురునే భర్త సహజంగా ఆరకం మనస్తత్వానికి మానసిక అనాకోగానికి మరి అప్రతాపం. ధనం జీవి

★ డబ్బు విలువ ★

తావనరాలను తీర్చగల ఒక పరికరమేననీ, జానివల్ల యితర మానసిక సౌఖ్యానికి, ఆర్థిక కాలికి దూరమయే అవసరంలేదనీ గ్రహించక పరస్పరం నిందించుకుంటారు. బోట్లాడుకుంటారు. అర్థంలేని నిరాశతో మనోవ్యర్థంతో కృశించిపోయి, యింటిని ఓ నర్తకంలా తయారుచేసుకుంటారు.

అటువంటి మన సత్వంవల్ల కలిగే దుష్ఫలితాలు వారిద్దరిమధ్యే చెలరేగి అగణిపోవు. తల్లితండ్రు లిద్దరూ ఆర్థికమాంద్యంవల కీడు లాడుకుంటున్నా, తల్లి పి పిరకొనసహనాలుగూ రోజులు ఉపవాస దీక్ష సాగించినా, తండ్రి అప్పలవాళ్లు యింటిమీద కొచ్చినప్పుడు సమాధాన మివ్వలేక తన్నుకుంటున్నా, డబ్బు విలువమీద పిల్లలకి విచిత్రమైన అభిప్రాయం కలగడమే కాదు, అసలు జీవితమే భయంకరంగా గోతరిస్తుంది.

పిల్లలకి డబ్బు విలువవిసురించి కొద్దిగా తెలియజేయటం తల్లి విధుర్వక్తధర్మమే కావచ్చు. కానీ అందులోనూ ఒక తీరు వుంది. చింపిరి బట్టలతోనూ, మానసిక గడ్డంతోనూ పీ థి న బోయే ముష్టి వాణ్ణి చూపించి, “మీరు డబ్బు అవసరంగా ఖర్చు పెడితే అలా అయిపోతారు” అని పిల్లలకి చూపెట్టడంలో అర్థంలేదు. గొక్కల మీద ఆధారపడే ప్రతి సామాన్యకుటుంబంలోనూ, డబ్బు సంపాదించటానికి కొంత ‘ప్రయత్నం’ చెయ్యాలని, ఒక సారి వ్యయంచేసిన డబ్బు తిరిగిరాదనే విషయం పిల్లలకి బోధపరిచే వాతావరణం కావాలి అనే విధానం ఉండాలి. అటువంటి సందర్భాలలో డబ్బు విలువవిసురించి పిల్లలకి నేర్పటము చారబాటు జరగటానికి అవకాశముండదు. కానీ భర్త పండ్లకి కొత్త బట్టలు కుట్టించవంటిమాత్రాన, అమ్మాయిని ఎదురుగా కూర్చోబెట్టుకుని “అయ్యా! వాతల్లీ! నీకంత గ్రహచార మొచ్చిపడిందే! ఈదరిద్రురాలి కడుపున పుట్టావు పండ్లకి కొత్త బట్టలకైనా నోచుకోలేదు” అని రాగాలు మొదలెడితే పిల్లలు ఆసక్తివిధుల గనపడతారు. ఆర్థికపరిస్థితుల కనుగుణంగా యిల్లా చక్క చెప్పకొలేని శక్తి స్త్రీలలో ఒక్క అసంతృప్తి పని కలిగించడమే కాదు, తరుచు పిల్లలని కనురుకుని, కొట్టే స్వభావాన్ని కలుగజేస్తుంది. అక్షుణంలో కాక పోయినా, అటువంటి సంఘటనలు పిల్లల

భావి జీవితంలో వింత మనస్తత్వాలకి, చిక్కులకి దోహద మిస్తాయి. భవార్థన, గృహనిర్వాహణ స్త్రీ పురుషులు ప్రత్యక్షంగా నిర్వహించే విధులై నప్పటికీ ఈ రెండింటినీ చేయజేసి ఆలోచించడము చారబాటు. భర్త వివిధంగా భవార్థన చేస్తున్నాడో తెలియక, అతను కేవలం జీతం రాళ్లు తెచ్చే ఒక ‘యంత్ర’ మనీ, తనకు వ్యయం

★ ఆత్మ విశ్వాసం ★

వి. ప్రభావతిగారు ఇలా వ్రాస్తున్నారు:—

20-10-54 త లేది ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రికలో కొమ్మూరి ఉమారాణిగారు వ్రాసిన ‘ఆత్మ విశ్వాసం’ అనే వ్యాసం చదివాను. అందులో ఒక కథను ఉదాహరిస్తూ, కథలో నాయిక “ఆత్మ విశ్వాసంతోను, ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా, పరులను మెప్పిస్తున్నా వలేదా అనే ఆలోచన లేకుండా కేవలం మనుష్యుల మంచితనంలో తనకున్న విశ్వాసంతోనే, ఆ కథలోని నాయకుని హృదయంలో పరివర్తన కలిగించింది.” అవిధంగా సత్ప్రవర్తనతోను, మనుష్యుల మంచితనంలో మనకున్న గాఢవిశ్వాసంతోను, ఎదుటి వ్యక్తులలో పరివర్తన కలిగించవచ్చనీ ఆమె నూచించారు.

‘ఆత్మవిశ్వాసం’ వుండటంవల్ల—“భావ్య శక్తులు మనను కదిలించకుండా మనలోని విప్రమయిన అకాంతికి తావీయకుండా” జీవితంలో ఒక మార్గాన్ని అనుసరించి ముందుకు వెళ్ళగలమునేది మాత్రం అక్షురాలా విజం. కాని కేవలం మనుష్యుల మంచితనంలో మనకున్న విశ్వాసంతోను, మన ప్రవర్తన వల్లనే, కలిమిలైన వ్యక్తుల హృదయాలలో పరివర్తన కలిగించగలమా అనేది చర్చనీయాంశము. అంతమాత్రం చేత నాకు మానవత్వం మీద విశ్వాసం నశించిందనకొనవరంలేదు.

నాయికను వంచించాలని కంకణం కట్టుకుని, ఆమె ‘ప్రవర్తనలోని లోపాలనే పరిశీలించాలని’ అనుకుణం ప్రయత్నించిన నాయకునిలో, చివరికి ఆ సంఘటన వల్ల నయినా పరివర్తన కలిగిందింటే, అతనిలో

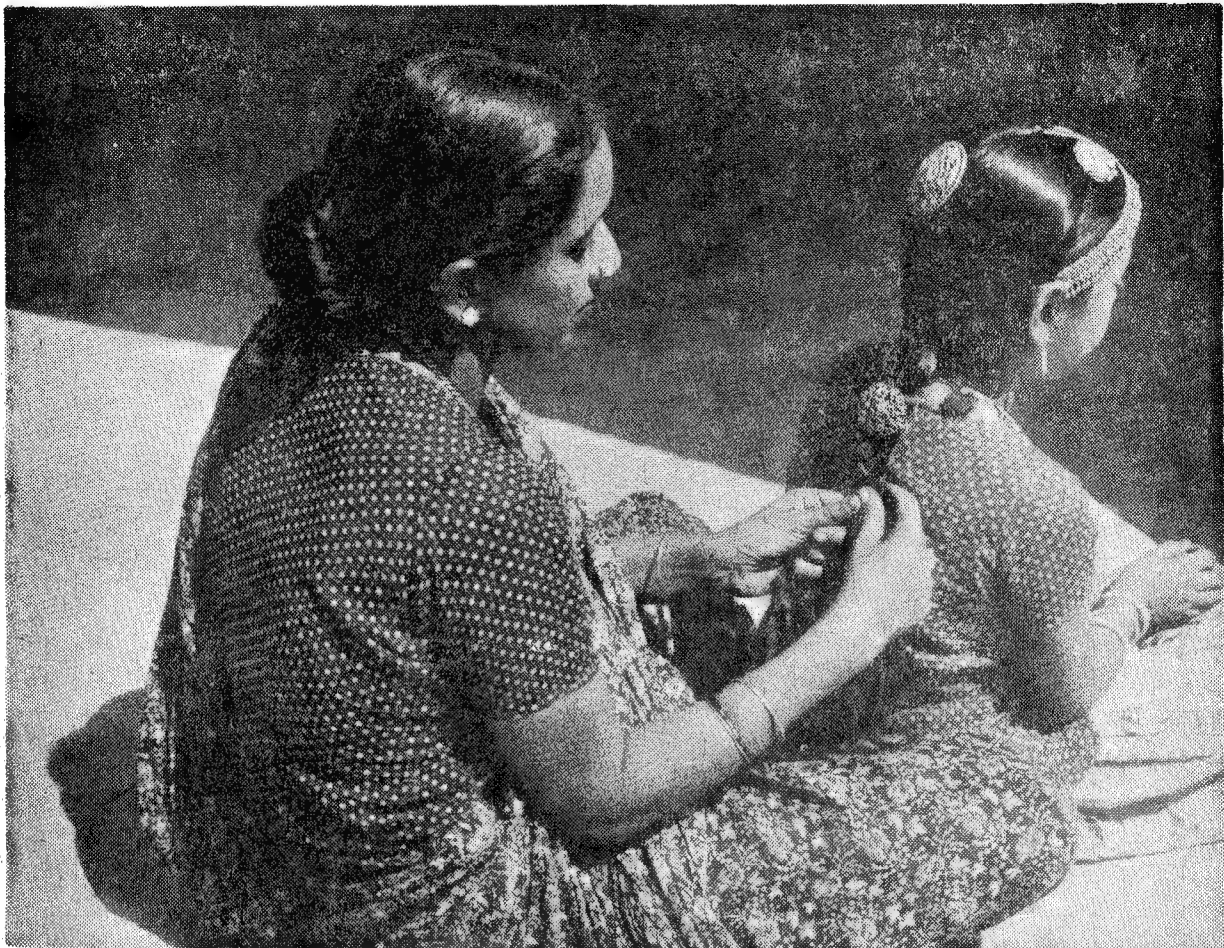
చెయ్యటానికి ప్రశ్నోక హక్కువుందనీ, భార్య భావించినంత కాలం ఆ సంసారంలో సమన్వయం కుదరదు. సామాన్యకుటుంబంలోని స్త్రీలని కొన్ని అసందాళక సౌఖ్యానికి అతీతులను కమ్మని కోరటం అసమాజమే కావచ్చు. కానీ వాస్తవ జగత్తులోని కొన్ని సత్యాలని గ్రహించి ఆచరణ జ్ఞానం అలవరచుకుంటే, సంసారంలో కొంత సెలకొల్పటమే కాదు, పిల్లల భావిజీవితం ఒక జ్యోతి వెలిగించ గలుగుతారు. ★

వున్న కౌతన్యం వెనుక కొంత సంస్కారం దాగివుందనీ, అతనిలో మానవతత్వం ఇంకా మిగిలివుందనీ మనకు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. - నాయకును జమించారు బిడ్డ కావటంవల్ల ఒక అనాధబాలిక = యింగ్లీషి విశిష్ట స్థానం సంపాదించటం, ఆమె వ్యక్తిత్వం ప్రైరావటం - పీటీవల్ల అతనిలో వున్న అహం చెబ్బిలిని, ఈర్ష్యాద్వేషాల కలితుకుగా ప్రవర్తించలేక పరిస్థితుల ప్రభావానికి లొంగిపోయాడు; చివరికి నాయిక ప్రేమని, వాత్సల్యాన్ని మారగొన్న తరుణంలో అతనిలో వున్న కౌతన్యం కరిగి కనువిప్ప కలుగుతుంది. - ఇది కేవలం నాయికలో వున్న ఉదాత్త ప్రకృతివల్ల, ఆమె సత్ప్రవర్తన వల్లనే కాక, అతనిలోను కొంత సంస్కారం ఉండటంవల్ల, అతనికి “హృదయం ఉండటం”వల్ల, సంఘటన జరిగినప్పుడయినా అతనిలో హృదయ పరివర్తన కలిగింది.

అదవిధంగా వాస్తవిక జీవితంలో కూడ ఎంత కలిమిలైనా మనని సానుభూతితో అరంచేసుకుని, మన మంచితనాన్ని వివాటికైనా గ్రహించగల శక్తి, ఆ సమాజ సంస్కారం కొంతయినా మిగిలివున్న వ్యక్తులయితేనే వారిలో పరివర్తన కలుగుతుంది. అంతేకాని, కేవలం మన ప్రవర్తనవల్ల,

అన్నిచోట్ల సెలకు రు. 100/- జీతము, కమిషనుమీద బ్రాంచి ప్రతి నిధులు కావలెను. పెట్టుబడి అక్కర లేదు. వివరాలకు: All India Representation & Commercial Services, Hathras, U. P.

ఆడనంగు

ఎక, రామకృష్ణ.

ఆత్మవిశ్వాసం

మానవత్వంమీద మనకి వున్న విశ్వాసంకన్న, కఠినమైన వ్యక్తులందరిలోను పరివర్తన చేపట్టమనేది అసాధ్యం. అయితే ఆత్మ విశ్వాసం వుండటంవల్ల వ్యక్తిగతంగా మాత్రం ఒక మేలు కలుగుతుంది - ఎదుటి వ్యక్తుల కాఠిన్యానికి ఆహుతి కాకుండా, కాహ్నికేతుల ప్రభావానికి లొంగిపోకుండా, మనవి మనం రక్షించుకొని, కష్టాలను చిరునవ్వుతో ఎదుర్కొంటూ జీవిత యాత్ర సాగించగలం. కొమ్మూరి ఉపారాణిగారు సమాధివయంతో అర్థంచేసుకుని దీనికి సమాధానమిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(ప్రభావతిగాడు కేవలం మాన

వుల మంచితనంలోని నమ్మకమూ, సత్ప్రవర్తన వల్లనే కఠినమైన వ్యక్తుల పరివర్తన తేగలమూ అనే సంశయాన్ని వెల్లడిస్తున్నాడు. ఎవరుగాని ఆత్మవిశ్వాసంతో తమ జీవితాలను తీర్చిదిద్దుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తారేగాని, ప్రతి వ్యక్తిలోనూ పరివర్తన తేవటానికి పూనుకోరు. ఆ వ్యక్తులు స్వజనులు, ఆవులు అయితే ఆత్మవిశ్వాసంవల్ల, దీక్షనం గతములో హృదయం

వర్తన సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కేవలం ఒక్క వ్యక్తి సత్ప్రవర్తనద్వారా సమాజంలోని యితర వ్యక్తులందరిలోనూ పరివర్తన కలుగుతుందని అనుకోనవసరంలేదు. ఇంతేకాదు, కథలలోనూ సినిమాలలోనూ తప్ప నూరింట నూరుపాళ్లు దుష్టులు వాస్తవంగా సమాజంలో కనపడరు. ప్రతిమనిషిలోనూ ఏదో విభ్రమైన సంస్కారం అంతో ఇంకో ఉంటుందని ఒక్క నోక వదల.

ప్రమాదవశాత్తు మరణించింది

పాడున్నే విడువకు రకే నాటి. సిఫీ, టోడ్డి తుడిచి, నీళ్లు జల్లాలి. విన్నుటి గంటకు వాడిన రాసెడు అంటూ తోమాలి. పశువులపాక నాపుచేసి రెండు బల్లల పాలూ నీరకాలి. ఇంటిల్లిపాచికి లేచేటప్పటికి పళ్లు తోమకు నేందుకు నీళ్లు తోదాలి.

ఏడింటికి అందరికీ కాఫీ సిద్ధం చేయాలి. తను మాత్రం తాగకూడదు. ఎందుకంటే మామగారి మేనల్ల కాఫీ తాగినవార్క చేరి మీదుగా అన్నం తినడు. ఎనిమిదింటికి మడి గట్టుకుని పదింటిలోపల పదిమందికీ చంటి చేయాలి. లేకపోతే భర్త కొద్దుకు పోకడం ఆలస్యమవుతుంది. తలోపల అందరికీ స్నానాలకి వేడి నీళ్లు సన్నచెయ్యాలి. మధ్యలో ఆడబడుడు లెవరన్నా కాఫీలకి ఆర్డర్లీస్తే, ఆ పురమాయింపులన్నీ ఆగరించాలి. మడి మాత్రం చేపకూడదు. వేళి మరదిని కాలేటికి, భర్తను కొర్కకు పంపాలి. మామగారు 11-30 కు గాని తిన గు. అయిన తినంటే ఆడవాళ్లెవరూ విస్తరి చేసుకోకూడదు. అందరూ తింటే గాని తను తినలేదు.

మహా భర్తకు రెండు గంటలకు టిఫీనూ, మూడు గంటలకు అందరికీ టీ. ఇవన్నీ అయ్యేటప్పటికీ రాత్రివంట. రాత్రిపని ముగిసేటప్పటికీ పది అవుతుంది. అందరికీ పక్కల అమర్చి, తర్వాత తను నిద్ర పోవాలి.

కావరానికి వచ్చినప్పుట్లైతే చీ మూళ్లంగా చంద్రకాంత దినచర్య ఇది. లోకంలో వానిసత్వం తొలగిపోయిందనే అప్రభమలో ఎవరన్నా వుంటే చంద్ర కాంతవంటివార్లను ఎంతోమందిని మూడ గలను—'తిరగబడక, ఈ కతా బం లో కూడా అదేం ఖర్చు! అంటే చెప్పలేను.

ఇంతయినా ఆ ఇంట్లో ఒకళ్ళకీ చంద్ర కాంతమీద ప్రేమ, సానుభూతి అనేవి లేవు. చుమలు మడరలేదనో, పెరుగు పులి సిందనో, నీళ్లు మరగలేదనో ఈ సడింపులూ, నాధింపులూ.

వివాహబతుకు వేరేపనే లేదు. తిని కూచుని 'ఆడబడుడు అర్థ మొగుడు' అంటూ దీర్ఘాలుతీస్తూ, చంద్రకాంతని కోసి పెట్టడంతప్ప వేరేపని లేదు.

చంద్రకాంతకంటే గౌరవకుటుంబీకుడు. కుటుంబరావు పేరుకు తగినట్టే కుటుంబం కూడా పెద్దదే; నలుగురు మొగపిల్లలూ, ఆరుగురు ఆడపిల్లలూ. అందులో ఆఖరామే చంద్రకాంత. తరతరాలు ఊరికీ మాచుని తినడంవల్లా, ఆరు పెళ్ళిళ్ళు అమాఘంగా చెయ్యడంవల్లా కుటుంబపరిస్థితి ఆర్థికంగా చితికిపోయినా, గౌరవ ప్రతిష్ఠలవిషయంలో వేరెత్తి చూపలే రెవరూ.

ఆఖరివిడ్డ చంద్రకాంత ఎంతో గారా బంగా పెరిగింది. చంద్రకాంత సుఖపడదని ఎవరూ అనుకోలేదు; ఆ భయమే కలగ లేదు.

చంద్రకాంతభర్త సర్వేశ్వరావు స్త్రీదరి చేస్తున్న భారమంతా సర్వేశ్వరుడిమీద పదిలేసి, పెత్తనమంతా తండ్రికి, అక్క గారికి వోదిలి, నాలుగరాళ్లుతెచ్చి ఇంట్లో పడెయ్యడమే ఆశయంగా గల సాత్విక మహాశయము.

కొంతి రామమూర్తి

తండ్రి, వివాక్కు గారు, పెళ్ళికొని ఇరెలూ, కాతేజీలో దదివే తమ్ముడూ, తండ్రి మేనత్త—అందరినీ ఆతనే పోషించాలి.

చంద్రకాంత దినచర్య చెప్పడంలో నా వుండేం అవివేకస్థులన్నీ ఏకాగ్రుపెట్టి మీ సానుభూతినిపొందేలా చెద్దామని కొడు.

అంతకంటే ఎక్కువగా కష్టపడే వాళ్లు కూడావుంటారు. ఏనా ఏమాత్రం సౌఖ్యపు గాయం దరిదాపులకైనా చంద్రకాంతలా చేరనివాళ్ళు అరుదుగా వుంటారనుకుంటాను. భర్త ప్రేమని పొందగలిగినట్లయితే చంద్రకాంత అంతకంటే రెట్టింపు కష్టాన్ని భరించగలిగేది. సర్వేశ్వరావు స్వభావాన్ని చిత్రించడం కష్టం. ఈ కేంద్ర సంఘటన విన్నాక ఎమనుకోవాలో నాకే తెలీలేదు.

* * *

సర్వేశ్వరావు ఏడున్నర గంటలకు భోజనంచేసి మామూలుగా క్లబ్బికి పోతాడు. రాత్రి పడలేగాని రాదు. అందులో అడేది కాంట్రాక్ట్ బిడ్డి ఒక్కోరోజు రాత్రి రెండు గంటలకూడా అయ్యేది.

చంద్రకాంత పనులన్నీ పూర్తయ్యాక తన గదిలోకి పోయి, భర్తకోసం నిరీక్షించి, నిరీక్షించి, నిద్రపోయేది.

■ రోజున తలుపు తట్టినట్లయింది. వెళ్లి తలుపుతీసింది.

ఎదురుగా మామగారు! చిరునవ్వుతో "ఏమే, కొడలా ఏం చేస్తున్నావ్?" అన్నాడు.

చంద్రకాంత ప్రాణం పైకెగిరిపోయి నట్లయింది. చూడలిపోయింది. వెంటనే తలుపులు బిగించుకుంది. గుండెలు వేగంగా కొట్టుకోసాగాయి. కాళ్ళు వణకసాగాయి. భయంతో క్రుంగిపోయింది.

మామగారి విషపుదగ్గూ, పకిలింపూ విసబడ్డాయి...

సుర్నాటినించి విధవాదబతుకు కొత్త ఫర్మానా వారిచెయ్యిపాగింది: 'తండ్రి నీళ్ళుపోసుకున్నంతసేపూ, అన్ని చేదబూ నీళ్ళు చేదాలవి.' 'మామగారంటే దైవ సమానుడు. అలాంటివాళ్ళకు ఏ వేవైనా చేయాలి' అని బోధ చేసింది.

"మీ నాన్న గారుకదా; నవ్వు మాత్రం నేన చెయ్యకూడదా" అందా మనుకుందో, అందో చంద్రకాంత; నరహాప రాక్షసి లాంటి ఆ యిల్లుబట్టిన విధవాదబతుకు మీద విరుచుకుపడింది: "నాకే ఎదురు చెబు తావులే! అమాత్రం మామగారికి సవర్య చెయ్యకూడదూ? పతివ్రత బయలుదేరా వని. చూడండి ఎంత పొగరో? శతకోటి సంగాల్లో బోడిజంగమని, అక్కడికి తా నొక్కడే పతివ్రతాశోమణి! ఐనట్లు" అంటూ. ఇంటి పెంకులు ఎగిరిపోసాగాయి.

మనదేశంలో మధ్యతరగతి కుటుంబాల్లో వికెంతువులు చేసే అసూయత్యాలు ఇంతా అంతా కాదు! ప్రతి ఇంట్లోనూ వాళ్ల మూలంగా ఎంత గోల జరుగుతుంది. ఈ మాటలు రావేది ప్రేమానిని, వికెంతువుల్ని కిందపర్చాలని కొడు. వాస్తవ విషయ మంతే!

అయితే అలా ఎందుకు జరుగుతుంది అంటే కారణం లేకపోలేదు. మానవులకు సహజమైన జీవితంనుండే వాళ్లు బలవం తంగా వేరుచేయబడతారు. దానికొక్కరణం, మతం, పురాతనాచారాలు మొదలైనవి.

(49-వ పేజీ చూడండి)

బొమ్మలిల్లు

జోస్యం పంతులు

బొమ్మరం, ప్రభాకరం

“జోస్యం పంతులు జోస్యం మాత్రం
ఝూటాలేనిది, ఖరారైనది
అల్లాటప్పయ పంతులు చెప్పే
కల్లబొల్లి కథ కాదండీ !

ప్రశ్న చెప్పడం, చేయిచూడడం
పంచాగాలు తయారు చేయడం
ఏమను కంటున్నారో గానీ
ఎంతో శ్రమపడి నేర్చాను !”

అరుగుమీద తిప్పే సిన పంతులు
అల్లా కోతలు కోసేస్తుంటే
ఆశ్చర్యంగా నోరు తెరుచుకుని
అందరు జరులూ విన్నారు !

అక్కడ జేరిన మొండి ఘటాల్లో
అల్లరి హనుమంతయ వ్రన్నాడు
“ప్రశ్న చెప్పడం అంటే ఏమిటి
పంతులుగారూ?” అన్నాడు.

“ఏదోనాక విషయాన్ని తెలుసుకుని
“ఇది అవుతుందా, అవదా” అనుకుని
ఇవ్వవచ్చిన పుప్ఫు పేరొకటి
ఇవ్వడంతే చాలును నాకు.

మీరనుకున్నది ఏమాత్రంజో
మీ ఎడట చెప్పేస్తావంటూ
జోస్యంపంతులు విలకను వేళ్తో
ఝూడించుకు ముడివేశాడు.

అయితే ప్రశ్నడిగా చెప్పండి,
అవి సెపుప్ఫు పేరిచ్చానేను.”
అన్నాడవ్వుడు హనుమంతయ్య
అందరిమధ్యా నిలుచుని నత్తయ్యతు.

“అవి సెపుప్ఫు” అని నోట్లో అనుకుని
అనేపనిగ ఆకాశం చూసి
అయిదువేళ్లనీ ముడిచి తెరిచి
“అవడయ్యా నీ ప్రశ్న”న్నాడు.

“నేన్నిన్నడిగినదేమో తెలుసా ?
“నిజమవుతుందా నీ జోస్యం?” అని
నాప్రశ్నకి నిజవాలు మాత్రం
నచ్చిందయ్యా” అన్నాడు.

వకాలుమని ప్రజలంతా నవ్వి
“తికమకవడకోయ్, జోస్యంపంతులు,
జోస్యంపంతులు కావయ్యానువ్
ఝూటాపంతులి”వన్నాడు !

అయితే నాకో నరేయ మున్నది
“అవడ”ని చెప్పిన పంతులిజోస్యం
అబద్ధమా? నిజమా? చెప్పండి !
అంతా ఆలోచించండి !

స్వర్గం సరదా తేలింది

మరాఠీ మూలం: చి. వి. జోషీ

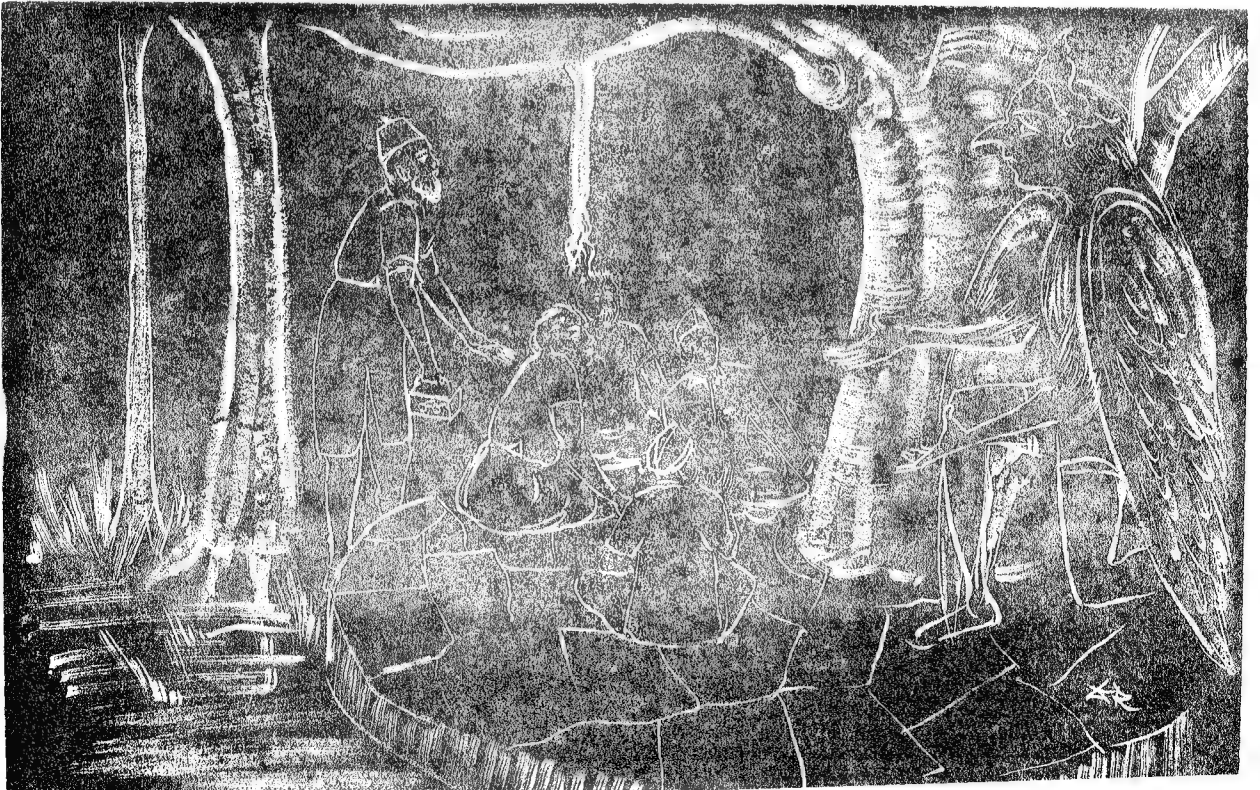
అనువాదం: శ్రీమతి ఎన్. కమలకుమారి

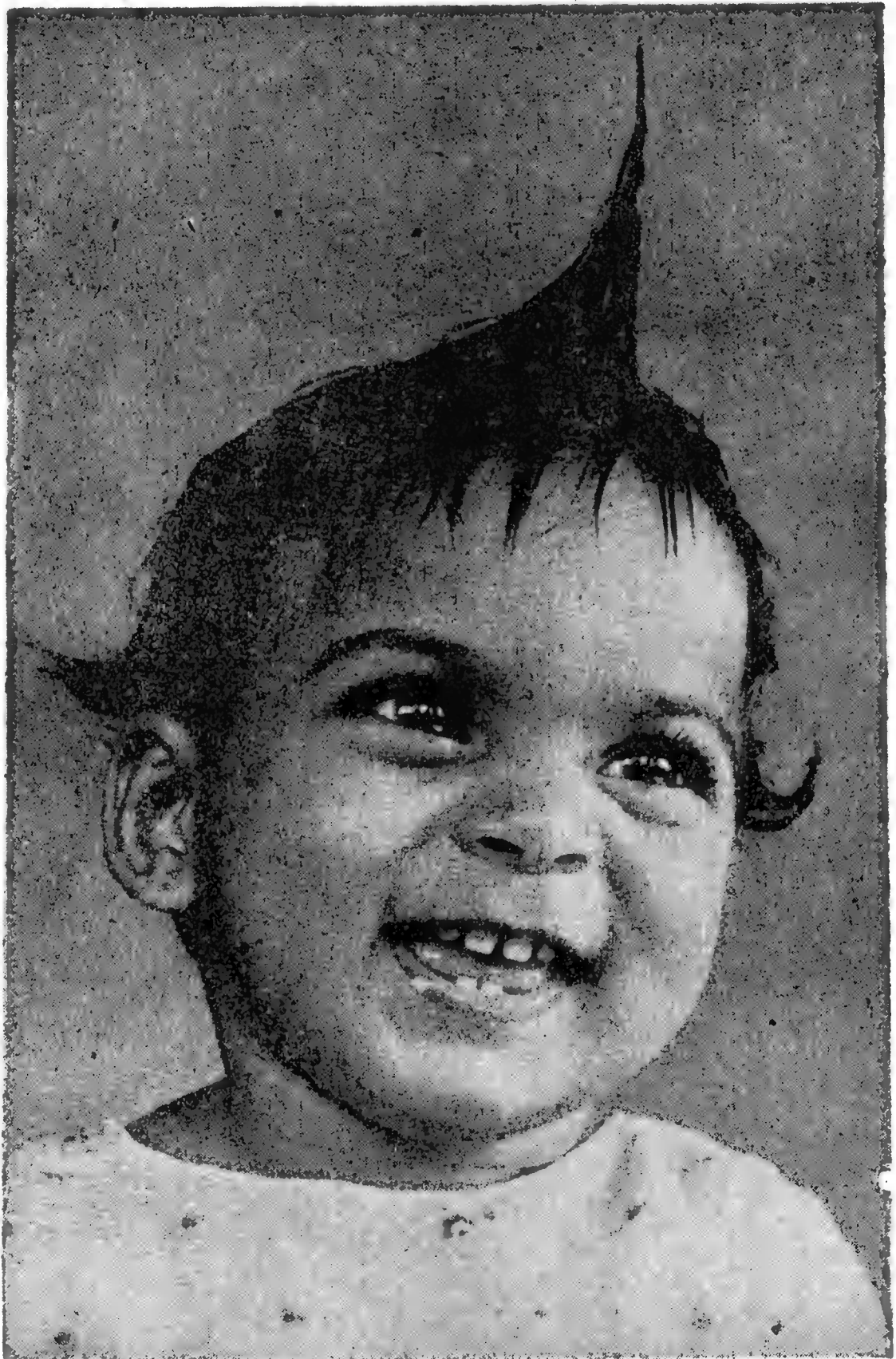
ఎడారి అనే పూల్లో బాగా వస్త్రీ
పున్నచోట నాయి అనే పూరి
కల్లే రోడ్డు మాడ్చు దగ్గర ఒక పెద్ద
మట్టిచెట్టా, ఆ చెట్టుకింద
గయ్య అరుగూ పున్నై. ఈ
అరుక్కి కొంచెందూరంలో ఒంటి
కమానుతో కట్టిన బ్రిడ్జివుంది.
ఊల్లోవాళ్లంతా అక్కడ కూర్చుని
బాతాఖానీ కొడ్తూ కాలంగడుపు
కునే జాగా అది. బ్రిడ్జిమీద
కూర్చుని రోడ్డుమీద వెళ్లే

కాల్లు లెళ్లిపెట్టడం, లేకపోతే ఆ
రాతి అరుగుమీద కూర్చు
అక్కడ చుట్టుప్రక్కల తిరుగు
తూండే కోతుల లీలలు చూడడం,
వీటితో చుట్టుప్రక్కలవాళ్లంతా
కాలం గడుపుతూంటారు సాధా
రణంగా.

ఒకరోజున ఆ పూల్లోనే పున్న
మాదిగ మద్దిగాడు ఆ రాతి అరుగు
మీద కొంచెం విచారంగా కూర్చు
న్నాడు. నాడు ఎప్పుడూ తన
దుకాణంలోనే కూర్చుని పనిచేస్తూ,

పది ఇరవయ్యేసి నిమిషాలకోసారి
మూడుగుజ్జాలమార్కు బీడిలు
కాల్చడానికీ, ఆదేవిధంగా పొగాకు
సమలడానికీ కాలం గడిపేస్తూండే
వాడు. కాని ఆరోజున మాత్రం
అరుగుమీద కూర్చుని రోడ్డుమీద
వస్తూ పోతుండే మిలిటరీలారీలు
లెళ్లి పెట్టడంతప్ప మరేంపని లేక
పోయింది. మద్దిగాడు
వీలైతే వైబడ్డవాడిలాగా కన్నీ
స్తాడు. మనిషి తెల్లగా పున్నా
మాసి పోయిన గుడ్డలమూ

స్వర్గం సరదా తీరింది

అంగా కష్టజీవి అని మాత్రం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

తెల్లటోపీలు పెట్టుకున్న ఇద్దరు వ్యక్తులు వేరుశనక్కాయలుతింటూ ఊళ్ళోంచి అరుగుదగ్గర కొచ్చారు. అందులో నల్లగా పొడుగ్గా వున్న మనిషి గజాలగవరయ్యా, పొట్టిగా తెల్లగావున్న రెండోవాడు మిషను కుట్టు వీరాస్వామి. వీళ్లిద్దరూ స్నేహితులే. ఇద్దరి వయస్సులు దగ్గరదగ్గరగా ముప్పైపైగా వుంటే. గవరయ్య తన చేతిలోని రెండు వేరుశనక్కాయలు అరుగుమీద కూర్చున్న మద్దిగాడిచేతిలో పెట్టి, “ఏం మద్దిబాబాయ్, ఇయ్యాల ఈగలు తోలుకుంటా అరుగుమీద కూకున్నావేం, అయ్యా!” అని అడిగాడు. “గాలి తీటా కూఖున్నాడు” అన్నాడు వీరాస్వామి వెంటనే.

“గాలి కాకపోతే ఏం తిన మంటవ్? పొద్దిటేళనిండి ఈరొండు గింజలూ తప్ప పొట్టింకేంలేదు. యూల్లో నాయాపారం ఏం చాగెట్టు నేడు.” అన్నాడు మద్దిగాడు దిగులుగా.

“యాపారం ఎట్లా చాగుద్ది? ఇప్పుడు ఈ యూల్లో పాతికల్ల వత్తి కూడా నేండే? బడిమాట్లోరు మిలిటరీ క్యాంపాలో గుమాస్తాపని నేస్తూండాడు. వూల్లో పాతికమంది మిలిటరీలోచేరి వూరు వదిలేశారు. పొలంలో పనిచేసే ఆడోర్లు ఇంకో వూరు ఫ్యాక్టరీలో పనిసెయ్యడానికి బయల్దేలిపోయారు. ఇంక గజాలు మాత్రం యారికి తోడగాలి.” అని

తనబాధ చెప్పకున్నాడు గజాల గవరయ్య.

“నా యాపారం మాత్రం ఎక్కడ చాగుద్ది? బట్టలు నాలుగు రెట్లు ధర పెరిగింది. ఇంకేవరూ బట్టలు కుట్టితారు?” అని తన వ్యాపారం సంగతి చెప్పకున్నాడు దక్షి వీరాస్వామి.

ఇల్లా నిరాశగా వీళ్లు ముగ్గురూ మాట్లాడ్తూండగా ఇంకా ఇద్దరు అక్కడికి చేరారు. అందులో ఒకడు లావుగా వున్నాడు తలపాగా చుట్టుకుని వున్నాడు. వీడు మంగలి తిరుపతి అని వాడి చంకనో వున్న నంచీ, చేతిలో పెడల్పుగానూ పొడుగ్గానూ వున్నబట్టా ఇంకే పరూచెప్ప నవనరం లేకుండానే చెప్పున్నాయి. నత్తి మీద తురకటోపీ, పొడుగాటి చొక్కా. దానిమీద జాకెట్టూ, పొడుగులాగూ, వేసుకున్న రెండో వాడు అబ్దుల్ కరీమ్ భాయి చెప్పా వాలాఅని చేతిలోవున్న కేకుపెట్టిని బట్టి ఎవరయినా తేలిగ్గా గ్రహించుకోవచ్చును. “శుభలేక పెనీ చెమ్మా వాడితే ఎవరికయినా సరే చదవడం వస్తుంది” అని పెట్టిమీద రంగులతో రాసివుంది.

“కరీమ్, నువ్వు మోసగాడి వోయ్.” అన్నాడు మద్దిగాడు కరీమ్ని ఉద్దేశిస్తూ.

“అదెల్లా బాబాయి?” అడిగాడు కరీమ్.

“నువ్వు నెప్పేవు. నీ చెమ్మా వాడితే చదోడం వత్తదని. నీచెమ్మా కొనుక్కొని నేను వాడ్డం మొదలెట్టించే చూడిలో దోరంమాత్రం

కన్పిస్తాది. మరి ఒక్క అచ్చర మయినా చదోడం వత్తే నే నచ్చినం తొట్టు” అని అమాయకంగా కంటి జోడు మహత్వం తన అనుభవాన్ని బట్టి చెప్పాడు మాదిగమద్దిగాడు.

“బల్లో నదవకోమండానే ఎట్లా నదవడం వత్తుందోయ్? బాబాయ్! అట్లా జోడేసుకొంటేనే నదవడం వత్తే ఇంక బల్లెందుకు, మాట్లాడెందుకు? గవర్న మెంటు కళ్ళజోళ్ళ దుకానమే పెట్టేద్దరు.” అన్నాడు తిరుపతి.

“పోసితెద్దో, మరిమేము అడుగు తుండామా, తిరుపతిగా, నీ యాపారం ఎట్లాగుందోయ్” అని అడిగాడు మద్దిగాడు. తిరుపతి తన చేతిలోవున్న గుడ్డతో చెమట తుడుచుకుని, “యాపారం చాంతంగా పడిపోయింది చూడు! నదువు కున్నోళ్లు నలుగు రూల్లోన్నారూ అంటే అల్లకి నాలుగురోజులకోతూరి గడ్డం సెయ్యడం. ఇప్పుడు ఆల్లంతా యుద్ధంలోకి పోయారు. మీరు పడేనురోజులకోతూరి గడ్డం గీయించుకుంటారాయ్. మరి ఇంకేం యాపారంగట్లా వుంటది? ఈ భూమిపై వీరియాపారం సాగదు” అన్నాడు.

ఇది విని గవరయ్య “భూమిపై యాపారం చాక్కపోతే కొడుకా, చ్వర్గంలో చాగుతుండేటోయ్” అని అడిగాడు.

“పెనాను. చ్వర్గంలో నాకు పని దొరికితే నేను ఆడకే పోడానికి ఒంటికాలుమీద తయ్యారు” అన్నాడు వీరాస్వామి.

ఇంతలో ముట్టిచెట్టు వెనకాల నించి ఒక అదృశ్యవ్యక్తికంతం

ఈ విధంగా వినిపించింది. “ఓ నాను. నడవండి స్వర్గానికి, మీకు కావలసినంత వ్యాపారం స్వర్గంలో సాగుతుంది. ఎవరికన్నా రావాలని వుంటే నేను నిమిషంలో తీసుకున్నదిగ బెడతాను.”

ఇది విని అయిదుగురూ ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. అందరూ ఒక్కసారిగా, “ఏరా మాట్లాడేది” అని కేళేశారు. వెంటనే చెట్టుపెనకాల వున్న వ్యక్తి ఒక్కసారిగా అందరికీ కన్పించింది. చిలుకముక్కులాంటి పెద్దముక్కు, రెండు పెద్ద పెద్ద రెక్కలూ, నెత్తిమీద కిరీటం వీటన్నిటిని బట్టి విష్ణువాహనమనడానికే సరిచేహంలేదు. ఆకారంలో మాత్రం చాలాపెద్దగా కన్పిస్తున్నాడు. హిందువులంతా సాష్టాంగ నమస్కారం చేశారు. తురకవాడు మాత్రం నంగివంగి సలాములు చేశాడు. గరుత్మంతుడు వీరితో సంభాషించడం మొదలుపెట్టాడు. “ప్రజలారా! స్వర్గంలో వ్యాపారం ఎల్లా సాగుతుందో మీకు చూడాలని వుందికనుక నడవండి, నేను మీమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను. మీకు బాగావుంటే ఒక్కడే వుండొచ్చును. లేకపోతే మర్రాడే మీమ్మల్ని తిరిగి తీసుకొని వస్తాను.” అని చెప్పాడు.

అయిదుగురు మిక్కిలూ గరుత్మంతుని ఆహ్వానానికి ఇష్టపడి స్వర్గానికి వెళ్లడానికి వప్పుకున్నారు. మూడిగ మద్దిగాడు ఇంటికి పరుగెత్తికెళ్లి తనదగ్గరున్న చెప్పలూ, చెప్పలుకుట్టే సామగ్రి మొదలయినవన్నీ మూటకట్టుకుని, తన వెళ్లాంతో ఏవో కల్పించి చెప్పి

తిరిగివచ్చేశాడు అరుగుదగ్గరికి. గాజుల గవరయ్య గాజులపెట్టి తెచ్చాడు. దర్జీ ఏరాస్వామి కత్తెరా తేవూ తీసుకున్నాడు. ఇదే విధంగా మిగతావారు వారివారి సామాన్లతో తయారయ్యారు. అంతా కలిసి గరుడుడి వీపుమీదికెక్కి కూర్చున్నారు. “కల్లుమూసుకోండి. మూసుకున్నారా? హా! బాగుంది. తేరవండింక” అని గరుడుడు అంటూనే స్వర్గానికి చేర్చాడు వాళ్లందరినీ. వాళ్లకి కూడా కల్లు తెరవగానే స్వర్గానికి చేరినట్లనిపించింది. వాళ్లు వ్యాపారం చెయ్యడానికి రావడం వల్ల స్వర్గం చూడడం మానేసి వాళ్లవాళ్లపనులు వెంటనే మొదలుపెట్టారు. రోడ్డుప్రక్కనున్న కాలిబాటమీద మద్దిగాడు తనచెప్పల్ని పరుచుకుని కూర్చున్నాడు అమ్మడానికి. ఇంతట్లో ఏడుగురాల రథం శరవేగంతో వచ్చి మద్దిగాడి యెదురుగా ఆగింది ఒక్కసారిగా. ఎర్రరంగు అరుణుడు సారథిగా వుండి నడిపిస్తూండగా సూర్యదేవుడి రథం అతితేజోవంతంగా విరాజిల్లుతుంది. మద్దిగాడికళ్లు ఆతేజానికి మరుమిట్లుకొలిపిపై. వెంటనే కరిమేభాయి ఇచ్చిన చలనజోడు తీసి కళ్లకి తగిలించుకున్నాడు.

సూర్యదేవుడు సంజు చేసి మద్దిగాణ్ణి పిలవగానే, మద్దిగాడు తలపాగా సద్దుకుంటూ అతి విషయవిధేయతలతో చేతులు జోడించి దేవుడి ఎదురుగా నిలబడి, “భగవంతుడా! ఏంటో చలవిప్పించండి” అన్నాడు.

“మృత్యులోకం నించి క్రొత్తగా

వచ్చినట్లున్నావు! వీడి, పాగాకు వాసన ఇంకా నీదగ్గర వేస్తోంది. కేలే. అదల్లా వుండనియ్యి. నా సారథికి మృత్యులోకంలో ఉపయోగించే బూట్లు జోడులాంటి జోడు కావాలి. ఏం తీసుకుంటావు ఒక జోడుకి?” అని సూర్యదేవుడు ఆజ్ఞా సూచకంగా అడిగాడు.

“దొరగారో! తమరిథం వచ్చినంతిప్పించండి. తమదగ్గర నేను దేరం వేస్తేతానండి” అన్నాడు మద్దిగాడు ఎంతో విషయంగా.

“చూడు మద్దిగా, ఇది స్వర్గం. ఇక్కడ మనుష్యులోకంలో మాదిరిగా బేరాలు సాగవు. ఒక్కటే దేరం. ఇదే ఇక్కడివద్దతి.” అని నిక్కచ్చిగా చెప్పేశాడు దేవుడు.

“భగవంతులు, పదిరూపాయలిప్పించండి. ఎంత పెద్దకాలయినా ఇంక తిరుగు మాటుండదండి బాబూ” అన్నాడు మద్దిగాడు.

సూర్యనారాయణ వాడిని సారథికాలికాలతలు తీసుకోమన్నాడు. మద్దిగాడు సారథికాళ్ల కోసం చూడడం మొదలెట్టాడుకాని అరుణుడికి కాల్లెక్కడున్నాయి? తోడలు మాత్రం వున్నై - అంటే తలదగ్గరించి చూస్తే. ఈ హాస్యం మద్దిగాడికేం నచ్చలేదు. తన నోట్లో దుమ్ముపడడానికి ఇది ఒక సాకు అనుకున్నాడు. కాని సూర్యుడు బాహ్యంగా ఎంతవేడిగావున్నాడో, అంతర్యంగా అంత దయగలవాడిలాగా కన్పిస్తున్నాడు. ఆయన నవ్వి, “మూడిగన్నా, నేను నీతో పరిహాసమాడను. మా అరుణుడికి ఏరకమయిన పాదరక్షలూ అవసరంలేదు. ఇదుగో నీ పదిరూపాయలూ.

స్వర్గం సరదా తీరింది

అరుణా! నడు, రథాన్ని నందన వనంవైపుకి పోనియ్యి” అన్నాడు.

మద్దిగాడిచేతిలో పది నాణాల్లా వడ్డయి. రథం శరవేగంతో పరుగెత్తసాగింది. నాణా ల మీద ఇంద్రుడి ముఖచిత్రం ముద్రించబడి వుంది. ఇంకా బహుసంవత్సర అంకెలూ, ఇంకా ఏవో సంస్కృత అక్షరాలూ వున్నాయి. మద్దిగాడికి చదవడం చాత కాకపోవడంవల్ల ఇంద్రుడిబామ్మమాత్రం చూశాడు.

కాస్తేవయ్యాక మంగలి తిరువతిగాడు తన గుడ్డతో విసురుకుంటూ మద్దిగాడిదగ్గర కొచ్చాడు పుగాకు నమలడానికి. స్వర్గంలో పుగాకు దొరకదు. మూడుజాతుల వృక్షాలుమాత్రం వున్నాయి—

అబ్బా...ఎంత భరింపలేని తలనొప్పి!

సారిడన్ ను పుచ్చుకోండి

ఇప్పుడు క్రొత్త, ఆరోగ్య రక్షకమైన అత్యుత్తమ కౌగిల ప్యాకెటింగులో దొరుకును ఒక బిళ్ల 2 అణాలు.
వోప్పిని పోగొట్టును. విక్రంతి విచ్చును నవోత్సాహము చేకూర్చును.

మొదటిది పారిజాతం, రెండోది మందారం మూడోది కల్పవృక్షం. మనుష్యలోకంనించి బయల్దేరే ముందు సంచిలో వేసుకున్న పుగాకులో మిగిలిన ఒక పుగాకు కాడని రెండుముక్కలు చేసి దాని కింకా నున్నంతరాసి దాన్ని నవుల్తూ తిరుపతి “బాబాయ్ ఇయ్యాల ఏం దొరికింది?” అని అడిగాడు మద్దిగాడిని.

“ఇదుగో చూడు పదిరూపాయలు. ఇదైనా పూరికేనే దొరికింది గూర్యనారాయణ్ దయ” అన్నాడు రూపాయలు గల గల లాడిస్తూ.

తనకికూడా ఒక గిరాయికీ తగుల్లుందనే ఆశతో తిరుపతి పొగాకు నవుల్తూ తన దుకాణంలోకి వెళ్ళాడు. ఈ దుకాణం గరుడుడు తనకి ఏర్పాటుచేసినది. దుకాణంగోడమీద తిరుపతిగాడు తనుచేసేవనికి ధరలు రాసిపెట్టాడు.

“తలమీద జట్టు క త్తిరించడానికి...ప్రతిదేవుడికీ నాలుగణాలు. నున్నగా గుండుచెయ్యడానికి... ప్రతి దేవతకీ రెండు అణాలు.

గడ్డంచెయ్యడానికి అంతే.”

తిరుపతి తన గుడ్డతో బాగా తుడుస్తోండగా ఒక గిరాయికీ లోపలికివచ్చాడు. ఆ వచ్చినవాడు సామాన్యంగాలేదు. ప్రత్యక్ష చతుర్ముఖ బ్రహ్మదేవుడు ఆ వచ్చినది. తన గడ్డాలలో ఒకగడ్డం ఊగరాలు తిప్పతూ, “దుకాణం క్రొత్తదిగా కనిపిస్తోంది. ఏదీ చూద్దాం, నీచెయ్యి ఎల్లా పని చేస్తుందో” అన్నాడు.

“కూసోండి! కూసోండి! బహ్మ

దేవా! నాసెయ్యి ఎట్టుపనినేస్తదో కూడండి దయించి. బెండూరి మారాజులదగ్గర నేను పనినేస్తూండోణ్ణి కాబూ. ఆడ ఇసుగు పుట్టి ఈ స్వర్గంలో యా పారం సేద్దామని వచ్చాను” అన్నాడు తిరుపతి.

బ్రహ్మదేవుడి నాలుగు తలలకీ నాలుగు గడ్డాలకీ ఊరకర్మ చేసేవరికీ తిరుపతి చెయ్యిలా కొచ్చింది. తన గిరాయికీతో కాస్త ఏమన్నా మాట్లాడ్తూ కాలం గడుపుకుంటూ మనుకున్నాడేకాని బ్రహ్మదేవుడి నాలుగునోట్లూ అంతమాత్రం అవకాశం ఇవ్వలేదు తిరుపతికి. పని అంతా అయ్యాక బ్రహ్మదేవుడు ఆరు అణాలు వాడిచేతిలోవేశాడు. వెంటనే తిరుపతి, నాలుగు తలకాయలకీ ఒక రూపాయా, నాలుగు గడ్డాలకీ అద్దరూపాయా తమరు నాకు దయనేయించాలండి” అన్నాడు.

“నువ్వు వింధర పెట్టావో సరిగ్గా చదువు; జట్టు క త్తిరింపు! దేవుడికి నాలుగణాలూ, గడ్డానికి రెండు అణాలూ; నే నొక్కడేగా దేవుణ్ణి?” అని అడిగాడు బ్రహ్మదేవుడు.

తన ధరలు రాయడంలో పొరబాటు చేశాననుకున్నాడు మంగలి. మృత్యు లోకంలో ప్రతివాడికీ ఒక్కతలే వుంటుంది; కాని స్వర్గలోకంలో చాలా తలలుంటాయనే సంగతి తన ముందుగా ఆలోచించలేదు. బ్రహ్మదేవుడు తనని బాగా పరాధించాడనుకున్నాడు.

కమలాసనమీద కూర్చుని నేపథ్యం చేస్తూన్న బ్రహ్మదేవుణ్ణి చూసి “ఏం తాతయ్యా, ఎల్లావున్నావు? మంగలి దొరికి నట్లున్నాడు, గడ్డం మాంభి నున్నగా కనిపిస్తోంది.” అని అడిగాడు రావణాడు.

“దొరికాడు బాబూ ఒక్కసారి. మృత్యు లోకంలోంచి వచ్చాడయ్యో వ్యాపారం చెయ్యడానికి. వైగా ఒక్కొక్కడికి నాలుగణాలే. గడ్డానికి మాత్రం రెండు అణాలు. నువ్వుకూడా వెళ్లి తువరం చేయించుకునిరాకుభంగం.” అని బ్రహ్మదేవుడు సలహా

చెప్పాడు. రావణుడు దుష్టరాక్షసుడయినా రాముడిచేతిలో మృత్యువురాబట్టి, స్వర్గప్రాప్తి కలిగినదని అందరికీ తెలిసిన సంగతి. స్వర్గంలో ఏ మంగలివాడూ కూడా రావణుడికి తువరం చెయ్యడానికి వప్పుకోక పోవడంవల్ల రావణుడికి పెద్ద తంటాయే వచ్చిపడింది. ఒక్కమనిషికి తువరం చెయ్యాలంటే పర్వతమీద కాని ఒక్కొక్కడికి పనేనీ తలకాయలంటే తువరం చెయ్యడమనేది పెద్ద పనుల్లే. లంకలో అయితే తను రాజు కనక తన ఇస్తానుసారంగా ఏం చెయ్యాలన్నా సాగింది. మరి స్వర్గంలో తను సామాన్య పాదకు. ఏం సాగుతుంది? హిందూ ధర్మంలో ఏ నుగుమిదినించి దిగి ఎనిమిది గుడ్డల రథం మీద స్వారీచేసి వైస్రాయి ఇంద్రాండు వెళ్ళక తనపెట్టి వేడా తనే మోసుకుని వెళ్ళవలసి వచ్చినట్లుగా రావణుడు స్వర్గంలో సామాన్యగృహస్థుడిలాగా కాలం గడప వలసి వస్తోంది పాపం! క్రొత్తగా స్వర్గానికి వచ్చిన మనమంగలి తిగుపతిని పరాభవించడానికి రావణుడు ఒహముఖ కార్తికేయుడైన దత్తాత్రేయుడేకాదు తీసుకుని తిరుపతి దుకాణంలో ప్రవేశించాడు. రావణుడి పది తలకాయలూ, కార్తికేయుడి ఆరు తలలూ, దత్తాత్రేయుడి మూడుతలలూ మానేసరికి తిరుపతికి ప్రాణాలు పైకి ఎగిరిపోయాయి. దుకాణంగుమ్మంలో కూర్చున్న కరీమభాయిచెలిలో ఏదో చెప్పి తను తువరం చెయ్యడం మొదలెట్టాడు ఒక్కొక్క తలకాయకీ మొత్తం పం దొమ్మిది తలలూ, పందొమ్మిది గడ్డాలూ పూరితయ్యాయి. రావణుడు మొత్తం రెల్ల చూసి రూపాయివేడ తిరుపతి చేతిలో పెట్టాడు.

ఇది చూసి తిరుపతి "లంకాప్రభువులు. ఏదైనా ఆలోచించి దెబ్బ ఇప్పించండి" అని విన్నవించుకున్నాడు.

"ఒరేయి. ముగ్గురిజేవుళ్ళ తలలకీ పన్నెండుదాలూ, గడ్డాలకీ ఆరదాలూ మొత్తం ఎంతయిందిరా" అన్నాడు రావణుడు.

"మా ధరలు మారాజులు పదహారీ" అన్నాడు తిరుపతి.

ఈలోపుగా కరీమభాయి మొదటిధరలు తెలిపేసి క్రొత్తధరలు బొగ్గుతో రాసి పెట్టాడు.

ఒక్కొక్క తలకాయకీ తువరం చేసి వండుకు రూ. 0.4-0. ఒక్కొక్క గడ్డానికీ తువరం చేసినందుకు రూ. 0.2-0.

రావణుడు ఈధరలు చూసేసరికి ఒక్క పొరిగా కూలబడ్డాడు. ప్రతివ్యక్తికీ అనికాకుండా ప్రతి తలకీ, గడ్డానికీ ప్రత్యేకంగా ధరలు రాయబడ్డాయి. ఇంకచేసేదేం లేక మొత్తం ఏడురూపాయల రెండు అణాలూ అర్పించుకుని ఆముగ్గురుజేవుళ్ళూ వెళ్లిపోయారు.

* * *

గాజుల గవరయ్య ఒకచేతిబండి అడ్డకీసుకున్నాడు. అందులో గాజులు చక్కగా అమర్చి గిరాకీలకోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాడు. మరోవైపునించి ఒకడు "అమృతం కావాలా అమృతం" అంటూ అమృతం అమ్ముతూ అక్కడికి వచ్చాడు. గవరయ్య జేబులో ఒకపాతలావుంది. అదిపెట్టి ఒక బంగారపుదొప్పెకు అమృతం కొనుక్కుని త్రాగుతూ "అల్లీ, దీనికి మా మనుష్యులొకంలా దొరికే టీరుచే లేదు!" అన్నాడు. ఈవిధమయిన మార్కపు మాటలు స్వర్గంలో కూడా వాడకుండా వుండలేకపోయాడు. స్వర్గంలో స్త్రీలంటే అప్సరసలు. వాళ్ళు బంగారం, రేడియో, ప్లాటినం మొదలయిన విలువగల వాటితో చేసిన గాజుగాజులు వాళ్ళకి ఎల్లా నచ్చుతాయి? అక్కడికి వచ్చిన అప్సరసలు ముక్కువలుపుకుని ముందుకు వెళ్ళడం ప్రారంభించారు. గవరయ్య ఇది భరించలేకపోయాడు. ఆ ముక్కులు నలుపుకోవడం మానేసరికి మన గవరయ్యకి ఎంత కోపం వచ్చిందంటే ఈ స్వర్గంలో వుండే అడవల్లాందరి ముక్కులూ తెగ్లాసి పారేయ్యాలనిపించింది. మానెగుడ్డలు కట్టుకుని, ఒక చేతిలో తింబూరా, ఇంకో చేతిలో మానెకాగడా పట్టుకున్న ఒక భృత్యుడు గవరయ్యదగ్గరకొచ్చి, "అంబాయి థంకా! ఏం గాజుల గవరయ్య! క్రొత్తగా వచ్చినట్లున్నావు స్వర్గానికి! నేను గోకరం గోవిందయ్యని. పుణ్యం చెయ్యి పట్టి వచ్చాక ఇక్కడికిచ్చాను. ఇదుగోమాడు. నూ అమ్మగారికి మంచి రకం గాజులు కావాలి. ఒక్కొక్కచేతికి కావలసిన గాజులు వెయ్యిలి. ఏం తీసుకుంటావు?" అని అడిగాడుగవరయ్యని.

ఒక్కొక్క గాజుకి రెండణాలు అవుతుందని గవరయ్యనుకున్నాడు. వాళ్ళమ్మగారికి రెండు చేతులుంటే; రెండు చేతులకీ రెండు గాజులూ, వాటి ఖరీదు నాలుగణాలూ. అంత రెల్లకట్టుకుని భృత్యుడు కొంచెం అమాయకంగా కనిపిస్తూండడంవల్ల అర్ధరూపాయి చెప్పి పర్వతమీదనుంచి అర్ధరూపాయ వుత్తుతుందని చెప్పాడు. దీనికి వప్పుకొని ఆ భృత్యుడు గవరయ్యని ఇంటికి తీసెట్టాడు. మొదట జేవి వికృతాకారం చూడగానే గవరయ్య భయపడ్డాడు. జేవితో తనకీ అభయ

మాస్త్రమియ్యగానే తెప్పరిల్లాడు. "వత్సా! భయపడకు. నేను జన్మదాతని. నుంచి వాళ్ళకి కష్టాలు కల్పించను. ఈ చేతికి ఒక గాజు తోడుగు" అంటూ వంటిమీద కప్పుకున్న ఒక విలువైన కాలువాలొంచి తనకుడిచెయ్యి బయటికి జాసింది. ఒక చక్కటి గాజు తీసి తోడిగి గవరయ్య ఎడం చెయ్యి కోసం అడిగాడు. జేవి ఎడం చెయ్యి అందించగానే దానిక్కుడా ఒక గాజు తోడిగి తను మొదట చెప్పిన అర్ధరూపాయి అడిగాడు.

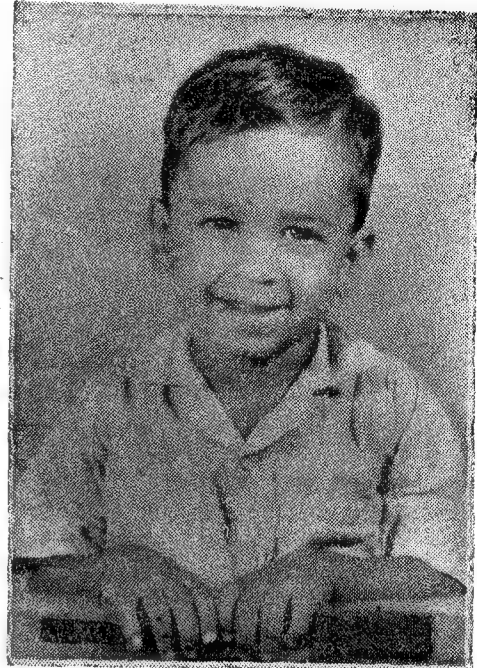
"ప్రతి చేతికి ఒక్కొక్క గాజు తోడగడానికి వప్పుకున్నావుకదా! మరి ఈ చేతికి ఎక్కడ తోడిగాన?" అంటూ ఇంకో కుడిచెయ్యి బయటికి జాసింది.

ఈ మాడో చెయ్యి మానేసరికి గవరయ్యకి భయం వుట్టింది. తను స్వర్గంలో వున్నావని తర్వాత జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఇక్కడ భూతాలుండడం అసంభవమని స్వర్గం తెచ్చుకుని ఇచ్చేతికి కూడా ఒక గాజు వేరాడు.

మాడో చెయ్యికి తోడ్గగానే నాలుగో చెయ్యి బయటికి జాసింది ఆ జేవి. ఈ విధంగా ఎనిమిది చేతులూ బయటికి తీసి ఎనిమిది గాజులూ తోడిగించుకుని దావిడ. ఆమె అవభుజజేతల్ల. ఎనిమిది చేతుల గాజుకీ ఎనిమిదిదాలూ తీసుకుని మాట్లాడకుండా ఆవిడకి సాష్టాంగ నమస్కారంచేసి గవరయ్య ఆవిడనుందిరం వించి పరిగెత్తుకెళ్ళాడు. ఈ వ్యవహారంలో తనకీ నష్టమయినా, ప్రాణరక్షణకు చాలా ఆనందించి మనస్సుకి ఆటై బాధలేకుండా చేసుకున్నాడు.

వీరాస్వామి ఒకడుకాణం అడ్డకీసుకున్నాడు. అతను చొక్కాలు కుట్టడంలో జతను నేర్పరి. ఎదారిలాంటి పూల్లో కొట్టూ లాగూ ఎవరు కుట్టించుకుంటారు? తెల్లగుడ్డ ఒకటి జగ్గర వుంచుకుని దుకాణంమీద "భూలోకంలోంచి వచ్చిన అతి నేర్పరి మిడునుకుట్టు వీరాస్వామి: గుడ్డతో సహితముగా చూడు రూపాయలలో చొక్కా కుట్టి ఇమ్మను" అని రాసివున్న బోర్డు కట్టివుంచాడు. తతి మీద కీరీటం, మెలికలు తిరిగిన మిసాలూ, నడుంకి పట్టుబట్ట కట్టుకున్న ఒక మంచి బలమైన వస్త్రాదు చేతులు లోపల నుడుచుకుని, వైస కాలువా కప్పుకుని వీరాస్వామిదగ్గర కొచ్చి, "జై, ఇంద్ర! ఏం వీరాసామా! చూడు రూపాయలలో గుడ్డతో సహా చొక్కా కుట్టిస్తానంటున్నావు? మే మెక్కడ ఇవ్వద్దన్నాం? నాకు రెండు చొక్కాలు ఆరు రూపాయల్లో కుట్టిస్తావా?" అని అడిగాడు.

"అ. అ. తప్పకుండా కుట్టిస్తాను."

పిల్లల దసరాసంచిక (6-10-54) లో 'కాగితపు పడవలు' అనే అనే సంచికలో "డోరికి" అనే బొమ్మకు బహుమతిపొందిన బొమ్మకు బహుమతిపొందిన జల్లేపల్లి వీరభద్రకర్మ—నిజయనగరం. కుంత్రితగడ సీతారాం—నెల్లూరు.

స్వర్గం సరదాతీరింది!

ఒక్క పాఠి వట్టింతుకుని చూడండి" అన్నాడు లేపు చేతులలో జరుపుకుంటూ వీరాస్వామి.

"సరే. కొలతలు తీసుకో." కాలువారియ్యకుండానే చెప్పాడు ఆ వస్త్రాడు దేవుడు.

వీరాస్వామి కాలువారియ్యనించే కొలతలు తీసుకుని, "దేవా! కార్తవీర్యుని పత్ని గించండి. చేతుల కొలతలు తీసుకోవాలి. పెద్ద చేతులాండి? సగం చేతులాండి?" అని అడిగాడు.

ఆ దేవుడు తన వంటిమీదన్న కాలువారియ్యగానే ఆయననున్న వెయ్యిచేతులూ చూసేసరికి మన వీరాస్వామికి మార్పు వచ్చింది. దేవుడు తక్కువవాడే కాదు, కార్తవీర్య సహస్రాక్షుడు. వీరాస్వామి మార్పు ల్పడం చూసి దగ్గరవున్న అమృతాశ్రమం నించి ఒక కన్య అమృతం తెప్పించి వీరాస్వామి కళ్ళకి రాశాడు. వీరాస్వామి కాస్తే పటికి తెప్పిరిలి "ఎనిమిదిరోజుల యాత్రక చొక్కా తీస్తేల్లండి" అని చెప్పాడు. ఎనిమిదిరోజుల లోపుగానే మూటా ముస్తే కట్టుకుని అక్కడినుంచి పారిపోవాలని

మాం వీరాస్వామి స్వభావశ్చయం చేసుకున్నాడు.

కరీంఖాయి పెట్టి నడిలో పట్టుకుని వచ్చే బాబో దేవుళ్ళ సేతాలవంక చూస్తూ తిరుగుతున్నాడు. ఒక తక్కువ రకం దేవుడు కరీంని చూసి "క్యామియా, చెప్పా బే చెప్పేస్తా?" అన్నాడు.

తక్కువరకం దేవుళ్ళని వినినంగా కనిపెట్టాలంటే ఉద్బుద్ధశిలో వుంటే దేవుళ్ళ మొహాలు చాలా తేజోవంతంగా వుంటే.

అంతేకాక వాళ్ళకి అసామాన్య అవయవాలంటే. కొంతమందికి మూడుకళ్ళూ, కొంతమందికి నాలుగుచేతులూ, మరి కొంతమందికి నాలుగుతలలూ, ఇంకా కొంతమందికి ఎనుగుతలకాయలూ ఇవ్వన్నీ వారి లక్షణాలు. తక్కువరకం దేవుళ్ళు సర్వసాధారణంగా వుంటారు. వాళ్ళకి బట్టలుకూడా ఆట్టేవుండవు. కాదంటే పట్టుపీతంబరాలు ధరిస్తారు. కరీంఖాయి ఆ దేవుడుతో "హా! హా! దేవదత్త! బేవేకే సహితో క్యాఖానే కోస్తా? అస్సలయిన

పేజీల కంపెనీని చలనకల్పకోట్లు" అన్నాడు.

"మా దేవుడికి చలనకోట్లు కావాలి. మనుష్యులలోకంలోకన్నా ఇక్కడ ఎండే తక్కువ" అన్నాడు దేవుడు.

"అదంటే బాబూ?"

"స్వర్గం మూర్ఖుడికి చాలాదగ్గర కాదు మరి? అందుకనే ఇక్కడ ఎండేతక్కువ. సరేకానీ మా దేవుడికి ఒక్కొక్క కంటికి ఒక్కొక్క అద్దం కావాలి. ఏం ఇవ్వటానో చెప్పి?" అడిగాడు దేవుడు.

కరీంఖాయి హిందువులలో చాలా తోజాల నించి మెలగడం వల్ల కొంతమంది దేవుళ్ళ నిగురించి నెలుసును. రావణుడికి పది తలకాయలూ ఇరవైకళ్ళూ వున్నాయి కనుక ఎన్ని తలకాయలుంటే అంతకు రెట్టింపు కళ్ళు వుండవచ్చుననుకుని "మా దేవుడికి ఎన్ని తలలున్నయ్య"ని అడిగాడు.

తన దేవుడికి ఒక్కటే తలకాయని దేవుడు చెప్పినందువల్ల మహా వుంటే రెండు కళ్ళుంటయ్యనుకున్నాడు. బహుశా ముద్దిగాడికి మార్క దేవుడు కాళ్ళులేనివాడికి బూటుకావాలని చెప్పి డోరికేనే పదిరూపాయలు ఇచ్చినట్లుగా తనక్కూడా ఏద్రుడి దేవుడికో లేక ఏ ఏకాక్షి దేవుడికో కళ్ళ

బోడిమ్మని అడిగి తనకూడా ఓ పది రూపాయలు ఈ దేవుడు ఇవ్వవచ్చునని లోలోపల సంబరపడి, “మీ దేవుడి ప్రతి కంటికి ఒక్కొక్క అద్దం ఇస్తాను. నాకో పదిరూపాయలీస్తే చాలా”న్నాడు కరీం భాయి.

ఈ బేరానికి ఆ దేవుడు వచ్చుకుని కరీం భాయిని స్వర్గంలో వున్న రాజవాదాలోకి తీస్తేల్లాడు. తిన్నగా తీస్తేల్లి ఇంద్రుడి ఎదురుగా నిలబెట్టాడు. ఇంద్రుడి శరీరమే ఒక అద్దాలమందిరం: తిలమొదలు పాదం చాకా నేతలే. సహస్రాక్షుడు అనే పేరు ఇంద్రుడిమందని అందరికీ తెలిసే వుండొచ్చు బహుశా. కరీంభాయి పెట్టిలో ఒక్క ఎనభై అద్దాలు మాత్రం వున్నాయి. అవన్నీ ఇంద్రుడు తీసుకుని ఖాళీ పెట్టి కరీం మీదికి విసిరి, “ఎనయ్యా భాయి! మిగతా లొమ్మిదివందల ఇరవై అద్దాలు తెచ్చిచ్చి నీ పది రూపాయలూ తీసుకుపో. దేవుణ్ణి మోసంచేసి స్వర్గ

లోకంలో బాగా లాభం తీర్చానును కున్నావా” అన్నాడు.

ఆ సాయంత్రమే అనుకున్న ప్రకారంగా అయిదుగురు మిత్రులూ నందన వనానికి సిక్తానువేశారు. మద్దిగాడి జేబులో మాత్రం పదిరూపాయలు గల గల్లాడు తున్నాయి. మిగతా నలుగురూ మొదట వేళ్లాజేసుకుని కూర్చున్నారు. మంగలి తిర పతికూడా పాపం చాలా తక్కువ దొరికింది. మద్దిగాడ్ని చూసి కరీంభాయి “బాబాయ్! నా జేబు ఇవ్వాలి పూర్తిగా ఖాళీ అయిపోయింది. నమస్కాని. కూసంతపాగాకు ముక్కట్టు” అని అడిగాడు. గవరయ్య తిరపతిగాడ్ని చూసి “తిర పతిగా, నా గొంతారపోయింది. ఒక పావు కప్ప టీ పోయిందూ నీ చేసావుడికి” అని అడిగాడు.

స్వర్గంలో పుగాకూ, టీ, మసాలా కనగలూ ఇల్లాంటివి అమ్మేరు కాదా

లేంలేవు సరికదా చివరికి కిళ్ళీలు కూడా దొరకవు. చంటిపిల్లలకి చాహా మేసినాపాలూ, ఆకలేసినా పాలూలాగే స్వర్గంలో ఆకలి, చాహం ఇంకా ఇల్లాంటి బాధలకి అమృతం ఒక్కటే ఉపాయం. అమృతం అజీర్తించేసి ఒక వేళ దేవుడికన్నా అకాలమృత్యువు ప్రాప్తించిందంటే తిరిగి అమృతంతోనే బ్రతికిస్తారు. చివరికి ఈ అమృతంమీద విరక్తివుడితే మృత్యులోకం వుంది అక్కడ అవతరించడానికి.

చివరికి స్వర్గంకన్నా మన ఎడారివూలే ఎంతో బాగుంటుందనే నిశ్చయానికివచ్చారు మన ఎడారివూరిఅయిదుగురు ఆప్రమిత్రులూ. స్వర్గంలో పులుకూ పులుకూ అంటూ తొంగి చూసే ఆకాళిగంకం టే ఎడారివూరిదగ్గరున్న చెరువు ఎంతోయీగావుంటుంది మాడ్డానికి! ఈ వికారపెట్టే అమృతంకంటే మనవోడి గండీ, మనపుల్లయ్యకొట్లో అమ్మే పులు కులూ, సుబ్బారావునోటల్లో ఇచ్చే మట్టి రంధుటి! అబ్బ! ఎంత బాగుంటే! తల్లు కుంటే శోరూరుతుంది. స్వర్గంలో ఏమిటి! నేలంతా బంగారం; గోడలన్నీ బంగారం; చివరికి మెడలో వేసుకునే నగలుకూడా బంగారానివే! మనుష్యులోకంలో ఎన్ని రకాలో ఖనిజాలు దొరుకుతాయి! ఇంకా ఎడారివూరు పోతేనే బాగుంటుంది. ఏం సుఖంవుంది ఇక్కడ?

స్వర్గంలోవున్న వందనవనంలో దేవుణ్ణి ఆడుకుంటారు. అంటే అక్కడో క్రూరంగాం వుంది. బయట తమతమ వాహనాలు అసి దేవుళ్ళంతా లోపల ఆడుకుంటున్నారు మనవాళ్లు అక్కడికి వెళ్లేసరికి. పుష్పక విమానం, వైజయంతిరథం, నెమిలి, ఎలుకొ, నందీ, ఐరావతీ, గరుడుడూ మొదలయిన వాహనాలు అమృతం గుబకలువేస్తూ తమ తమ దేవుళ్ళ కథలు చెప్పుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. మిత్రులంతా గరుడుడి దగ్గరకెళ్లి, “జీవా! గరుత్మంతుడా! ఒక్క రోజులోనే మాకీస్వర్గవాసం విసుగొచ్చింది. ఇంకచాలు. మావూళ్లో ఏందొరికితే అజీ తిని బ్రతుకుతాం కాని మమ్మల్ని తీస్తేల్లి దిగబెట్ట”మని వేడుకున్నారు.

“తీరిందా స్వర్గం సరదా! సరే నవవండి ఇంటికిక” అంటూ గరుత్మంతుడు పిళ్ళం దర్శి పీఠమీద ఎక్కించుకుని క్షణంలో ఎడారివూరి మట్టిచెరుకిండున్న గట్టుఅరుగు దగ్గర దిగబెట్టి తమ అదృష్ట్యుడయ్యాను.

జరిగినదంతా ఎవరికన్నా చెప్పే వాళ్లు తమనిపిచ్చి వాళ్ళక్రిందకట్టి హేళన చేస్తూ రనేభయంకల్ల ఇండులో ఎవరూకూడా ఎవ్వరిదగ్గరా ఏం చెప్పకుండా ఎల్లావున్న వాళ్లు అల్లాగేకూర్చున్నారు మెదలకుండా.

“నేను, మానంగీతం మేష్టారు” చిత్రానికి దసరా బహుమతి పొందిన

వాసుచదువు

(గతసంచిక తరువాయి)

7

రోజులు గడుస్తున్నయ్. వాసు కనీసం నెలకోసారైనా, స్వగ్రామం వస్తూపోతుండే వాడు. సాయం కాలం తిరగటం తప్పిస్తే ఆటన్నది యెరగదు. ఆటల్లో యెన్నితగవు లొస్తున్నాయో ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నందువల్ల ఆడాలన్న బుద్ధి కలగటం లేదు. కామేశం, విశ్వం మాత్రం ప్రతిరోజు బంతాట ఆడు

కునివచ్చి యేటాచేతకాని వాసుని చూచి నవ్వేవారు. సమయం వస్తే యెగతాళి చేసేవారు కూడా. వాసు యివేమీ పట్టించుకోకండా పూరుకునే వాడు.

~~~~~  
ముద్దులపట్ట హనుమంతరావు  
~~~~~

వాసు తనకి తెలిసి విషయాలు క్రిష్ణారావు మాష్టరు నడిగి తెలుసు కుండేవాడు. తన తమ్ముడు కొడు కులకి అలవాటు, శ్రద్ధలేకపోయినా

కనీసం వాసు కున్నందుకు అత న్నెంతో అభినందించి, అడిగిన వన్నీ విపులంగా చెప్పేవాడు క్రిష్ణా రావు మాష్టరు. రాను రాను వాసు పై అవ్యాజమైన ప్రేమపుట్టు కొచ్చిందతనికి.

పరీక్షలు ప్రారంభించారు. వాసు ఒక్క నిమిషం కూడా వృధాగా పోనివ్వకండా యేదో ఒహటి రాస్తూ, చదువుతూ వుండే వాడు. కామేశం కొన్ని నియమ మైన సమయాల్లోనే చదివే వాడు. వాసుయితశ్రద్ధగా చదవటం సీతా లక్ష్మికి వుడుకుమోతన మన్నించింది. కాని యేంచేస్తుంది? ఈ కోపమంతా తన కొడుకులపై చుట్టేది.

పరీక్షలయ్యావ్ - ఫలితాలు తెలిసినయ్. వాసు క్లాసులో ఫస్టుగా పాసయ్యాడు. వాసు లాంటివిద్యార్థి తన క్లాసులో వున్నందుకు క్లాసుమాష్టరు గర్వించాడు. ముఖ్యంగా క్రిష్ణారావు మాష్టరు ఉప్పొంగి పోయాడు. వాసు పురాది దృఢతరమైందని అతను ఊహించాడు. వాసుపై అభిమానం మరింత హెచ్చయ్యింది. సూర్యనారాయణ దంపతుల ఆనందానికి మేరలేక పోయింది. వారి కింతకంటే కావల్సిందేమిటి? తను వాసుని తెచ్చినందుకు మర్యాద దక్కిందనుకుంది వరహాలు.

ఇంతకూ అసూయ పడిందల్లా ఒక్క సీతాలక్కే. తనకొడుకుల కెందుకలా మార్పులు రాకూ

అక్షరాభ్యాసం

చిత్రకారుడు: కలపటపు వేణుగోపాల్, బందరు.

డదు? అన్న అభిమానం మొకుంది. కాని దీనికి వాను యెంతవరకు బాధ్యుడో ఆమె ఆలోచించ లేదు. వానునే అనలేక వ్యంగ్యంగా కామేశాన్ని పుడేకంతో నాలుగు తిట్టింది. కామేశాన్ని యెందుకలా తిట్టిందో అర్థంచేసుకోలేక చిక్క మొహం వేశాడు వాను.

కామేశంకి తెలుసు - తల్లి తన నెండుకు తిట్టిందో! అతడి కుక్కా వానుపై అనవ్యం పుట్టి అనూయ పెరిగింది. విశ్వం యివన్నీ హృదయంలో వుంచుకోకుండా మామూలుగా తిరుగుతుండే వాడు.

ఇప్పుడు సెకెండు ఫారంలోకి వచ్చాడు వాను. కామేశం భర్త ఫారం చదువుతున్నాడు. ఒక క్లాసు యెక్కువైనా, వాసుకున్న పాటి లోకజ్ఞానం, తెలివితేటలు కామేశంలో నున్నా. అతనిలో డిగ్రీంచుకున్న గొప్ప విద్య అనూయ ద్వేషాలు.

వాను సెకెండు ఫారంకి వచ్చి తరవాత మొదట్నుంచీ యిష్టం లేని సీతాలక్ష్మి చిన్న చూపు చూడడం మొదలు పెట్టింది. ఎన్నో విషయాల్లో సీతాలక్ష్మి పక్షపాతం చూపుతుండటం గమనించాడు వాను. కాని ఆ విషయం యెవరికీ తెలినివ్వ లేదు. రోజుకిరోజు వానుకి ప్రపంచజ్ఞానం అధికమౌతున్న కొద్దీ తననుభవిస్తున్న కష్టనుఖాలు అర్థమౌతున్నయే. ముందు ఆవుడు, స్నేహితు డనుకున్న విశ్వం కూడా యిప్పుడు వానుని తప్పించుకుని తిరుగు తుండటం ఆశ్చర్యమైన విషయం. అందుకారణం బహుశా వాను విశ్వాన్ని చదువు కోమని

బోధపర్చటమే అయి వుండొచ్చు. విశ్వం కూడా దూరమాతున్నం దుకు బాధపడ్డాడు వాను. ఎక్కడికి పోయినా ఒంటరిగా వెళ్ళటం మరీ కష్టమనిపించింది... మరో మార్గం యేదీ అగుపించ లేదు. ఏటిబడ్డుకుపోయి కాన్సేపు సాయం

కాలాల్లో కూర్చుంటుండే వాడు. ధర్మారావు అడిగిన ప్రశ్న యిప్పుడు జ్ఞాపకాని కొచ్చింది వాసుకి. ఏరుదూరమైనా రావల్సి వచ్చింది దివ్యుడు... ఆయి నుక తిన్నెల్లో కూర్చున్నంత నేపూ యేవో తనకు వచ్చేపాటి పాటలు

దినదినమునకు ఇంక స్పష్టమైనటువంటియు, ఇంక మనోహరమైనటువంటియునైన చర్మము

రెక్సోనాతో ఈ అద్భుతమైన

మార్పును మీరు తెచ్చుకొంటారు

రెక్సోనా యొక్క కేడిల్ త గుడిస ను ర గను మీ చర్మముమీద మెల్లగా రుద్దితరువాత కడిగివేయండి. మీ చర్మము దినదినమునకీ ఇంక మృదువుగాను, ఇంక మెత్తగాను అగుటను మీరు చూస్తారు. మరియు మీరు క్రొత్త ఆకర్షకతను తెచ్చుకొంటారు.

రెక్సోనా కేడిల్ త గుడిస సబ్బు

* చర్మమును పోషించేటటువంటియు, చర్మమును మెత్తగాచేయుటవంటియునైన నూనెం ఒక ప్రత్యేక మిశ్రమమునకు రిజిస్టర్ చేయబడినది.

మిశ్రకూన

ఇంకా నేను నిద్రమంచమీద నుండి లేవనేలేదు. ఇంతలో మా పిన్ని నన్ను లేపి “లతా ఇంకా ఎంతసేపు నిద్ర, అమ్మకు పురుడు వచ్చింది. నీ బుల్లి తమ్ముడిని చూద్దుగానిరా” అంటూ సంతోషముతో నన్ను ఎత్తుకొని పురిటి గదిలోకి తీసుకెళ్లింది. అక్కడ అంతా హడావిడిగావుంది. ఇరుగు, బొరుగువాళ్లు, చుట్టాలు, స్నేహితులువచ్చి అమ్మని, తమ్ముణ్ణి చూచి పెడుతున్నారు. నేను దగ్గరకు వెళ్లి చూచాను. చిన్న చిన్న కాళ్లు చేతులు ఆడిస్తూ, పచ్చటి శరీరము నల్లని జుట్టు బుల్లినోరు, తమ్ముడు ముద్దు వస్తున్నాడు.

అందరు తమ్ముణ్ణి గురించే మాట్లాడుతూ ఉన్నారు. మా ఇంటి ప్రక్కావిడ నా కేసీమాసి “లతా నీ పని అయిందిలే. నీ ఆటలు ఇంక సాగవులే ఇంక నువ్వు మా కొద్దు. మీ తమ్ముడినే ఆదరిస్తా” అంది నవ్వుతూ. నా మనస్సు చిన్న బోయింది. నా సంతోషము మరుక్షణమే మాయమైంది. నేను అయిదు సంవత్సరాలనుంచి ఆక్రమించిన

వాసు చదువు

చాడుకుంటూ ఆనందించే వాడు. ఇలా ఓ వారందినాలు గడిచి పోయాయి. జీవితం నిస్సారంగా, భారంగా గడుస్తున్నట్టుగా భావించే వాడు వాను. కాని తనేంచేస్తాడు?

స్థానం ఈనాడు ఈకొత్త తమ్ముడు ఆక్రమించుకొని, నన్ను అమ్మ నుండి వేరు చేస్తూన్నట్లుపించింది. అమ్మ తనదే అయినట్లు గుప్పెట్లు పట్టుకున్నాడు. నాకు గట్టిగా ఏడ్వాలనిపించింది. అక్కడనుంచి చల్లగా బారి యివతలకు వచ్చేసేను.

చిన్నబోయి వంటరిగా ముందు గదిలోకి పోయేను. ఒక రెల్లటి పిల్లి కూన అక్కడకువచ్చి నా విచారాన్ని పోగొట్టింది. నాసంతోషానికి ఈపిల్లికూనని దేవుడు పంపించినట్లునిపించింది. మా అమ్మ తమ్ముడిని

నిమ్మ గడ్డ స్వర్ణలత
ఆడిస్తూ ముద్దు పెట్టుకుంటే, నేను ఈ పిల్లిపిల్లను ఆడిస్తూ న్నాను. నాసంతోషాన్ని పట్టలేక నా పుస్సీని (పిల్లికూన) అమ్మకు చూపిద్దామని తీసుకువెళ్లాను. అమ్మ నన్ను పుస్సీని, తమ్ముణ్ణి ఒక్కమాటు చూచింది. ఆరోజునుంచి అమ్మకు మేము ముగ్గురము సంతానమే అన్నట్లు చూచింది.

పిల్లికూననుచూచి మొదట మానాన్నగారు రోజు పిల్లిదర్శనం మంచిదికాదని కోప్పడ్డారు. కాని పుస్సీ ‘మ్యావ్-మ్యావ్’ అంటూ ఆయనచుట్టూ తిరిగేటప్పటికి, ఆయన హృదయంకూడా కరగిపోయింది. దానికి రోజూ భోజనం పెట్టేవారు. నిత్యం దానికి మాతో సహానం భోజనం అలవాటయింది. భోజనం చేత నాపిట్టానికే మాకో పెట్ట

కునేదాన్ని. మళ్ళీగ బోనుకోవడం తడుపుగా ‘మ్యావ్’ అంటూ మూతి దగ్గర పెట్టేది.

పుస్సీనివదలి ఒక్కక్షణంకూడా వుండలేకపోయేదాన్ని. మా అమ్మ తమ్ముణ్ణి అలంకరిస్తే, పుస్సీ నాదగ్గర ముస్తాబు అయ్యేది. రాత్రి నిద్రపోయేటప్పుడుకూడా మెత్తగా, పెచ్చగా బుల్లిబాజ్జమీద పడుకో వెట్టుకొనేదాన్ని. పుస్సీని వంటరిగా వదలి ఎక్కడకి వెళ్లడానికి నాకు మనస్సు ఒప్పేదికాదు. నేను లేకపోతే దానిని ఎవరైనా ఎత్తుకు పోతే, ఏ కారు క్రిందకాని పడితే, ఏకుక్కనా దాన్ని చంపేస్తే- నేను ఎల్లా బ్రతకగలను అనిపించేది.

ఆరోజు దసరా పండుగ. మా అమ్మ సేమ్యాపాయనం, ఆవడలు చేసింది. అమ్మ వేరంటానికి పిలుచుటకు వెళ్లినది. తిరిగి వచ్చేసరికి పిల్లికూన పాయనం, ఆవడలు, అంతా వలకపోసి నాకుతూంది. మా అమ్మకు చాలాకోపమువచ్చింది. నేను చిన్నబోతానని మా నాన్నగారు ఏ మీ అనకుండా ఊరుకున్నారు.

మాపిన్ని పెల్లిట. శుభలేఖ వచ్చింది. పిన్ని అంటే నాకెంతో ఇష్టము. మా అమ్మ పురిటికి వచ్చి నవ్వుడు నన్ను పుస్సీని ఎంతో ప్రేమగా చూచేది. పుస్సీనికూడా వెల్లికి తీసుకువెళ్లాలి అనుకున్నాను. ‘మనము వెల్లికి వెళ్లి వచ్చేవరకు పుస్సీని ఈ ఊరిలో అత్యయ్యగా రింతో మంచుదాని’ అంది మాలమ.

“పున్నీని మనతోనే తీసుకు వెళ్లా
ల”ని నేను వట్టు వట్టేను. “పెళ్లికి
వెడుతూ పిల్లిని చంక నెట్టుకొని వెడ
తారా” అని నాన్న గాగు అన్నారు.
ఇంక విధిలేక పున్నీని మా
అత్తయ్య గారింట్లో ఉంచేను, బాగ్ర
త్తగా చూస్తూ ఉండమని మరిమరి
చెప్పేను. అప్పుడు నాకు ఏడుపు
వచ్చింది. పున్నీ కళ్లు కూడా నీళ్లతో
మెరుస్తూంటే మ్యావ్ - మ్యావ్
అని ఒకటే ఏడుపు. పెళ్లికి వెళ్ళి
పది రోజులు హాయిగా గడపి
వచ్చాము. తిరిగివచ్చి పున్నీని
తెచ్చుకుందామని అత్తయ్య ఇంటికి
వెళ్లేను నా పున్నీ ఏమి బెంగ పెట్టు
కుందో అని భయపడుతూ వెళ్లేను.
వెంటనే చెడువార్త నా చెవిని పడనే
పడింది. ఆ యింటివారి కుక్క
పున్నీని ఎగబడి పొట్ట నెట్టుకుందిట.
నిలుపునా నీరైపోయాను. నానోట
మాట రాలేదు. మా అత్తయ్య
నన్ను ఎంతో ఓదార్చింది. మూడు
రోజులవరకు ఒళ్లు ఎరుగని జ్వరం.
పున్నీ, పున్నీ అని అస్తమానం పలవ
రింతలు. ‘నువ్వు నీ తమ్ముడినే
ప్రేమించటము మంచిది. జంతు
వులతో నీకు ఇంత అధిక ప్రేమ
ఉండడం మంచిది కాదు. జరిగినది
మంచికే’ అని ఎవరో సందేశమిచ్చి
నట్లు అనిపించింది. అప్పటినుండి
క్రమంగా మా తమ్ముణ్ణి ప్రేమిం
చడం మొదలు పెట్టేను.

ఇప్పటికీ మా మేనత్త అంటూనే
ఉంటుంది: “కోడలా నీ పున్నీని
మా పిప్పీ చంపిందని కోపమా?
మాయింటికి రావడం మాను
కొన్నావు. మా అబ్బాయిని వెళ్లాడు
తావా?”

వంశమాధానం చెప్పాలో
ఇంకా ఆలోచిస్తూనే వున్నాను.
★

ప్రమాదవశాత్తు మరణించింది!

(35-వ పేజీ తరువాయి)

సహజప్రవృత్తి అణగారేక్కకున్న
ప్పుడు నాటిని మంచిమార్గాల్లోకి నల్లిమేట్
చెయ్యకపోతే, ఇలాంటివిషయపరిణామాలకు
వారీతీస్తాయి.

ఎన్ని కష్టాలన్నా భరించింది గాని, ఈ
బాధని చంద్రకాంత సహించలేకపోయింది.

రాత్రి భర్త కాళ్ళపై పడి, ఏడ్చి,
విషయమంతా పూవుల ద్వారా చెప్పింది.

“ఎవరే నన్నే చెయ్యమంటావ్?
నీకోసం మానాల్సిన తగవులాట ఎక్కడ
పెంచుకోను? ఏదో నీచాకచక్యంతో
నువ్వేనర్దుకుపోవాలి. అయినా ఎప్పుడూ
ఆడవాళ్ళ మానాన్ని రక్షిస్తో కూచోడమేనా
మా పని? ఎవరిమానం వాళ్ళు కాపాడుకో
వాలంటే!” అని కనిరాదు.

చంద్రకాంత కన్నీటితో తడిసిన తలగడా
తన గుండెల్లో దాచుకుంది.

* * *
వారంరోజుల పనిమీద సర్వేక్ష్యరావు
బొంబాయి వెళ్ళడంతో కథ క్లయిమాన్స్
అందుకుంది.

ఆ వారంరోజుల్లోనే తండ్రి కూతురూ,
చంద్రకాంతమీద కసి తీర్చుకున్నాడు. ఒక
నాటి రాత్రి ఆ యింట్లో బిగ్గరగా ఏడు
పులూ, పెంబొబ్బలూ, పిడిగ్రుద్దులూ విన
పడ్డాయి ఇరుగుపొరుగువారికి. మరునాడు
పొద్దున్నే వాళ్ళకి నీళ్ళూ, కాఫీ సిద్ధమవ
లేదు. పిద్దికూడా కుగ్రంకొలేదు.

ఇంకా లేవలేదనుకుని చంద్రకాంత గది
లోకి వెళ్ళాడు. ఆమె అక్కడ లేదు.

ఇంటిల్లిపాడిలేచి ఇల్లూ, వొడ్డి, బావి
వెతికారు. కాని కనపడలేదు.

చివరికి ఊరిబయట చెల్లో దొరికింది
చంద్రకాంతశవం.

ఆ దృశ్యాన్ని ఇప్పటికీ మరువలేను.
నిర్మలమైన ఆమె మొహంమీద ముత్యాలా
మెరిసే నీటిబిందువులూ, నల్లని ముంగ
రులూ, వాడని తేజస్సు, చంద్రబింబం
వంటి కాంతిని.

తర్వాతకథ ఊహించుకోలేనంత కష్ట
మైందికాదు.

శవపంచాయతీలో “ప్రమాదవశాత్తు
మరణం” పొందినదని తేలింది.

“మా వంశానికి తీరని కళంకం తెచ్చింది,
పాతికి” అని ఆ కుటుంబీకులు ఇప్పటికీ
ప్రచారం చెయ్యడం మాత్రం నిజం! ★

మహిళామణులకు
మహత్తర సేవ

అర్ధ శతాబ్దికి పైగా
బేయారున్న అసహన
బేదధము

యెర్ర

ప్రసిద్ధ
గర్భాలేపక నివాసి
అన్ని మందుల ధౌర్భాగ్య దోహదము

కేసరి కుటీరం లిమిటెడ్
హైదరాబాద్

తెలుగుజిల్లాలకు, వైజాముకు ఏజెంట్లు:
శ్రీ సీతారాం జనరల్ స్టోరు

అత్యంత సరికొత్తమైన ముద్రాపాత్ర

అగత్యమైన కుటుంబ బాధలను

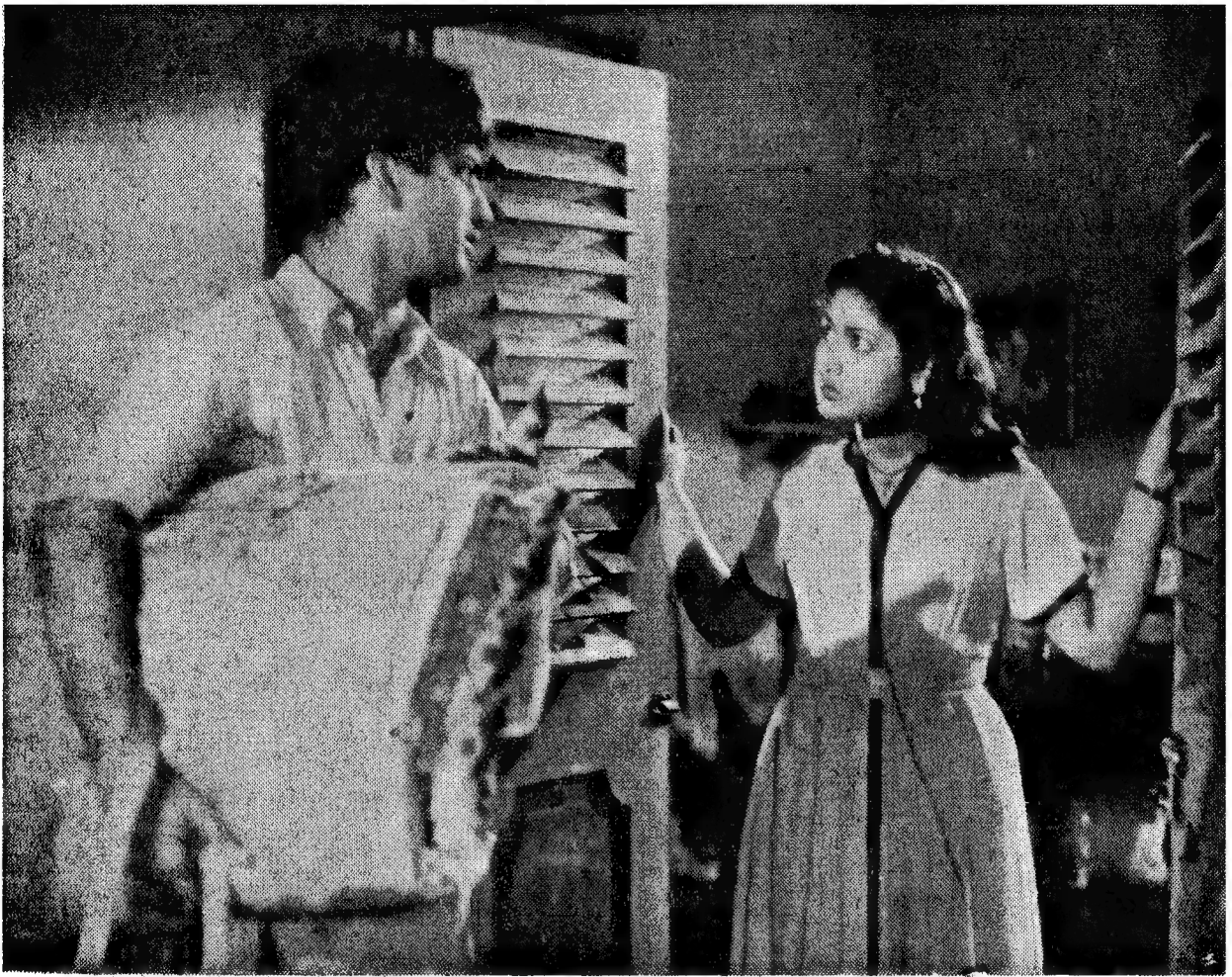
కాన్సు	కస్తూరి మాత్రలు... 10-8-0
కర్రజ్జ	గోరొకటి మాత్రలు... 10-8-0
బాలక్స్	నిద్రనమరుటల మాత్రలు... 10-8-0

మా మందుల పూర్వ బానిసాకు వాయుడు
య్యవైద్య కేసరి, బలవంత, మహిమ, నిద్రబాధ.

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్రీక్రిస్టో

రెండు భాగములు
ఒక్కొక్క భాగం
వెల రూ. 38-0
పోస్టాల్ ధర ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మద్రాసు-1.

విజయావారి "మిస్సమ్మ" లో నాయికా నాయకులు ఎన్. టి. రామారావు, నావితి.

“కాళహస్తి మహత్యం”

గుడ్డి కర్నాటక ప్రాదక్షన్సవారి “కాళహస్తి మహత్యం” ఈ నెల 12వ విడుదల అవుతుందని తెలుస్తోంది. ఇందులో లింగ మూర్తి, ముష్కేంద్రమణి, రాజసులోచన, మాలితి, కుమారి, రాజకుమార్, పద్మనాభం మున్నగువారు నటించారు. దర్శకుడు హెచ్. ఎల్. ఎన్. సిన్హా. మాటలు, పాటలు వ్రాసినవారు తోలేటి. ఆంధ్ర దేశంలో ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రాల్లో ఒకటైన కాళహస్తికి సంబంధించిన స్థలపురాణాన్ని, కన్నులు ఆసే బోయి భక్తుని జీవితగాథను ఈ చిత్రం చూపిస్తుంది.

భారతీయ చిత్రాలకు

అమెరికన్ మార్కెట్

భారతీయ చిత్రాలకు అమెరికన్

మార్కెట్ లో ప్రవేశం దొరకడం దుర్లభం అని ఇటీవల అమెరికాలో పర్యటించి వచ్చిన బొంబాయి ప్రాద్యుసరు, డైరెక్టు హోమివాడియా ప్రకటించాడు. హాలీవుడ్, న్యూ యార్క్ మొదలైన ఎగరాల్లో కొన్ని వారాలుండి, కొందరు ఫిలిం వ్యక్తులను కలుసుకొన్న వివాద ఆయన అమెరికన్ థియేటర్లలో ప్రదర్శింపబడినప్పటికీ భారతీయ చిత్రాలకు ప్రాశ్నాశం లభించడమే నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

అమెరికన్ మార్కెట్ అమెరికన్ చిత్రాలతోనే నిండిపోతున్నందున విదేశీయ చిత్రాలను ప్రజలు చూడాలనుకున్నప్పటికీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు వాటిమీద అంతి ఆసక్తి చూపడంలేదని ఆయన అన్నాడు. అమెరికన్ చిత్రాలకంటే మన చిత్రాల స్థాయి తక్కువైనందువల్ల వాటిని అక్కడ చూపించడం లేదనే మాట అబద్ధమనీ, మన చిత్రాలకంటే తక్కువ స్థాయి కలిగిన అమెరికన్ చిత్రాలను చాల వాటిని తాను

అక్కడ చూశాననీ, అటువంటి వాటిని వారు వైదొలగు పంపించడం లేదనీ ఆయన అన్నాడు. హాలీవుడ్ చిత్రాలు అనేకం ఇంసేగూలో ప్రదర్శింపబడుతున్నందువల్ల, మన చిత్రాలుకూడా అమెరికాలో ప్రదర్శింపబడడానికి వీలుగా ఉభయప్రభుత్వాల సంప్రదించి ‘కోబూ’ పద్ధతి ఏర్పాటు చేసుకోవాలని హోమివాడియా సూచించారు.

రూస్ వీక్ రాణి

టెక్సికలర్ చిత్రం “రూస్ వీక్ గాజి”ని అమెరికాలో విడుదల చేసే సందర్భంలో ఆ చిత్రం నిర్మాత సామ్రాట్ మోడీ ఈ నెలలో అమెరికా వెటరాన్ల తెలుస్తోంది. ఈ చిత్రానికి ఇంగ్లీషులో “టైగర్ ఎండ్ ది ఫేమ్” అని పేరు పెట్టారు. అమెరికన్లకు కొంచెం ఘోరైన పేర్లుంటే తప్ప నచ్చదని కాబోలు ఉదాత్తమైన ఇతివృత్తంగల ఆ చిత్రానికి ఆ పేరు పెట్టారు.

కృష్ణాపిక్చర్స్ వారి "విజయశారి" లో బంగారు (సురభి బాలనరన్వతి) పీఠసంఘటికి (గుమ్మడి) అతిముఖ్యమైన రహస్యం వెల్లడిచేస్తోంది.

ఉదయశంకర్ కొత్తచిత్రం

వేదకాలంనుండి ఈనాటివరకు భారతీయ సృష్టకళ ఎలాటి పరిణామాలు పొందుతూ వచ్చిందో చూపించే చిత్రం తీయడానికి కలకత్తాలో యూజి జి.కె.లో ఫిలిమ్స్ ఆఫ్ ఇండియావారు సంకల్పించారు. ప్రఖ్యాతి సర్వకుడు ఉదయశంకర్ సృష్ట్యర్థుడుగా ఉండి, చిత్రంలో ప్రధాన పాత్ర ధరిస్తాడట. బెంగాలీ సంగీత దిగ్గజుడు జ్ఞానప్రకాష్ ఘోష్ సంగీతం రచిస్తాడు. ఉదయశంకర్ ఇదివరలో "కల్పన" అనే సృష్టి చిత్రం తీసి విమర్శకుల ప్రశంసలు పొందాడు.

లండన్ లో "రాహి"

కె. ఎ. అబ్బాస్ నిర్మించిన "రాహి" చిత్రం ఇంగ్లీష్ వర్షన్ ఇటీవల లండన్ లో విషియన్ ఫిలిమ్ సొసైటీవారిచే ప్రదర్శింప

బడింది. ముర్కరాజ్ ఆనంద్ కథ ఆధారంగా తీయబడిన ఈ చిత్రం బ్రిటిష్ ప్రేక్షకులుచూసి, అందులో బ్రిటిష్ వ్యతిరేక ప్రచారం కొంత ఉందని భావించారు. పెక్కి వగైరాల్లో మాత్రం అది భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమకు పేరు గడించేదిగానే ఉందని అనుకున్నారు. ప్రదర్శనకు రాజకీయజ్ఞులు, బ్రిటిష్, ఇటాలియన్ సినిమా వ్యక్తులు పలువురు హాజరయ్యారు. అప్పుడే రహస్యంనుండి తిరిగివచ్చిన దేవ్ ఆనంద్ కూడా దానికి హాజరైనాడట.

రహస్యలో పర్యటించిన భారతీయ ఫిలిం వ్యక్తులు దీపావళినాటికి స్వదేశం వచ్చేవారు. బిమల్ రాయ్, విజయభట్, మున్నగువారు తమ రచన పర్యటన, అక్కడ తమకు రచన ప్రభుత్వమా, ప్రజలు ఇచ్చిన ఆతిథ్యం మరువరానివిగా ఉన్నాయని అన్నారు. వారి వర్ణనల వివరాలను

రచనలు మన కామెరాలో ఫోటోగ్రాఫ్ చేశారట. అంతా ఒక చాతుర్యమెంటరిగా చేర్చి, విడుదలచేస్తారట.

పంచతంత్రం బొమ్మల కథల పుస్తకం

మొదటి భాగం
(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)

కర్త: డి. శే.

విశ్వాత్మల వరసింహమూర్తి

వెల: రూ. 1-80

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు.

“మేనరికం” ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలు

“ప్రియమయ్య! ఎన్నాళ్లకయిందీ మేనరికం!” అని జంపనవారు అనుకున్నా, నటీనటులచేత అనిపించినా, ప్రేక్షకులు అన్నా, కలిసిన సంబంధం! ఎప్పుడు చేస్తేమి? మధ్యలో ఎన్ని ఒడుదుడుకు లాచ్చినా కావల్సిన సంబంధం చేయడంకంటే వేరే సుఖముంటుందా మరి? అయిన సంబంధం గనుక ఎవో చిన్నా పెద్దా లోపాలున్నా సుకువుగా సర్దుకుపోతాయిగా! పై సంబంధం చేస్తే అది లోపం, యిది లోపమంటూ అన్నీ లోపా

లేగా! అందుకనే కలకాలం సుఖపడాలంటే కావల్సిన సంబంధం చేసుకోవడానికే వెళ్దలు.

అలా, చేసుకున్నారూ కనుకనే జంపనవారు సుఖపడిపోయారు! మేనరికం అన్ని విధాలా బాగుంది. అందు కానందించాల్సిందే. మేనరికం మొదటినుంచి చివరిదాకా అత్యుత్తమమైన సన్నివేశాల్లో హృదయాలను కదలింపజేసేదిగా వుంది. కథ చాలా రసవత్తరంగా వుంది. మాటలు, పాటలు చక్కటి విధానంలో వున్నాయ్. దర్శకత్వం ఉత్తమంగావుంది సంగీతం

బూడా వివసాంపుగావుంది. ఇక నటీనటుల విషయంలో జి. కరలక్ష్మి, వారాయణరావు, మిక్కిలిశేనిగార్ల సటన అమాఘంగా, అత్యుత్తమంగావుంది. ముగ్గురిలో ప్రత్యేకంగా వారాయణరావును అభివందించాలి. రామకర్మ నటన ఏమీ బాగులేదు. మిగిలినవారందరూ జాగ్రత్తగానే నటించి తమ పాత్రలను బాగానే పోషించారు. ఫోటోగ్రఫీ, సౌండు మొదలయిన యితర టెక్నికల్ విషయాలు మొత్తంమీద లోపలే లేకుండానే వున్నాయి. చిత్రం నిడివి యింకా తగ్గించటానికి అవకాశాలున్నాయి. చిత్రమంతటా అన్ని రసాలూ నేర్పుగా యిమిడ్చుకు జంపనవారు. చిన్న చిన్న లోపాలున్నా అవి అట్టే అడుతగిలేవి కావు. మేనరికం తప్పకుండా ప్రజాదరణ పొందడకు చిత్రం. జంపనవారు పూర్తిగా ప్రశంసార్హులు.

పరుగట్టి పాలుత్రాగేకంటే, నిలబడి నీళ్లు

వాహినీవారి “బంగారు పాప” లో కారెక్టర్ యాక్టర్ ఎస్. వి. రంగారావు.

అశ్వరాజ్ వారి "అన్నదాత" లో సావిత్రి నర్తకవంతుల నాటక ఘట్టంలో యమ పాత్రధారిగా (అభినవ గగ్గయ్య) పి. వి. రంగారావు.

తాగడం వుంచినప్పటికీ, నిర్మాణం అత్యంత ముఖ్యమైనది చిత్రం నిర్మించారు.

వాడేపు గవరరాజు.

* * * కథలో కంటిన్యూయిటివ్లుండి (పేక్షకులకు విసుగనిపించలేదు. కాని చిత్రం విడిది రెండువేల అడుగులు తగ్గించివా కథకు విమాత్రం సవరించారు. అనవసరమైన సీన్లు చాలా వున్నవి. జంపన, డ్రాక్స్ నులో చాలావరకు ముందుకు వచ్చారు. కాని కొన్ని చోట్ల దబ్బలిస్తారు. వి. యస్. రెడ్డి గారి ఫోటో గ్రఫీ కొద్దిసేపు కనిపించివా చాలా అమోఘంగా వుంది. అసీన్లు విడిగా కనుపిస్తవి. పెండ్లాలవారి సంగీతం కొంత వంతు బాగున్నది. కానీ చాలాచోట్ల హిండి

అనుకరణ చేశారు. మేకప్ లో చాలా లోటుపాట్లున్నవి. పిక్చరు చివరంటా ఆ లోటుపాట్లు కనుపిస్తవి. ఉదా: కొన్ని సీన్లలో ముసలియ్యారాగా తల వెరసి ముడతలు పడినట్లుండి ఇంకొకసీనులో పడుచున్నావు కనుపించడం, ఇత్యాది ముఖ్యంగా, శివరామ్, చంద్రశేఖర్, పిల్లకీ బాగా కనుపిస్తుంది. రేడా. వరలక్ష్మి నటన, కన్నతల్లి, దీక్ష, గుర్తుకు తెస్తున్నది. రామశర్మ నటన మామూలే. నారాయణరావు, రేలంగి, చంద్ర శేఖర్, నటన పర్వాలేదు. శివరామ్, అసలు అనవసరం. మిక్కిలి వేసికూడా పర్వాలేదు. నాగయ్య అయితే ఇంకొక చాలా అద్భుతంగా నటించేవాడు. సూర్యకాంతం నటనలో ముందడుగు వేసింది. ప్రతిపేక్షకునికీ

కథ వచ్చుతుంది కనుక దబ్బు చేసుకోవద్దా పి. పెంచయ్య—బందరు.

* * * చిత్రములో ముఖ్యముగా చెప్పకో దగింది వి. యస్. రెడ్డిగారి ఫోటో గ్రఫీ ప్రతిభ. పెట్టు అలంకరణలుగూడా చాలా సహజ వాతావరణాన్ని సృష్టించాయి. కాని కొన్ని లోపాలు, సందేహాలు మృతి ప్తాయి. ఉదాహరణకు, రెండు రైలుయంజనులు ఢీకొనునపుడు మొదట ఎడమనుండి కనెడియన్ యంజనుబండి వస్తుంది. కుడి నుండి యింకొక మీటర్ గేజ్ యంజను వస్తుంది. కాని ఢీకొన్నపుడు రెండూ కనెడియన్ యంజనులే. తన అల్లుడు కైల్స్ వున్నాడని కూతురువల్ల వినికూడా వీరయ్య.

ప్రేక్షకుల ఆభిప్రాయాలు

భక్త్యాన్ని ఎలాగైనా తెలుసుండి విడిచింపుటకు ప్రయత్నం చెయ్యకు. బహుశా చూచిన భక్త్యాన్ని బట్టి మిగతా జరిగింది ప్రేక్షకులే ఈహించుకోవాలని జంపనగారి ఉద్దేశమేమో? తరువాతి ముఖ్యవిషయం, చిత్రం నిడివి దాదాపు 17 వేలుంది. కొన్ని శంకుటలు తగ్గించినట్లయితే కొండపిట్టి చాంతాడులాగా కొక భువనంగావుండి ప్రేక్షకులకు రంజింపచేసేది. ఈ దాహరణకు కాబూ కారడల ప్రణయ పన్నివేళాలు, పాటలు తగ్గించవచ్చు. అప్పనకొండ, తలుపుల పోస్టలపంటలు తగ్గించవచ్చు. జంపనగారి పాటలు చూటలు రక్షింపతంగా

ఉన్నాయి. సంగీతము వినుటకుగావుంది.

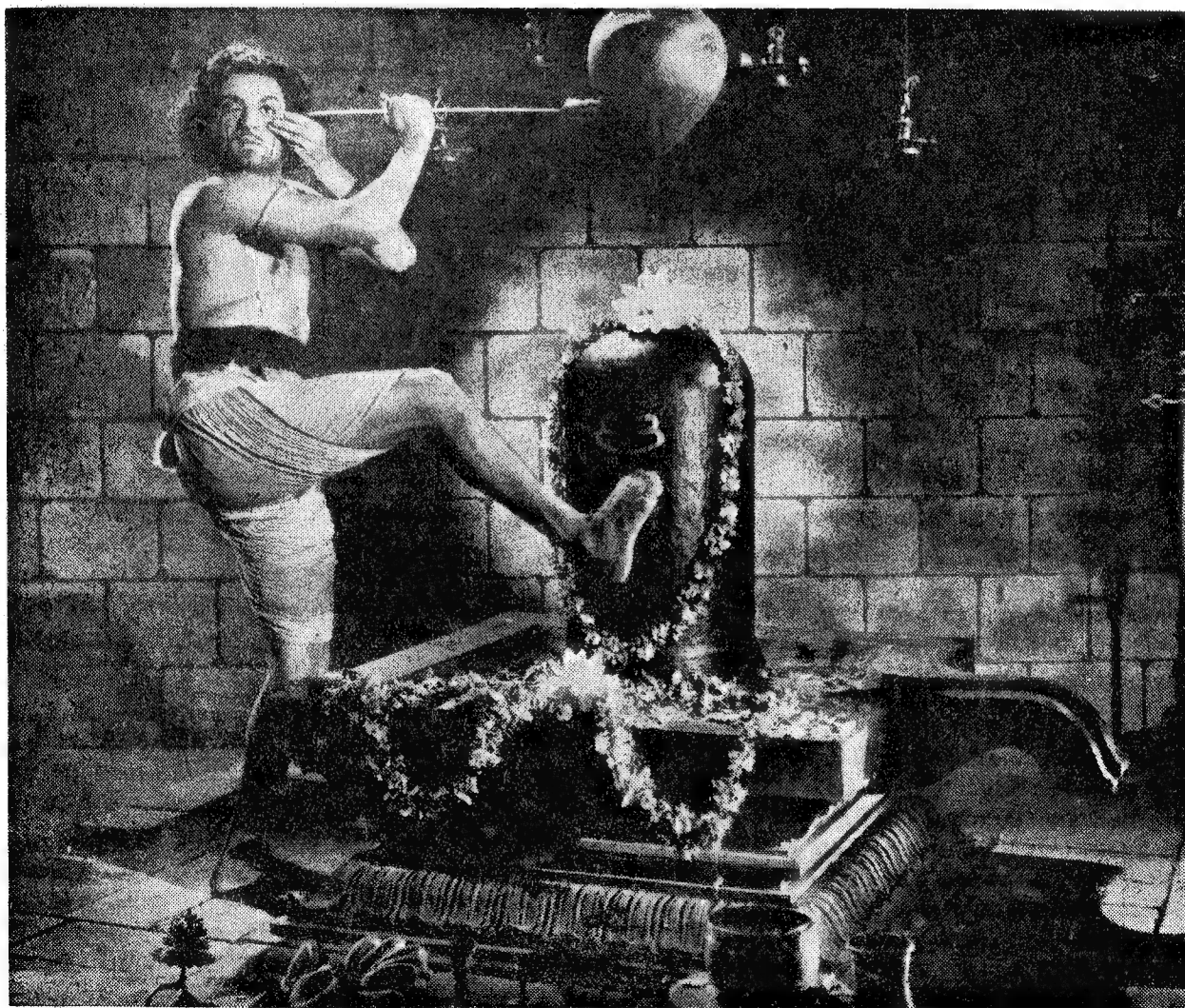
ఇక నటుల విషయం. మిక్కిలి శని నటన మెచ్చుకోదగినదిగా యున్నా, కొన్ని చోట్ల నాటకీయంగా ఉంది. జోగారావు తన పోస్టలపంట ప్రేక్షకుల రంజింపచేసి ఉత్తమస్థానమును సంపాదించుకొన్నాడు. ఇక రేలంగి విషయం చెప్పనక్కర్లేదు. జోగారావు, రేలంగి చిత్రానికి ప్రాణంపోశారు. వారాయణరావు నటన అత్యుత్తమంగా నున్నది. సావిత్రి, రామకృష్ణ, మూర్యకాంతం చూచుటగా నటించారు. మనటాంటం (శివరామ్) అనవసరం. కాని మొత్తము

మీద చిత్రము బాగా నేవుంది. జంపనగారు యాసారి మనోరంజక చిత్రాన్ని ప్రేక్షకలోకానికి అందిస్తారని ఆశిస్తా.

పల్లవోతు సత్యనారాయణరావు

—విజయవాడ.

* * *
ఎప్పటినుండియో విశేష శ్రమనొంది తయారుచేసిన యీ చిత్రం, ఎప్పుడు విడుదలౌతుందా అని ఎదురుచూసే ప్రేక్షకులకు తృప్తినిచ్చింది. ప్రతిసంసారంలో నేడు వదిలా, ఆడబడిచులమధ్య జరుగుచున్న వివాదసంఘటనలు కళ్లముందు చూపించారు, ఈ చిత్రంలో సీరిగా జి. వరలక్ష్మి, ధర్మంగా వారాయణరావు ఎంతో నేర్పుతో నటించారు. రేలంగి పుల్లయ్యగా, మూర్యకాంతం రేలంగి పెల్లం కొమమ్మగా చాలా

"కాశహస్తీ మహాత్మ్యం" లో తన కన్ను తెరుకొంటున్న భక్తుడు

బాగా ఓప్పించారు. కానీ రేలంగి ఓవర్ యాక్ట్ అంత బాగుగలేదు.

హాస్యనటనలో జోగారావు అప్పల కొండగా, సీత తలుపులుగా ఎంతో చక్కగా నటించి ప్రేక్షకులను రంజింప చేశారు. రమేష్ గా చంద్రకేఖర్ కూడా బాగానే నటించాడు. ధనంతో కట్టకానక అహంకారం ఎక్కువైన ధనవంతులకు ప్రేమా, అనురాగం, మానవత్వం అంటే ఏమిటో ఈ చిత్రం తెలియపరచింది.

ఈ చిత్రానికి మాటలు, పాటలు జంపనవారే వ్రాశారు. మాటలు పరికించడంలో అక్కడక్కడ సందర్భానికి దగ్గరగా లేకుండా పరికించారు. పాటలు బాగున్నాయి. పెండ్యాలవారి మ్యూజిక్ కమర్సుగారి ఛాయాగ్రహణం, గొడగాంకర్ గారి అద్భుతాల బాగున్నాయి. ఎన్నో రోజులనుండి కష్టపడి తీసిన యీ చిత్రం ప్రజారంజకంగా వుండంటే అదంతా జంపనవారి కృషి ఫలితమే నని చెప్పకతప్పదు. ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించిన జంపనవారు ఎంతో ప్రశంసనీయులు.

కె. ఎ. సత్యనారాయణ,
—తెలుగు.

* * *
జంపనవారుపడిన 5 ఏండ్లక్ష్మానికి ఫలితం లభించినదనుకోవచ్చు. చిత్రంలో కథ బాగానే నడచింది. మిక్కిలినేని పాత్రకు నాయకులు బుక్ చేసివుంటే చిత్రం ఇంకా చాలా రాణించేది. రేలంగి, జోగారావుల హాస్యం చక్కగా వుంది. రాజుగా రామ శర్మ కృతార్థుడు కాలేకపోయాడు. మిగత నటులు, వరలక్ష్మి, నూర్య కాంతం, చామిలి, నారాయణరావు బాగా నటించారు. సంగీతంలో చెప్పకోతగ్గ ప్రత్యేకత ఏమీలేదు. ఫోటోగ్రఫీ ఆహ్లాదకరంగావుంది.

కనుపర్తి విఠల్ రావు—నెల్లూరు.

* * *
ఈ చిత్రం ప్రారంభించుటలోకాని, సమాప్తి చేయుటలోకాని క్రొత్తదనం లేక పోవుటచేత కొంత విసుగు కలిస్తుంది. మాటలకంటే అక్కడక్కడ పాటలే బాగున్నాయి. ధర్మంగా నారాయణరావు తన పాత్రను అందరికంటే గొప్పగా పోషించారు. వీరి నటన చిత్రవిజయానికి తోడ్పడవచ్చును.

తరువాత జి. వరలక్ష్మి, నూర్య కాంతం సీతల నటనలు చెప్పకోదగినవిగా వున్నవి. హాస్యములో రేలంగి ఒక మోస్తరుగా రాణించినా, పేకేటి, జోగారావుల పాత్రలు దండుగనిపిస్తాయి.

ఆకలిచే ఏడ్చే బిడ్డకు తెచ్చినపాలు నేల

విజయవిధులు

లాడే గంగరాజుగారు, గుణుత్తరం.

—సహజపద్ధతులవలన - మందుత్రాగించడము వంటి కృత్రిమ పద్ధతులవల్ల కావండా - రోగనివారణ చేసే పద్ధతిని 'నేచురోపథి' అంటారు. తొట్టి స్నానము ఈ పద్ధతికి ముఖ్యము.

పి. యస్. యస్. రావుగారు,

గజపతివగరము.

—ఆకాశానికి భూమికి గల అంతరాళంలో పదార్థాలేవీలేవు. మహాపుంటే ఉదజని పరమాణువులు అక్కడ ఒకటి అక్కడ ఒకటి వుంటాయి. నూర్యుడు చిమ్మే ఎలక్ట్రానులు కూడా సకృత్తుగా ఉండవచ్చును.

ఉష్ణమునకూ, వెలుతురునకూ వాహనములు అక్కరలేదు. వాటి ఆవకాశము గుండా అవి ప్రసరించగలవు.

జి. వి. రత్నంగాడు, వాల్తేరు.

—నూర్యునికి భూమికి నడుమ చంద్రబింబము అడ్డువచ్చినప్పుడే నూర్యగ్రహణము కలుగును. నూర్యబింబము చంద్రుని కంటే చాలా పెద్దది. కనుక చంద్రబింబము అడ్డురావడమువల్ల ఏర్పడనీడ భూమి నంతటిసీ కప్పలేక భూమిమీద కొంత భాగము మీదనే నీడగా పడును. ఈ నీడ పడినంత మేరలోనూ నూర్యుడు కానరాడు. అనగా అక్కడే నూర్యగ్రహణము పట్టును.

టి. కృష్ణమూర్తిగారు, పూరి.

—యూరేనియము, పోలొనియము అనే మూలపదార్థాలనుండి ఆల్ఫా, బీటా, కణములూ, గామా కిరణములూ అవిచ్ఛిన్నముగా వచ్చుచుండును. ఈ కణములూ కిరణములూ మన శరీరానికి

ప్రదేవదే సోకితే అక్కడ యమాతుంది. ఈ గాయాలు ఒకరితట మానవు, మరణకారణాలు కూడా కావచ్చును. ఆటం బాంబు పేలినప్పుడు ఈ రేడియో ధార్మికత్యముగల దుమ్ము ఆపరిమితంగా విరజిమ్ముచుండుంది. స్వల్పంగా ఈ గుణము లేక పోయినా బాంబు పేలినప్పుడు ఏర్పడే విపరీత పరిస్థితులు—ఉష్ణమా, ఒత్తిడి—వల్ల సామాన్య పదార్థాలుకూడా రేడియో ధార్మికతను సంపాదించుకుంటాయి. గాలి, నీటి ప్రవాహము వీటిని...బాంబు పేలిన చోటనుంచి - సుదూరము తీసుకుపోతాయి. అక్కడంతా జీవజంతువులకు దుర్గుణాలు కనపడతాయి.

వి. నారాయణరావుగారు, కనుకూరు.

—విద్యుత్ప్రవాహము అంటే ఎలక్ట్రానుల ప్రవాహము మాత్రమేకాదు. ధనవిద్యుదావేశితములగు ప్రోటానుల ప్రవాహము కూడా విద్యుత్ప్రవాహమే. కనక ఎలక్ట్రోను హాకీ తిని పడినవారికి ప్రోటాను ప్రవాహము స్పృహ తెప్పించలేదు. ఎలక్ట్రోను హాకీవల్ల క్వాసకేంద్రము ఆగిపోతుంది. అందుకని కల్పితక్వాసపద్ధతులవల్ల మల్లీ క్వాసకార్యము జరిపించడానికి యత్నిస్తారు.

—జీవ పదార్థానికి జడపదార్థానికి ఒక తేడా ఇదీ: జీవపదార్థాలు ఆక్సిజను, నైట్రోజను, కార్బను, ఉదజనీచేరి ఏర్పడడం అలుపుల సమావేశవల్ల ఏర్పడతాయి. జడ పదార్థాలలో ఈ కూడిక ఉండదు. మెడడు కూడా ఈ క్లిష్ట సంయోగమే ఒక ప్రత్యేక రకముగా ఉంటుంది.

పాలగుట, ధర్మం పాలనబ్బాను తెచ్చున ప్పటికి అతని బిడ్డ చనిపోవుట మున్నగు ఘట్టాలు ప్రేక్షకుల హృదయాలను కదిలిస్తాయి. ఇలాగే కొన్ని అసహజ ఘట్టాలు లేకపోలేదు. ఉదా॥ ఆదర్శవాదియైన ధర్మం పోలీసులనుండి రైలుప్రమాదములో తప్పించుకొనుట, సీత రాటుముతడికి తన కొడుకు ప్రభును చదిదిస్తుంటే ప్రభు విలువయిన ట్విడ్ దుసులతో తయారవడం మున్నగునవి. ఇలాగే "మల్లెక్కో తుమెడ లారా" అనే పాటలో పువ్వుమీదవ్రాసిన

సీతాకోక చిలుకలను చూపించుటలో అర్థం లేదు.

నాకరు అప్పలకొండ, తలుపుల్ని కూర్చోబెట్టి ఉపస్థానమిచ్చే చోటా, కారడ పాటలం విప్లవనే రజర్ వుండే చోటా హాస్యం బాగావుంది. శిల్పగ్రహణం కొన్ని చోట్ల సరిగా లేకపోవటంవల్ల మాటలు కొన్ని అర్థంకావు.

ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి.

—నెల్లూరు.

మాస్ ఫిలిమ్" స్టూడియోలో (మాస్కో) నిరూపరాయ్, రాజ్ కపూర్, నర్గిస్, బిమల్ రాయ్, నేవ్ ఆనంద్
 "ఇల్లామురొ మెట్స్" అనే కొత్త సోవియట్ ఫిలిమ్ కు సంబంధించిన సీనర్ స్కెచ్ లను
 సోవియట్ డైరెక్టర్ ఎ. పుటుష్కో భారతీయ అతిథులకు చూపిస్తున్నాడు.

ఇటీవల విడుదలైన జయగీతాని "బంగారు భూమి" లో టి ఆర్. రామచంద్రన్, మైనావతి.

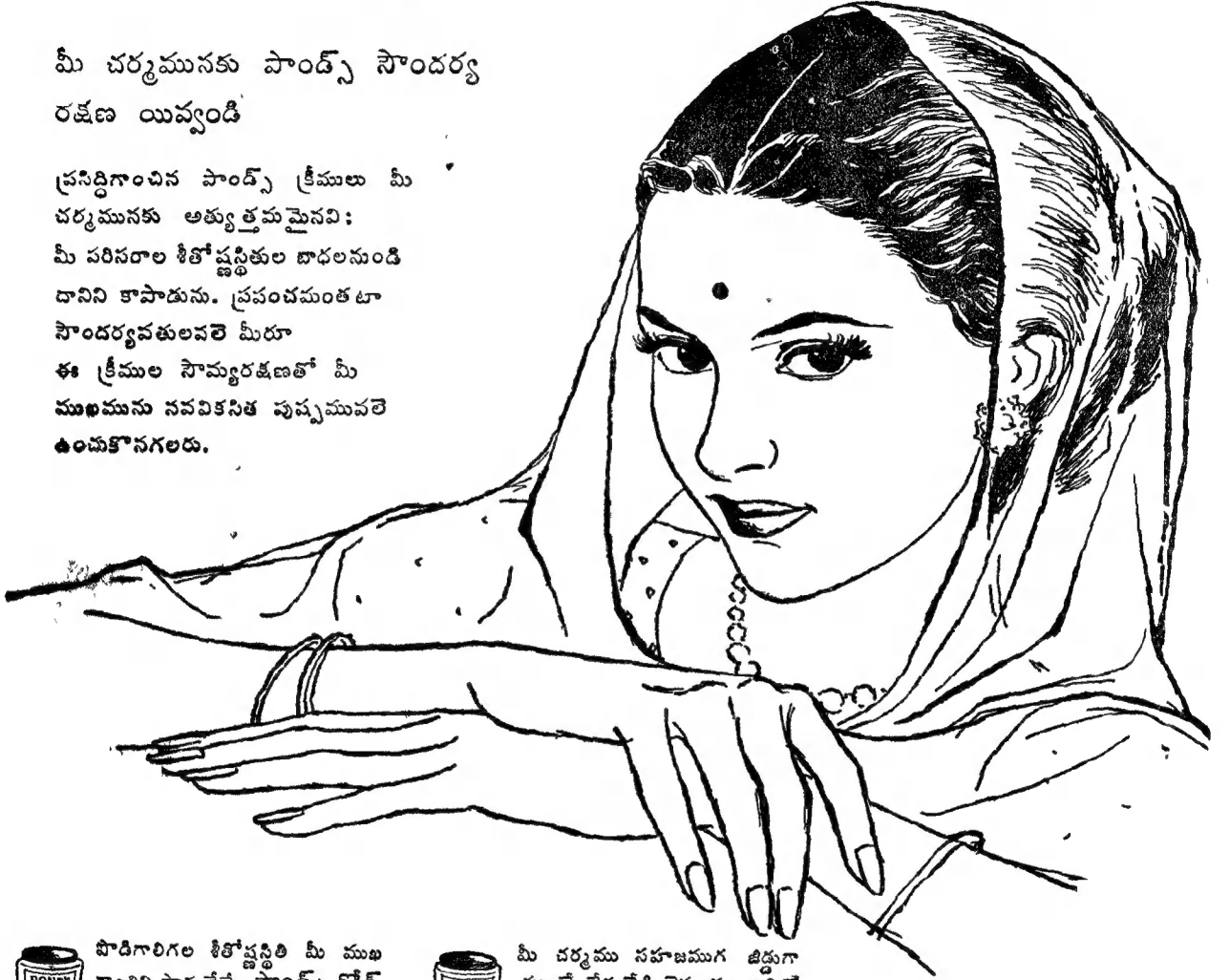
చితుకుల బ్రతుకు

—ఫోటో : ఎమ్. వీరభద్ర రావు—విజయవాడ.

మీ ముఖమును మృదువుగ, మనోహరముగ, నవనవలాడేలా ఉంచుకొనుట ఎంతో సులభము!

మీ చర్మమునకు పాండ్స్ సౌందర్య
రక్షణ యివ్వండి

ప్రసిద్ధిగాంచిన పాండ్స్ క్రీములు మీ
చర్మమునకు అత్యుత్తమమైనవి:
మీ పరిసరాల శీతోష్ణస్థితుల బాధలనుండి
దానిని కాపాడును. ప్రపంచమంతటా
సౌందర్యవతులవలె మీరూ
ఈ క్రీముల సౌమ్యరక్షణతో మీ
ముఖమును నవవికసిత పుష్పమువలె
ఉంచుకొనగలరు.

పొడిగాలిగల శీతోష్ణస్థితి మీ ముఖ
కాంతిని పాడుచేస్తే—పాండ్స్ కోల్డ్
క్రీమ్ మీకు అవసరము. దానిలో
సున్న విశేష నూనెలు చర్మమునకు ఉపశమ
నము నిచ్చి తీక్షణమైన ఎండ, వడగాడ్పులతో
ఆది వాటిపోకుండా కాపాడును.

మీ చర్మము సహజముగ జిడ్డుగా
యుండు లేక వేడి చెమ్మగల గాలితో
జిడ్డుగా అవుతూ ఉంటే—పాండ్స్
వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ వాడండి. ఎంతో తేలికగా
మరియు మంచువలెనున్న ఈ క్రీమ్ రోమరంద్రా
లను అద్దిన జిగటను, నిర్భీషమైన రక్త కణము
లను అద్దము తీసి, మీ ముఖమునకు సౌమ్య
రక్షణ నిచ్చును.

ప్రపంచములో సౌందర్యరాణులు వాడే క్రీములు

పాండ్స్ క్రీములను ప్రతిదినము
తప్పక వాడి మీ చర్మములో
వ్యత్యాసము చూడండి—కొన్ని
రోజులలో మీ ముఖము ఎంతో నిర్మల
ముగ, మృదువుగ ఉండుట మీరు
చూడగలరు—అనుభవించగలరు కూడ!

పాండ్స్

కోల్డ్ క్రీమ్

వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

